

CatalunyA

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · Setembre 2016 · núm. 185 · 0,50 euros
www.cgtcatalunya.cat

LA REPRESSIÓ NO ENS HA ATURAT MAI

Foto: D. Santa -- Disseny: grup autognomous
Dipòsit legal: B 36.887-1992

Editorial

Precarietat i temporalitat marquen la creació d'ocupació

Ja fa mesos que des dels governs i les patronals ens estan insistint que la crisi va de baixa i que s'està creant ocupació. Però, quin tipus d'ocupació? Doncs amb una temporalitat extrema, una qualitat molt baixa i unes condicions absolutament precàries. Com a mostra, durant el primer semestre de 2016, més d'un terç (un 36,2%) dels contractes que s'han firmat tenen una durada inferior a un mes i més de la meitat, un 55,7%, han acabat abans dels tres mesos.

Resulta evident a Catalunya i a l'estat espanyol que la temporalitat i la precarietat, així com la desindustrialització de facto de l'economia, estan enterbolint i deixant en evidència la presumpta represa del creixement després de la fase aguda de la "crisi".

En paral·lel, la contractació indefinida a Catalunya està passant a ser un model residual: si aquests contractes suposaven un 18% del total de la contractació durant els primers sis mesos del 2007, actualment només se'n signen un 13,2%.

El mateix Departament de Treball en un informe, remarca que el 42,3% dels treballadors i treballadores contractades a Catalunya han firmat com a mínim dos contractes de treball en l'últim any. El fenòmen té una especial incidència en el col·lectiu de 22 a 44 anys i els universitaris de primer cicle.

Un altre element a tenir en compte és el fet que l'economia catalana tendeix de manera preocupant a centrar-se en el sector serveis, com mostra el fet que en el primer semestre de 2016 8 de cada 10 nous llocs de treball han anat a parar a aquest sector. Una terciarització que va en detriment de l'economia en general, i de les condicions laborals en particular, ja que el sector serveis està associat cada cop més a la precarietat laboral.

En xifres crues, precarietat i temporalitat a banda, només en el sector serveis s'han recuperat els nivells d'ocupació, comparant-los amb els de l'any 2007. Per contra, la resta de sectors presenten valors negatius. La indústria, que en aquell moment suposava un 20% del total de llocs de treball, amb unes 554.000 afiliacions a la Seguretat Social, actualment representa un 16% (414.740 afiliacions).

Aquesta deriva cap al sector terciari de l'economia porta associat un impacte directe en els salaris. En el sector serveis el sou mitjà és de 23.056 euros, significativament per sota dels 28.897 euros que es paguen de mitjana en la indústria. El salari mitjà, tenint en compte tots els sectors, són 24.253 euros. Per tant, cada vegada hi ha més treballadors que cobren per sota del sou mitjà.

Altres elements que evidencien el deteriorament del panorama laboral són el fet que el nombre de llocs generats per ETT ha crescut un 10% l'últim any (es troba entre les cinc activitats amb més afiliacions en el primer semestre) amb l'increment del factor precarietat que això suposa, i la proliferació de les anomenades empreses multiserveis que, emparades per la reforma laboral que permet l'aplicació de convenis d'empresa per sobre dels sectorials, engloben sota un mateix paraigua activitats que es podrien adscriure a d'altres i, conseqüentment, serien susceptibles d'acollir-se a convenis més favorables i sous més alts, amb el que la pèrdua salarial pot arribar a ser d'entre un 30 i un 50%.

Aquesta és la crua realitat que s'amaga darrera de la suposada recuperació de l'ocupació. Seguir esprement la classe treballadora per mantenir nivells de beneficis.

IDREN

"L'assemblea ciutadana ha de ser la institució bàsica en la nova societat"
Janet Biehl, experta en municipalisme llibertari

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS
• Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
• Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
• Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
• Federació de Sanitat
• Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
• Federació d'Administració Pública (FAPC)

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
cgtanoia@yahoo.es
Tel./fax 938042985

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - mares,me.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Rosellò 10, 08207 Sabadell - cgtsabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es, Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Tàrrega
Plaça dels Àlbers 10, 2n, 25300, Tàrrega

Viladecans
C/ Sant Marià 72, 08840 Viladecans
fl.viladecans@cgtcatalunya.cat
Telf. 936590814 - 610072649

Edició del **Col·lectiu la Tramuntana**: Joan Rosich, Joan Anton T, José Cabrejas, Josep Estivill, Xavi Roijals, Jordi Martí, Paco Martín, Moisès Rial, Xabi Araujo. Col·laboradors: Artur Sardà, Toni Àlvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Emili Cortavitarte, Agustín Guillamón, Josep Torres, Dídac Salau, Arnauart, Idren, Agurrelj, Roser Pineda, Ermengol Gassiot, Òscar Murciano, i el Secretariat Permanent i les federacions i seccions sindicals de CGT Catalunya. Tirada: 13.000 exemplars.
Redacció i subscripcions a Catalunya: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat
Web revista: www.revistacatalunya.cat
No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

Tema del mes

Una introducció al pensament anarquista

Josep Garcia,
Secretari de Formació de CGT Catalunya

Ponència presentada a l'Escola de Formació Política de Cal Temerari per Josep Garcia en representació de la Confederació General del Treball.

El cert és que no és gens senzill sintetitzar la història d'un fenomen tant summament complex i multiforme com és l'anarquisme. Per això, més que realitzar una síntesi, intento esbossar algunes de les característiques de l'anarquisme i proporcionar algunes pinzellades sobre la seva història, que abasta un període de prop de dos segles, per tal de suscitar alguns elements de debat.

L'anarquisme és un corrent de pensament i d'acció que propugna la institució d'una societat organitzada sense cap forma d'autoritat ni d'estructura jeràrquica de poder, i especialment (si bé no exclusivament, però sí que es tracta del seu tret distintiu respecte d'altres corrents del pensament socialista) sense cap forma de poder polític.

L'anarquisme aspira a l'abolició de l'Estat, de tots els Estats, com a forma específica d'organització del poder, de dominació i d'imposició dels interessos d'uns pocs sobre el conjunt del cos social. Aspira també a la substitució del mateix per estructures horitzontals de caràcter voluntari, sobiranes i constituïdes des de la base, de baix a dalt, federades lliurement entre elles, en les quals les persones, alliberades de tota forma de relació social d'explotació i de dominació, regulin directament i de forma col·lectiva tots els aspectes de la vida econòmica i social que els afecten, mitjançant mecanismes de democràcia directa. Aspira, doncs, a la construcció d'una societat autònoma o autogestionada, una societat d'homes i dones lliures i iguals, no només a nivell jurídic formal, sinó a nivell efectiu.

L'anarquisme emergeix en la història i es configura al llarg del temps, per dir-ho així, com el corrent llibertari del pensament socialista revolucionari. Fill del liberalisme radical i de l'aspiració socialista i emancipadora del moviment obrer, es distingeix del liberalisme burgès en la seva aspiració a l'abolició de la propietat privada, i en el seu rebuig a les teories del contracte social, les quals basteixen a nivell argumental, des de Hobbes i el seu Leviatan, totes les justificacions legitimadores de la necessitat de l'Estat com a instància externa de regulació de les relacions socials.

L'anarquisme rebutja, doncs, l'autonomització de la política en una aital estructura, i defensa la unificació de l'espai polític i l'espai social. En conseqüència, rebutja també, i aquesta és la seva nota distintiva com a corrent del socialisme revolucionari, tota estratègia que pretengui avançar per la via de l'emancipació que es fonamenti en la conquesta del poder polític, és a dir, en el control de l'aparell de l'Estat, o en la participació en les seves institucions pretesament "representatives".

No és possible realitzar el canvi social que pretenen els i les anarquistes mitjançant un govern revolucionari o un Estat al servei de la revolució. No és possible tampoc la institució d'un Estat socialista o d'un socialisme amb Estat. Aquesta és una perspectiva que des d'un punt de vista anarquista no té cap mena de sentit. Estat i socialisme, o Estat i revolució socialista, són realitats forçosament antitètiques, i la realització de la segona requereix, de forma necessària, la destrucció total de la primera, la seva abolició. L'anarquisme aspira a la realització total i efectiva de la llibertat i del socialisme, principis que

contempla com a inseparables i vinculats de forma recíproca. És coneguda la formula de Bakunin, segons la qual "la llibertat sense el socialisme és el privilegi i la injustícia; i ... el socialisme sense la llibertat és l'esclavitud i la brutalitat". Aquesta és, potser, la més clara formulació del tret distintiu, específic, de l'anarquisme, i de la societat que vol realitzar, l'anarquia, contra els principis del liberalisme burgès i també contra allò que en la tradició llibertària es coneix, des del segle XIX, com a "socialisme autoritari".

Fins aquí he estat parlant d'anarquisme, però, en realitat, seria més just parlar d'anarquismes. De fet, l'anarquisme s'ha desenvolupat al llarg de la història com un corrent altament heterogeni, mancat d'un cos doctrinal o teòric unitari, i amb visions diverses i plurals, sovint contraposades i enfrontades entre sí, sobre la societat present i la societat futura, així com sobre les vies d'actuació en la primera per a construir la segona. De fet, si llegiu sobre el tema us resultarà molt difícil

> **"L'anarquisme és un corrent de pensament i d'acció que propugna la institució d'una societat organitzada sense cap forma d'autoritat ni d'estructura jeràrquica de poder"**

> **"Una bona part dels moviments antagonistes actuals han tendit a assumir bona part dels principis i pràctiques pròpies de l'anarquisme històric"**

trobar un anarquisme sense adjectius i sí trobareu, en canvi, una multitud d'anarquismes amb adjectius diversos.

Un altre aspecte important a assenyalar és que l'anarquisme ha estat i és un corrent altament sensible als canvis al llarg del temps en les estructures i dispositius de dominació, atès que és en les lluites contra els mateixos allà on va sorgir i són aquestes lluites les que han suscitat les diferents pràctiques i discursos mitjançant els quals l'anarquisme, o els anarquismes, s'han constituït i han evolucionat.

En la mesura en què els dispositius de dominació no són estables, sinó que muten i canvien, l'anarquisme, així com el caràcter de les lluites de les quals es nodreix, també muta i canvia, de forma inevitable, al llarg del temps. I, de fet, si seguim l'argumentació que fa al seu darrer llibre en Tomás Ibáñez, aquesta és una de les característiques principals --sinó la principal-- de l'anarquisme com a corrent de pensament i d'acció, i la que explica en gran mesura la seva pervivència i persistència dins dels moviments antagonistes. És també la que explica la seva pluralitat.

L'anarquisme és, diu Ibáñez, una realitat constitutivament canviant. Aquest tret li és consubstancial i suposa que qualsevol intent per a fixar i cristal·litzar una ortodòxia anarquista, un cos doctrinal únic i unitari, estigui condemnat al fracàs. La fixació d'una aital ortodòxia és contrària, segons defensa Ibáñez, al propi mode de constitució de l'anarquisme. La qual cosa no vol dir, òbviament, que no hi hagi gent que hagi pretès codificar el seu particular cànon anarquista, ni tampoc que no hi hagi gent que no tingui aspiracions, a partir del mateix, de delimitar dins del camp llibertari, allò que és "realment" anarquisme d'allò que no ho és. La tradició llibertària, igual que la d'altres corrents del socialisme revolucionari, també ha generat al llarg de la història els seus particulars guardians de les essències.

L'anarquisme és una realitat que ha dialogat de forma constant amb una gran pluralitat de corrents intel·lectuals, dins i fora del pensament socialista, i s'ha mostrat altament sensible a influències múltiples, alhora que ha influït també en l'esdevenir de moltes altres formulacions teòriques, filosòfiques i polítiques no estrictament anarquistes.

A nivell teòric, el seu origen entronca amb el pensament il·luminista. L'anarquisme és fill de la Il·lustració i de la modernitat, com ho és, de fet, tot el pensament socialista. Moltes de les formulacions dels clàssics de l'anarquisme es troben fortament marcades per les il·lusions d'aquesta ideologia moderna, i algunes d'elles tenen per a nosaltres, fills i filles de la crítica a la modernitat, un regust més aviat "naïf" i "demodé", i ens resulten difícils d'acceptar sens més avui en dia (i això independentment que partim d'una perspectiva postmoderna o postestructuralista per a efectuar aquesta crítica... que no seria el meu cas). Això és especialment aplicable a determinades manifestacions de fe en el progrés, en la raó, en la ciència i en la tècnica, en l'educació com a via privilegiada

Una introducció al pensament anarquista

a l'emancipació, o de construccions teòriques declaradament teleològiques o escatològiques. Moltes d'elles ja han estat criticades i descartades des del propi camp llibertari, i algunes des dels mateixos inicis de la constitució d'aquest camp. Perquè l'anarquisme presenta també aquesta característica, la de ser alhora un corrent modern i antimodern, la d'estar profundament marcat per la ideologia de l'època en la qual va néixer --com no podia ser, de fet, d'altra manera, ja que cap forma de pensament polític i social emergeix "ex nihilo", del no-res-- i la de revoltar-se, a nivell teòric i a nivell pràctic, contra les formes de dominació, individual i col·lectiva, que aquesta mateixa ideologia proposa, imposa i justifica.

Abans d'entrar a exposar algunes consideracions de caràcter més pròpiament històric, vull destacar un altre tret important de l'anarquisme, que ha fet que aquest adquirís un caràcter distintiu dins la família del socialisme revolucionari. Es tracta del seu caràcter "prefiguratiu", per a fer servir l'expressió que utilitzen algunes autores, i que té a veure amb la particular concepció de la relació entre mitjans i fins que és pròpia del pensament llibertari.

Des de la perspectiva anarquista, els nostres mitjans i els nostres fins han de ser sempre congruents, de tal manera que la nostra forma d'actuar i d'organitzar-nos han de prefigurar i preparar la forma de societat a la qual aspirem i que volem construir. Això no només vol dir que hem de descartar la perspectiva de construir algun dia el socialisme i la llibertat a partir de mitjans autoritaris o d'estructures verticals, jeràrquiques, sinó que també implica posar un especial èmfasi en el present i en la vida quotidiana, aquí i ara, des d'una lògica antagonista.

L'anarquisme no contempla l'anarquia com una escatologia, és a dir, com a quelcom a realitzar simplement en algun moment en el futur, no sabem quan, un cop hagi triomfat la revolució social. L'anarquisme aspira també a la transformació de les nostres vides en el present, a la construcció d'espais d'autonomia i de formes de relació que ens deslliurin, o tendeixin a deslliurar-nos, dels múltiples mecanismes de dominació que ens oprimeixen en el nostre dia a dia. Allò personal és també polític, tal com va formular posteriorment el feminisme. I des d'aquesta perspectiva, l'autogestió no és només quelcom a realitzar en el futur, sinó quelcom a practicar també en el present.

És per això que la tradició llibertària s'ha destacat particularment en la construcció d'alternatives, des de l'autoorganització popular, en els més diversos camps. I és la construcció d'aquests espais d'autonomia la que ha fet que l'anarquisme pogués esdevenir, en determinats moments històrics, un antagonista temible per al sistema (i, fins i tot, que en alguns moments i en alguns indrets concrets, com la Catalunya del període 1936-37, es pogués plantejar realitzar la construcció a gran escala d'una organització social alternativa al mateix sistema). Fruit d'aquestes alternatives van emergir el cooperativisme, els ateneus obrers i llibertaris, la premsa popular, el sindicalisme revolucionari, etcètera...

Fruit d'aquesta preocupació per la vida quotidiana, i fruit també d'una concepció múltiple i interseccional de les formes de dominació i de la resistència a les mateixes, des del camp llibertari s'ha posat l'èmfasi històricament en aspectes descartats per altres corrents socialistes, i sovint menysvalorats i ridiculitzats pels mateixos: L'amor lliure, la contracepció, el feminisme, l'educació popular i la pedagogia llibertària, el naturisme, l'impuls a l'ús de llengües universals com l'esperanto, el vegetarianisme o, més modernament, el veganisme i l'antiespecisme, etc. La particular concepció anarquista entre mitjans i fins explica també el fet que l'acció directa emergís com la forma d'actuació característica, pròpia, de l'anarquisme, especialment --però no pas exclusivament-- en el context de les lluites del moviment obrer.

L'acció directa és aquella forma d'actuació en la qual hom s'enfronta a l'adversari de forma col·lectiva pels seus propis mitjans, fent ús de la pròpia capacitat d'autoorganització i de lluita, sense recórrer en cap moment a la mediació o a la intervenció d'instàncies externes, particularment d'organismes estatals. És un mètode d'actuació, doncs, en el qual els mitjans són congruents amb (i, de fet, indistingibles de) els fins que perseguim en tant que anarquistes, atès que es troba orientada a aconseguir l'empoderament col·lectiu, en un context de

"L'anarquisme aspira a la construcció d'una societat autònoma o autogestionada, una societat d'homes i dones lliures i iguals, no només a nivell jurídic formal, sinó a nivell efectiu"

conflicte, per la via del propi empoderament col·lectiu.

A l'hora d'abordar l'anarquisme des d'un punt de vista històric, i si volem ser rigorosos, hem de descartar la separació que es fa sovint entre l'anarquia com a aspiració social i política, com a forma de societat possible, i l'anarquisme com a corrent específic de pensament i d'acció, o --per dir-ho d'una altra manera-- l'anarquisme com a "moviment" (entre cometes, perquè la caracterització de l'anarquisme com a moviment social és problemàtica...) Per dir-ho de forma breu, no hi ha ni hi pot haver anarquia sense anarquisme. I, tanmateix, ha estat i és encara habitual (de fet podeu trobar-ho en molts llibres que tracten sobre la història de l'anarquisme) cercar les traces de l'anarquia en moments molt allunyats de la història: a la polis atenenca, a les revoltes herètiques de l'edat mitjana, etc.

També l'antropologia anarquista s'ha dedicat darrerament a destacar l'organització social de molts pobles arreu del món, en contextos pre-industrials o no-industrials, que serien concomitants amb l'organització horitzontal i no jeràrquica que propugna l'anarquisme. De fet, aquesta tendència troba una justificació il·lustre en un dels majors teòrics i propagandistes de l'anarquisme històric, el geògraf rus Piotr Alekséievitx Kropotkin, que considerava que els principis que fonamentaven la institució d'una societat anàrquica, i especialment el principi de l'ajuda mútua (o suport mutu) es troben inscrits en la pròpia naturalesa humana, i per tant es poden trobar rastres d'organització social anarquista en les més diverses èpoques i societats. Bé, tot plegat té un sentit en el context dels debats de l'època al voltant de l'evolucionisme i del darwinisme social... Més enllà d'això, però, jo circumscric el concepte modern d'anarquia tot relacionant-lo amb el sorgiment del pensament específicament anarquista al segle XIX, emmarcat en el procés de desenvolupament del capitalisme industrial i del primer moviment antagonista que sorgeix en el marc d'aquest, que és el moviment obrer.

"L'anarquisme s'ha desenvolupat al llarg de la història com un corrent altament heterogeni, mancat d'un cos doctrinal o teòric unitari, i amb visions diverses i plurals"

Si hom desitja cercar antecedents, més que en l'antiguitat remota o en l'edat mitjana, on ha de recórrer, en realitat, és a finals del segle XVIII i, més concretament, a la revolució francesa. De fet, va ser la Gran Revolució (tal com se la va conèixer a l'època) la que va establir el "frame" originari de tot el pensament socialista posterior, i va ser en el context d'aquesta en la qual els mots "anarquia" i "anarquista" es van generalitzar per primera vegada dins del discurs polític dominant. Òbviament, en sentit pejoratiu, per a caracteritzar aquells sectors populars que, com els "sans-culottes" i els "enragés" parisencs, o Babeuf i els seus conjurats, volien dur la revolució més enllà de la institució d'una democràcia representativa, limitada, de caràcter burgès, i la igualtat més enllà d'un simple principi jurídic formal. És a dir, aquells i aquelles que volien realitzar, mitjançant la revolució, la democràcia directa, sense cap forma de delegació permanent, i la igualtat econòmica i social de fet, no només la igualtat teòrica davant la llei.

Com sabem, aquests sectors van ser els perdedors de la història i, com diu l'Eduardo Colombo en un altre dels textos que us he inclòs en el dossier, va ser la burgesia qui es va apropiar de la revolució per a imposar el seu ordre. Tanmateix, aquests "anarquistes" i "furiosos" de les barricades parisenques van ser els que van esbossar per primer cop i els que van sembrar la llavor d'un espai social plebeu radicalment antagònic a l'espai social burgès que va ser el que va aconseguir institucionalitzar-se, i el que constitueix encara, avui, el bloc social-històric dominant.

Aquestes llavors van anar germinant tot donant lloc a fruits diversos durant les dècades posteriors, anys de desenvolupament del capitalisme industrial i, alhora, de contestació social, la qual esclatarà amb especial virulència en diversos indrets d'Europa amb el cicle revolucionari de l'any 1848, l'anomenada "primavera de les nacions". Aquest període és el de la gestació del pensament socialista modern i, dins d'aquest, de la seva forma antiautoritària i llibertària, l'anarquisme.

Una introducció al pensament anarquista

"L'anarquisme és una realitat constitutivament canviant, pel que qualsevol intent per a fixar i cristal·litzar una ortodòxia anarquista, un cos doctrinal únic i unitari, està condemnat al fracàs"

Són els anys en què circulen les obres de Fourier, de Cabet i d'altres autors que tindrien amb el temps una gran influència en cercles obrers i populars. Autors condemnats posteriorment pel marxisme a ser catalogats sota l'etiqueta despectiva del "socialisme utòpic", una denominació amb la qual Marx i Engels agruparen totes les formes de pensament socialista prèvies als seus propis desenvolupaments teòrics, pretesament "científics". Son els anys de Godwin i de Mary Wollestonecraft a Anglaterra, i també de Robert Owen i el naixent cooperativisme obrer, els anys de Henry David Thoureu a l'altra banda de l'Atlàntic, i també d'experiments diversos de comunes llibertàries al Nou Món, els anys de Feuerbach i l'esquerra hegeliana a Alemanya... Són els anys, en fi, en què Proudhon, el primer teòric pròpiament anarquista i que es reivindica fent servir aquest terme, escriu que la propietat és un robatori i preconitza una alternativa d'organització social fonamentada en el mutualisme i el federalisme. Són també els anys de la conformació i l'organització del moviment obrer tal com avui el coneixem, a grans trets.

Hem parlat de les revolucions del 1848. Però si hem de cercar una data per a establir temptativament el moment fundacional de l'anarquisme modern (cosa que tampoc està clar que tingui massa sentit, atès que, com estic intentant fer notar, aquest no seria pas un "esdeveniment", sinó més aviat un "procés"...) aquesta podria ser la del 1864, any en el qual es funda a Londres l'Associació Internacional de Treballadors (AIT), que és el primer intent d'articulació a nivell internacional de les diverses organitzacions de la classe treballadora en la seva lluita de resistència contra el capital.

És en el marc de l'AIT en el qual s'acabarà de gestar i de definir l'anarquisme com a corrent específic dins la família (mal avinguda) del socialisme revolucionari. I ho farà a partir de

"La tradició llibertària s'ha destacat particularment en la construcció d'alternatives, des de l'autoorganització popular, en els més diversos camps"

l'enfrontament entre els sectors agrupats darrera de la figura de dos dels grans pensadors i agitadors revolucionaris de l'època, l'alemany Karl Marx i el rus Mikhaïl Bakunin, en pugna per a imposar la seva orientació ideològica i estratègica a l'organització internacional i, més concretament, confrontats sobre la qüestió de la conquesta del poder polític.

Mikhaïl Aleksàndrovitx Bakunin, un dels revolucionaris romàntics russos exilats des de fa molt de temps del seu país, fill del desembrisme i de l'esquerra hegeliana (com també ho era Marx), propagandista i agitador incansable de vida nòmada, i producció teòrica fragmentària i irregular, esdevé pròpiament un anarquista pels volts dels anys 1867-1868. És en aquest darrer any en el qual funda, juntament amb altres, l'Aliança Internacional de la Democràcia Socialista, la primera organització de la història específicament anarquista. L'Aliança serà la palanca a partir de la qual Bakunin disputarà a Marx l'hegemonia dins l'AIT. Aquesta pugna finalitza el 1872, l'any posterior a la Comuna de París, la més gran insurrecció obrera de l'època, amb l'expulsió del sector bakuninista. Aquest es reagruparia aquell mateix any fundant la seva pròpia Internacional en un congrés a la ciutat suïssa de Saint-Imier, un congrés en el qual s'establí, contra Marx i els socialistes autoritaris, que "la destrucció [i no pas la conquesta] de tota mena de poder polític és el primer deure del proletariat".

La història posterior de l'anarquisme és, com he dit al principi, complexa i difícil d'abordar, i requeriria diverses sessions, o probablement un curs sencer. És per aquest motiu que no m'estendré gaire en la mateixa. Serà suficient fer constar aquí que l'anarquisme, i de forma especial la seva projecció sindical, l'anarcosindicalisme (a partir del congrés d'Amiens de la CGT francesa, el 1906, i de la fundació a Barcelona de la CNT, quatre any més tard), es constituiran com una força antagonista a tenir en compte durant força temps en diversos països, principalment a Europa i les Amèriques.

L'anarquisme jugarà un paper de la màxima importància a la revolució russa del 1917 (molt especialment a Ucraïna, amb

"Des de la perspectiva anarquista, els mitjans i els fins han de ser sempre congruents, la forma d'actuar i d'organitzar-nos han de prefigurar i preparar la forma de societat que volem construir"

la Makhnovsxina), i particularment a la revolució espanyola del 1936, que constitueix el més gran experiment que hem conegut fins ara de construcció a gran escala d'una economia col·lectivitzada i d'una organització social sobre bases anarquistes.

Posteriorment l'anarquisme s'aniria marcint com a força social organitzada a partir dels anys 40, fruit de la repressió, de l'adveniment del consum de masses, i d'altres canvis que passarien a minar les condicions socials sobre les quals s'havia assentat fins aleshores. Passaria a ocupar durant les dècades posteriors un paper subaltern i marginal dins la família socialista revolucionària, amb algunes excepcions. Almenys fins el sotrac que van suposar el maig francès del 1968, l'"autunno caldo" italià del 1969, i l'emergència dels nous moviments socials als anys 70, els quals van suscitar una revitalització de l'interès pels corrents antiautoritaris del socialisme, entre ells la tradició llibertària, per oposició a les diverses versions del leninisme que havien hegemonitzat des de les acaballes de la segona guerra mundial el discurs i les pràctiques de l'esquerra a Europa i arreu del món.

La història de l'anarquisme continua i continuarà. Fidel al seu caràcter canviant, i a la seva permeabilitat, es troba en diàleg continu amb corrents doctrinals diversos, tot incorporant-ne alguns elements dels mateixos, com per exemple, l'ecologisme, el feminisme o algunes variants heterodoxes i crítiques del marxisme (el consellisme, l'autonomia, autors com Castoriadis o altres...)

Fidel al seu caràcter plural i divers, continua sense codificar cap còrpus unitari, i acollint dins la identitat anarquista formes diverses de concebre l'anarquisme, a nivell teòric i a nivell pràctic. Fidel a la seva adaptabilitat estratègica i tàctica, continua donant lloc a noves formes de lluita front les noves estructures i dispositius de dominació (però també a polèmiques contínues al respecte entre anarquistes).

Fidel al seu caràcter internacionalista i al seu interès permanent per les experiències emancipadores dels pobles, es continua mostrant solidari amb totes aquelles revolucions que troba inspirades en els principis que li són familiars, des de Chiapas fins al Kurdistan.

D'altra banda, un fet a destacar, és l'emergència a les darreres dècades d'allò que algunes autores han anomenat l'"anarquisme extramurs". Amb aquesta expressió es vol significar el fet que una bona part dels moviments antagonistes actuals, els quals no necessàriament es reconeixen explícitament com a llibertaris, ni s'autoatribueixen en principi una identitat pròpiament anarquista, sí que han tendit a assumir de fet bona part dels principis i de les pràctiques pròpies de l'anarquisme històric, com poden ser l'assemblearisme, l'organització horitzontal de base, o l'acció directa, entre d'altres. Això, en realitat, és una bona notícia, almenys per a totes aquelles que estem interessades més en l'anarquisme com a acció i com a pràctica concreta, que no pas en la preservació d'aquest com a una identitat política fixa, tancada i excloent. En definitiva, com un "-isme" més en competició amb altres "-ismes".

** Disponible a www.youtube.com/watch?v=ub3-1v1jPpw*

Treball - Economia

Setmana d'acció contra el TTIP

Del 8 al 15 d'Octubre de 2016

Campanya NO al TTIP
http://www.noalttip.org/
https://www.facebook.com/noalttip

Les organitzacions de la societat civil, sindicals, camperoles i polítiques, joves, homes i dones de tot el món convoquem una tardor en resistència per exigir la suspensió dels mal anomenats acords de lliure comerç i inversions, com l'acord entre la Unió Europea i Canadà, el CETA, o el ja conegut TTIP, que es negocia amb EUA. Estem convençudes que per promoure una societat igualitària i respectuosa dels drets de les persones i el medi ambient és imprescindible replantejar el sistema de comerç global que, a dia d'avui, únicament afavoreix la concentració del poder en mans d'unes poques multinacionals.[1] La tardor en resistència global crida a la mobilització popular enfront dels tractats de lliure comerç i per la fi de la impunitat de les multinacionals.

A Europa i a Canadà, aquest any posem l'accent principalment en el CETA, el cavall de Troia del TTIP, que s'ha negociat en secret durant més de cinc anys i pretén ser ratificat a finals de 2016. Tant la Comissió Europea com alguns Estats membres estan empenyent fort perquè el tractat es tanqui el més aviat possible. El govern en funcions de Mariano Rajoy ha ofert el seu suport incondicional a la signatura del CETA, malgrat no tenir cap estudi d'impacte que asseguri un benefici per a la nostra economia, societat o medi ambient.[2]

No obstant això, com més es coneix el CETA major és l'oposició pública i d'alguns sectors concrets econòmics i socials, com l'agrícola, petites empreses o associacions de jutges, que han denunciat la il·legalitat d'incloure tribunals privats per als inversors, com el ICS[3]. A més, ja són varis els Estats que per diferents motius han expressat la seva opinió contra aquest tractat.[4]

Malgrat aquesta creixent oposició, la Comissió Europea pretén concloure aquest any la signatura del CETA gràcies al suport d'altres Estats membres, entre ells l'Estat espanyol.

Donada l'extrema gravetat de les seves conseqüències, ningú pot mantenir-se al marge, ja que afectarà a totes les persones arrabassant-los la seva sobirania com a poble. Aquesta tardor anem a visibilizar les veus de milions de persones que exigim la suspensió del CETA, així com d'altres tractats que amenacen l'equilibri ecosistèmic i climàtic del planeta i aprofundeixen en la bretxa de la desigualtat global, tals com el TTIP, el TISA o el TPP.[5]

Aquesta tardor ens mobilitzarem en els cinc continents. És una tardor de resistència amb propostes d'un altre model econòmic que posen la vida per davant de qualsevol altra decisió.

La setmana d'acció a l'Estat espanyol tindrà lloc del 8 al 15 d'octubre en diferents llocs sobre els quals s'informarà a través de la web: http://www.noalttip.org així com del twitter: @noalttip

Notes:
[1]: Desmantellant el poder corporatiu: http://omal.info/img/pdf/desmantelando_el_poder_corporativo.pdf
[2] Noves filtracions. Espanya demana aplicar ràpid el TTIP de la UE amb Canadà malgrat les reserves d'altres socis europeus: http://www.noalttip.org/nuevas-filtraciones-espana-pide-aplicar-rapido-el-ttip-de-la-ue-con-canada-pese-a-las-reservas-de-otros-socios-europeos/
[3] Jutges per a la Democràcia sobre el TTIP i la creació d'un tribunal especial: http://www.noalttip.org/jueces-para-la-democracia-sobre-el-ttip-y-la-creacion-de-un-tribunal-especial/; http://www.noalttip.org/la-mayor-asociacion-de-jueces-en-alemania-se-opone-al-isds/
[4] L'acord entre la UE i Canadà segueix avanci a esquena de l'opinió pública: http://www.noalttip.org/el-acuerdo-entre-la-ue-y-canada-sigue-adelante-a-espaldas-de-la-opinion-publica/
[5] Més info: www.noalttip.org

Quan els pobres ens vam creure classe mitjana

Antonio Pérez Collado, Secretari d'Acció Social de CGT-PV

No hi ha polític ni tertulià que no apel·lin insistentment al que ells anomenen classe mitjana, com a víctima de la crisi i les seves retallades o motor de les solucions que proposen per arreglar el país. Acceptant la possibilitat que alguns periodistes i politòlegs hagin oblidat gairebé tot el que van intentar ensenyar-los en la facultat, no vaig poder ser innocent davant tanta coincidència a ficar en el sac d'una classe superior a la majoria de la població, l'antic proletariat, que la seva única aparent coincidència amb la veritable classe mitjana (segons les acceptades definicions de Weber, Marx i altres teòrics) és la possessió d'un modest habitatge i un automòbil (o varis) per família, en la majoria dels casos pendents del pagament al banc de respectables quantitats ajornades.

Que la classe treballadora mossegui l'ham que des de la pantalla catòdica se li ha vingut llançant pels ideòlegs del sistema hegemònic té moltes més implicacions i conseqüències del que, a primera vista, pogués pensar-se. Si un operari de la cadena de Ford o una caixera de Mercadona (per posar algun exemple) han deixat de considerar-se classe obrera, simplement perquè cobren una nòmina que els permet accedir limitadament al consum, això suposa també que en el mateix lot els han inoculat la idea de l'individualisme més insolidari i competitiu.

A partir d'aquesta aparent i falsa pertinença a la classe mitjana i al lliure mercat, el treballador haurà perdut la que ha estat la seva clàssica eina per millorar les condicions de vida, la seva garantia de protecció davant els més que previsibles abusos de la patronal. Històricament, la consciència de formar part d'una col·lectivitat, d'una classe social, unida i solidària, disposada a defensar i a reivindicar millores salarials i socials, ha permès les grans conquestes que fins ahir mateix gaudíem aquelles persones les úniques possessions de les quals són les nostres mans i la nostra formació, amb les quals hem d'oferir-nos als amos de les empreses per un salari cada dia més minvat i més volàtil i insegur.

No ha estat mala estratègia del capitalisme arrencar-nos subtilment la identitat col·lectiva al nombrós sector social que ens veiem obligats a dependre de la venda de la nostra força de treball per poder viure i treure endavant a les nostres famílies. Si ens hem cregut que som igual que els comerciants, notaris, rentistes, hisendats... ara estaríem pagant l'error; un valuós error per a les classes dominants, tot sigui dit. El que no té cap explicació és que els partits i sindicats majoritaris d'esquerres (de classe, se suposa) també s'uneixin a la moda i parlin sense rubor dels problemes de la classe mitjana, quan la que de debò té problemes (i grossos) és la classe treballadora de la qual sindicalisme i socialisme van néixer al segle XIX. Qui ho diria escoltant als seus hereus!

www.fotomovimiento.org

EPA, dèficit, retallades...

CGT davant l'Enquesta de Població Activa del 2n trimestre

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT

L'Enquesta de Població Activa (EPA) del 2n trimestre del 2016, alhora que l'Enquesta Anual de Costos Laborals 2015 (EACL), corroboren que les polítiques fiscals, laborals i socials que els governs de les grans Transnacionals (Ibex 35) i de la Comissió Europea (Brussel·les) estan complint els seus objectius: desposesió de salaris i precarització integral del món del treball.

La EPA certifica que l'atur descendeix a l'Estat espanyol en 216.700 persones en el període d'abril, maig i juny, gràcies al creixement de l'ocupació temporal i precària.

Temporal, perquè tota l'ocupació creada es fa en el sector privat (294.600), mentre que en el públic es van destruir 23.200 ocupacions (professors essencialment). És el sector Serveis el que genera el 78% de tota aquesta ocupació (Hostaleria, Hotels, etc.) i el sector de la Construcció que genera el 15,47%.

Precari, perquè són contractes estacionals, temporals i molt mal pagats, pràcticament gratis per l'empresariat, que s'eximeix de pagar cotitzacions socials fins a 500€, és a dir, el salari més freqüent que s'està pagant en aquests mercats de treball "moderns" des de l'entrada en vigor de la R.L. del 2012.

Que es generi ocupació (precària i temporal) en el sector privat i es destrueixi en el públic, té dos missatges concrets a la població: si voleu treballar i percebre algun salari de supervivència, ha de ser en el sector privat i "empassar-se" les condicions que el "mercat" us imposi. I un segon missatge, el sector públic és desmantellat en personal i en recursos, després les prestacions socials han de ser cada vegada menys, perquè la població es llanci a la caça de les "ocupacions privades".

Ni tan sols, l'absurd d'aquest "creixement", és capaç d'ocultar la realitat que afecta a les persones més castigades i perjudicades, la joventut: l'atur juvenil augmenta en un 3,4% en el segon trimestre. La seva taxa de desocupació se situa en el 46,4%, és a dir, tenim gairebé 700.000 joves menors de 25 anys parats i parades. Les llars amb tots els seus membres actius en atur segueixen sent gairebé 1,5 milions.

La Comissió Europea ha decidit "no castigar al regne d'Espanya" amb una multa per "saltar-se el sacrosant i criminal dèficit", sobre la base de condicionar a l'estat espanyol, a través d'un sistema infame de vigilància dels seus comptes (Pressupostos Generals), obligant-li a realitzar noves RETALLADES per import de 10.000 milions, en els anys 2017 i 2018.

Solament hi ha dues maneres d'incrementar aquestes retallades, o en l'ingrés (augment dels impostos) o en la despesa (retallades en les partides de major despesa: pensions, educació, sanitat, dependència…).

L'Ibex 35 i les elits governants (PP, PSOE, PNB i CDC), ens han deixat clar, des de la gran estafa social del 2008, que el mecanisme per "implementar les mesures estructurals (retallades) de cara a sortir de la crisi i després de la recessió", és el de la DESPESA SOCIAL. Amb un dèficit nominal de la Seguretat Social proper als 17.000 milions, fa falta poca imaginació per saber per on aniran els "comptes del 2017 i 2018", governi qui governi.

La CGT lluita per donar un tomb de 180 graus a aquestes polítiques de desposesió i de robatori dels drets de la majoria social, tractant d'aglutinar forces reals en la societat civil i a la classe treballadora, per contestar amb la mobilització conjunta, de manera global, en la propera tardor. És la nostra única possibilitat si volem generar una societat menys desigual i menys injusta.

Terra i llibertat. Comunicat de CGT Catalunya per a l'Onze de Setembre de 2016

Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya

Com fem cada any, des de la CGT de Catalunya volem reiterar el nostre compromís amb la plena defensa del dret a l'autodeterminació. Un dret a l'autodeterminació que entenem de manera individual i col·lectiva. Una autodeterminació que ha d'implicar la capacitat per decidir-ho tot sobre tot, i que s'ha de concretar en la pràctica d'una autogestió real a tots els nivells. Entès així, és un dret inseparable dels principis anarcosindicalistes i llibertaris de la nostra organització.

Però quan parlem d'autodeterminació no ens referim simplement a decidir sobre la creació d'un Estat independent respecte d'un altre, un nou Estat que perpetuï l'ordre establert. Al contrari, entenem que l'autodeterminació i l'autogestió ens han de permetre establir les bases d'una societat lliure de tot Estat opressor i del sistema capitalista en el qual ens trobem sotmeses.

La defensa de la societat futura ens fa parlar de llibertat. Una llibertat col·lectiva que només podrem assolir si totes i tots som persones lliures. Sabem que amb el capitalisme aquesta llibertat és impossible. Però veiem, i aquests darrers anys encara més, que tampoc és possible amb el segrest de la política que imposen les institucions estatals. La construcció de la plena llibertat pel nostre poble no es farà des de parlaments o consistoris. Ni tampoc des de les organitzacions empresarials o les executives de partits i sindicats. La farem des del carrer, les places, els centres de treball... La farem reclamant la benvinguda de refugiats/des i, al mateix temps, els tancaments del CIE i la derogació de qualsevol mesura d'estrangeria. La farem eradicant la precarietat laboral com a primera passa per fer, de l'explotació capitalista, història.

La defensa d'aquest futur que volem també ens porta a parlar de terra. Una terra que està sent trinxada sistemàticament per l'especulació i l'afany de negoci. Especulació i negoci que molt sovint promouen aquells que diuen defensar la llibertat del poble català. Ho veiem actualment en projectes com Barcelona World i, en general, a la política de grans infraestructures. Ho patim també quan s'imposa una agricultura basada en les grans corporacions multinacionals i amb cada vegada més pes dels transgènics. Però quan parlem de terra, ens referim també a la capacitat que hem de tenir, per a nosaltres mateixos, com a classe treballadora, d'autogestionar en el dia a dia la nostra vida. I això implica la construcció d'una economia plenament col·lectiva.

Per tot això, acabem com hem començat: Des de la CGT Catalunya, defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles. Un dret que no ens ve concedit de cap Estat ni de cap institució, sinó que neix com a manifestació del principi llibertari d'autogestió de l'individu i de la col·lectivitat. En el nostre cas, les persones que vivim a Catalunya no restem circumscrits als límits autonòmics actuals. Els lligams culturals o d'identitat fan que l'àmbit de la comunitat siguin tan amplis com la voluntat de les persones que la formen ho desitgin.

Lluitem, doncs, perquè en un futur més proper que llunyà, totes i cadascuna de nosaltres puguem ser lliures en una societat lliure i solidària.

Fruita amb justícia social!

Campanya a Ponent per aturar l'explotació de la mà d'obra migrant durant la collita de la fruita

#APonentDestriem i CGT Ponent

El sector de la fruita dolça a la plana de Lleida ocupa cada any unes 22.000 persones en la collita. D'aquestes, unes 2000 treballen i viuen durant tres mesos en condicions de misèria: dormen en carrers i places, cases i torres abandonades de l'horta, etc. Alguns amb contracte de feina però amb un salari que no permet l'accés a un habitatge; altres sense contracte. Tots ells tenen múltiples dificultats d'accés a aigua potable, aliments i atenció sociosanitària. La majoria dels aliments i atenció que reben és a través del Tercer Sector. L'administració i els ocupadors se'n desentenen.

El salari percebut per les peonades (llargues jornades de treball, caps de setmana i festius inclosos) és inferior als 6€/h dels quals cal descomptar allotjament en cas de tenir-ne, desplaçaments als camps i alimentació. Aquests homes i dones fan possible que funcioni l'engranatge de la indústria agroalimentària a les terres de Ponent. La caiguda de preus de la fruita, la manca de capacitat negociadora del sector primari i la pressió dels mercats globals no justifica en cap cas l'explotació i abandó d'aquestes persones.

Moltes explotacions agràries cullen fruita amb responsabilitat social: contracten, allotgen i alimenten a collidors i collidores. Cal que els consumidors i consumidores també ho fem amb responsabilitat, informem-nos de les condicions en què es cull la fruita que omple les nostres taules. Destriem la fruita que esclavitza, rebutgem l'explotació, exigim condicions laborals i d'atenció social dignes per als treballadors i les treballadores, paguem uns preus justos per la fruita per garantir una pagesia amb futur. Comprem amb consciència. Volem un segell de qualitat que garanteixi que la fruita ha estat collida amb respecte als drets socials i laborals!

#APonentDestriem

Comunicat de la CGT de Lleida davant la situació dels treballadors temporers

Un any més per aquestes dates tornem a trobar treballadors temporers dormint als carrers de la nostra ciutat i en diversos assentaments de poblacions dels voltants, i treballant en unes condicions laborals properes a l'esclavatge.

Com a l'estiu passat i en anys anteriors, en que diferents col·lectius com la Crida per Lleida, Arran o Papers i Drets per a Tothom vam denunciar la situació dels campaments a la ciutat, els abusos laborals, la desatenció per part de l'administració, i en alguns casos, la violència institucional. La CGT de Lleida torna a denunciar la situació en què es troba aquest col•lectiu de treballadors. Una anys després de la creació del grup de treball que en teoria havia de solucionar una situació que porta donant-se des dels últims 20 anys, arribat al moment de la veritat, la situació continua sent la mateixa. L'arribada tardana, i en menys quantitat que altres anys d'aquests treballadors, no ha pogut dissimular la nul•la voluntat política per eradicar una situació que ens hauria de fer vergonya.

Per aquesta raó ens sumem la campanya engegada per la Crida per Lleida demanant SALARIS I HABITATGES DIGNES, PREUS JUSTOS I PAGESIA AMB FUTUR.

Volem fruita amb justícia social!

Carta d'un treballador a la presidenta de TMB

Àngel Gonzàlez

Hi ha persones a les que se'ls hi perdonen determinades afirmacions per la seva ingenuïtat, però aquest no és el seu cas.

Com pot dir que s'han fet públics els salaris dels directius perquè vostès han obert les finestres? Hem de recordar que si s'han fet públics és perquè diversos mitjans van denunciar la falta de transparència (o la opacitat) en aquesta empresa, TMB, i els hi van donar la raó? I que, tot i això, han intentat allargar-ho el màxim possible i presentar-ho de manera irregular, no com diu la resolució? També hem de recordar que un sindicat, CGT, porta més de 20 anys lluitant, denunciant, demanant que es fessin públiques aquestes condicions, salarials i no salarials? Hem de recordar que al febrer de 2015 va sortir una sentència que declarava nul·les les clàusules que permetien 'ocultar' aquestes condicions i que TMB va recórrer la citada sentència? Hem de recordar que al setembre de 2015 (amb vostès al capdavant de TMB) va sortir el recurs que confirmava la sentència i que devien donar publicitat a les condicions salarials i altres d'aquestes persones ocultes per aquesta opacitat? Hem de recordar que a l'octubre d'aquell mateix any, i amb el recurs ja dictat, vostès van contractar a un altre directiu obviant la sentència/recurs i mantenint dita opacitat?

Hem de recordar que al març de 2016 van acordar jurídicament que complirien la citada sentència/recurs i en lloc d'això el que van fer va ser signar més contractes opacs, tornant a deixar en l'oblit les resolucions judicials? Hem de recordar que aquesta opacitat va ser posada en marxa per direccions del PSC i d'Iniciativa i fortament reforçada i augmentada en els dos tripartits que governaren a l'ajuntament? Hem de recordar que les direccions de TMB segueixen estant dominades pel PSC i Iniciativa, i que s'estan sustentant des de l'actual Govern Municipal?

Esperàvem una nova política per part de vostès, però el poder està clar que és el poder, i mantenir condicions de privilegi, tot i que sigui incomplint resolucions judicials i administratives, és tota una temptació en la que és difícil no caure-hi.

Si us plau, no ens prenguin el pèl, ni a nosaltres, ni als ciutadans, ni als votants. Com a treballador del Metro només puc dir-li, Presidenta de l'empresa en la què treballo des de fa 25 anys, que sento vergonya de que vostè ocupi el càrrec per la seva falta d'encert, per la seva inoperància i per la seva escassa visió de la situació.

** Carta d'Àngel González, Secretari General del Sindicat de Transports de CGT Barcelona, publicada a El Periódico de Catalunya*

#Silicosis: Roca SA condemnada a indemnitzar els familiars

Àlex Tisminetzky

La recent sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) considera provat que el treballador va morir a causa de l'exposició laboral a la Sílice sense les mesures de seguretat legals, condemnant a l'empresa de sanitaris ROCA SA de Gavà (Baix Llobregat) a indemnitzar la vídua i els fills.

No és la primera, i segurament no serà la darrera, però ROCA SA, coneguda empresa de sanitaris del Baix Llobregat, ha estat condemnada a indemnitzar als familiars d'un treballador mort per culpa de la manca greu de mesures de seguretat a l'empresa.

30 anys a l'empresa

El difunt treballador va prestar els seus serveis per a l'empresa ROCA SA durant tres dècades, des de 1963 a 1993, com a Peó, al municipi de Gavà. Durant aquest llarg període va estar exposat laboralment a la pols de Sílice, una substància que es fa servir en les matèries primes per a produir diverses parts dels lavabos i utensilis similars.

Anys després d'haver abandonat l'empresa, al 2012, l'operari va ser declarat en situació d'Invalidesa per patir una greu Malaltia Professional, l'anomenada Silicosis Pulmonar, que fins i tot li va causar la necessitat d'estar lligat a una màquina per respirar, la Oxigenoteràpia durant tot el dia a casa seva. Finalment, aquesta malaltia laboral li va causar la mort a l'abril de 2013.

La Silicosis és una greu Malaltia Professional causada per inhalació de Sílice, que al restar als pulmons causa dificultats per respirar (pneumoconiosis), apareixent les seqüeles anys o dècades després de l'exposició a la substància, de forma semblant als afectes de l'amiant. La Silicosis és típica dels miners, però s'ha diagnosticat en múltiples altres professions amb exposició a la Sílice, com en aquest cas de l'empresa de Gavà.

La sentència judicial del TSJC, del passat 17 de febrer, deixa constància de que anteriorment s'havien donat altres diagnòstics idèntics a l'empresa. Aquesta realitat ha estat denunciada reiteradament en els darrers anys per la secció sindical de CGT de ROCA en escrits interposats a la Inspecció de Treball, reclamant que l'exposició a aquesta perillosa substància es fes complint la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals.

La sentència judicial recull tota la normativa que hauria d'haver complert l'empresa, ja des de les Ordres de 1940 i 1961, respecte a les mesures per evitar l'exposició a la Sílice (mascaretes, evitar el pols, ventilació,...), però l'empresa va al·legar al judici un total desconeixement de que tingues cap obligació preventiva en la matèria. En paraules del TSJC, «l'empresa no ha demostrat haver complert la normativa preventiva a la que estava obligat», excusant-se en que havia perdut tota la documentació amb el pas dels anys.

En Toni Casado, Secretari General de CGT de ROCA, valora com a molt positiva la sentència, permetent no només reconèixer els casos de treballadors ja afectats, sinó pressionar l'empresa per aplicar les mesures preventives adients.

Malalties Professionals amagades

Segons afirma en Miguel Arenas, advocat del Col·lectiu Ronda que va portar la defensa jurídica de la viuda i fills del difunt treballador, «moltes Malalties Professionals no són declarades com a tals, i resten com a malalties comunes, causant pensions més baixes, i la impunitat de les empreses infractores, que eviten indemnitzar als treballadors afectats i a les seves famílies».

En paraules del lletrat Arenas, «en molts casos els càncers i altres greus patologies que han estat causades per exposicions laborals son amagades per les Mútues i l'INSS», com en el cas de «l'amiant, la sílice o les empreses petroquímiques, entre d'altres».

Els sous dels 21 directius del Metro de Barcelona publicats només són una part

Secció Sindical de CGT Metro de Barcelona

Davant la publicació a la web de transparència dels costos salarials de metro, la CGT de Metro vol matisar diversos aspectes per poder valorar en la seva justa mesura el que s'ha publicat:

En primer lloc, el moment escollit mediàticament per a la seva publicació, ens recorda altres èpoques i un intent clar de que la seva repercussió pública sigui la mínima possible. Queda demostrat que els sous dels 21 alts directius publicats són astronòmics, si tenim en compte que són incapaços de gestionar el Metro pensant en el servei que oferim al ciutadà.

S'ha de valorar que en el llistat falten directius que camuflats com a Responsables d'Unitat i Responsables Tècnics dels àmbits organitzatius formen part de la cadena Directiva com a Gerents de línia, Operatius, Responsables del Taller, etc. I que amb sous de més de 80.000€, augmenten la quantitat global en centenars de milers d'euros, són més de 80 persones amb gran pes directiu a l'empresa.

A més a més no figuren una sèrie de càrrecs que eren Directors d'Àrea i que foren substituïts fa poc pels actuals i han sigut recol·locats a llocs menors, però amb el mateix sou que tenien, així com els famosos Adjunts a Direcció que amb sous similars no apareixen enlloc.

A la CGT no ens indigna exclusivament els sous publicats o els que continuen camuflats, el pitjor de tot és el malbaratament econòmic que les seves decisions li costen als ciutadans, i com a exemple clar, els 2 milions d'euros que el Director de Manteniment i Projectes de Metro, Sr. Jordi Micas, es gastarà cada any per llogar una màquina esmeriladora de carril i en el personal extern que la farà servir. Mentre que Metro té en propietat una màquina similar que ha sigut arraconada, i el personal de Metro que la feia funcionar ara no ho fa i els ha deixat pràcticament sense feina. D'AIXÒ ENS INDIGNEM!.

Devem recordar que a excepció del Conseller Delegat, la resta de l'equip directiu és heretat del final de l'etapa del Sr. Trias a l'ajuntament i l'actual equip de govern municipal manté la mateixa estructura, cosa que, perpetua el dèficit econòmic i del servei, a l'estar en mans de Directius que no creuen en el transport públic, només creuen en cobrir els seus objectius de reducció de treballadors per cobrar íntegres els seus incentius.

Esperem que els responsables polítics de Metro cessin a l'actual cúpula directiva i posin en el seu lloc a persones que, amb sous raonables, CREGUIN EN EL TRANSPORT PÚBLIC FERROVIARI.

Lluitant per l'educació pública de qualitat i de totes

Marta Minguella i Ernest Weikert

En començar el curs 2015-2016 ens vam adreçar a vosaltres per comunicar-vos que la secció sindical de CGT Ensenyament a Tarragona "Deixem de ser una illa" tornava a impulsar la seva tasca i que dues persones ens hi dedicaríem a ½ jornada.

Arribat el juny, el nostre missatge és d'agraïment a totes les que ens heu fet confiança. Hem treballat des de la plena convicció que la lluita per la defensa dels nostres drets i per la defensa de l'escola pública no tan sols val la pena, sinó que és necessària, sobretot en uns moments en què la Conselleria d'Ensenyament ha decidit que en comptes d'aliar-se amb els agents que formem part del dia a dia de la comunitat educativa, ho faria amb els lobbies que, de l'educació, en volen fer negoci.

Moltes de les nostres tasques han estat directament relacionades amb el món educatiu, com per exemple, l'acompanyament i assessorament a mestres i professorat en aquelles consultes i denúncies que representaven una vulneració dels seus drets, incloent la difusió de l'acomiadament d'una professora que ha resultat ser improcedent i per tant ha demostrat la impunitat en què treballa el Departament d'Ensenyament envers les persones que hi treballem. També hem participat en les campanyes en contra de les retallades de les beques menjador, en la defensa de la qualitat de l'educació pública i en contra dels tancaments de línies, en la creació de la Plataforma dels drets dels infants en l'àmbit educatiu de Tarragona en defensa d'un accés equitatiu de tots els infants al lleure educatiu, la col·laboració en la campanya d'insubmissió en contra de les proves estandarditzades de primària i suport a les famílies que hi objectaven, en el suport a la vaga de l'estudiantat en contra del model universitari 3+2.

També hem d'admetre que no hem pogut arribar a tot arreu, el treball de dues persones a mitja jornada fa impossible la presència física en tots els centres. Afortunadament però, viure en l'era de les comunicacions ens ha permès estar al costat de les persones que us heu adreçat a nosaltres.

La nostra lluita sindical l'entenem lligada a la de tots els moviments socials que treballen per aconseguir conviure en una societat més justa i amb igualtat d'oportunitats per a totes. Per això també hem participat del Correscales, hem donat suport a la Plataforma per la Sanitat Pública Universal, dels actes per reivindicar la igualtat de gènere i en contra de les violències masclistes, de la Plataforma per la Defensa de l'Ebre, a les accions per aconseguir un habitatge digne per a tothom i en contra dels desnonaments.

Pel que fa a la formació, aquest curs hem anat més enllà, i a més a més d'organitzar la VIena edició de les jornades pedagògiques, us hem pogut oferir el cicle de conferències i debat "Els Inicis de la Pedagogia Llibertària a Catalunya", que per primera vegada han tingut reconeixement com a activitats de formació permanent del professorat.

I l'acabament no podia ser més gratificant per a nosaltres. Davant el recent atac de la Consellera d'Ensenyament contra l'escola pública, la comunitat educativa ha dit prou. Així ho va demostrar amb les mobilitzacions de les últimes setmanes al Parlament i a la concentració de la Plaça Urquinaona, on més de 1000 persones vam ocupar els carrers per avisar que la qualitat de l'ensenyament públic no està en joc. I per això vam decidir en assemblea que el curs vinent començaria com s'està acabant aquest, lluitant.

Tornem a agrair a totes les que ens heu donat suport, que us heu afiliat, i que heu participat de les mobilitzacions. Cal recordar les paraules de Miquel de Pedrolo, avui (ahir), que fa 26 anys de la seva mort 'Cal protestar fins i tot quan no serveix de res'.

Comencem el curs amb un somriure, malgrat tot...

Doncs sí, els mesos de juliol d'agost s'han fos amb el sol d'estiu i amb el setembre arriba el principi del nou curs escolar 2016-2017. I el comencem amb el somriure que ens porta el fet d'incorporar-nos a una feina que estimem, que creiem imprescindible i que ens fa orgulloses de ser-hi, simplement perquè creiem fermament que l'educació és el pilar per construir una societat més igualitària i més justa.

I el comencem amb un somriure malgrat les polítiques de la Conselleria d'Ensenyament que ja gairebé sense preàmbuls demostren el poc interès que tenen per la defensa de l'escola pública, la que havia estat laica i de qualitat.

Un somriure malgrat la consellera Meritxell Ruiz ha aparegut als mitjans presentant dades de manera gairebé triomfal explicant l'alegria que tenia pel fet que mestres i professorat substitut aquest any arribarien als centres el dia 8 de setembre. Sí companys i companyes, dos dies tindrà el professorat interí per preparar el curs que començarà tot just el 12. És clar que també ens ha informat del cost (no pas de la inversió) que aquest fet suposarà per a les arques del Departament (és a dir, per a les persones contribuents). S'ha deixat d'explicar però, que la conselleria s'havia compromès amb els sindicats que molts d'aquests contractes serien efectiu des de l'1 de setembre.

Un somriure malgrat en les seves declaracions la consellera presenta dades i números que impliquen augment de personal per a l'escola inclusiva, la continuïtat dels 360 professionals d'atenció educativa i 400 docents més en escoles d'alta complexitat, sense anomenar que aquestes xifres estan per sota de les necessitats si el que volem és assolir centres escolars dignes, sobretot tenint en compte que a secundària s'incorporen gairebé 7000 alumnes i per tant la mitjana per aula serà de 28 (havien promès reduir-ho a 23 si recordeu), tot això acompanyat d'una gran disminució en el pressupost en polítiques d'immersió lingüística, imprescindibles per aconseguir la integració de l'alumnat, vingui d'on vingui.

Un somriure malgrat les lleis antieducació LEC i LOMCE i la llarga llista d'agressions contra l'educació pública, que és la de tots i totes.

Un somriure perquè lluitarem, no ens poden prendre allò que no és seu i no els ho deixarem fer, en poden estar segures!

** Marta Minguella i Ernest Weikert, Delegada i Delegat sindical de Deixem de ser una Illa - CGT Ensenyament Tarragona*

La CGT surt al carrer contra la repressió del cas Som 27 i més

Secretariats Permanents de la CGT de Catalunya i CGT de Barcelona

Més de 450 afiliats/ades de la CGT de Catalunya i solidàries vam sortit al carrer el passat 15 de setembre en protesta contra el pitjor acte repressiu a una universitat des de la mort del dictador. El secretari general de la CGT de Catalunya, i professor de la UAB, Ermengol Gassiot té una petició penal de 11 anys i mig de presó per donar suport a una mobilització estudiantil contra un fort increment de taxes. Aixi com 26 persones mes amb peticions penals que van des dels 11 anys i mig de presó fins els 14.

I ho vam fet sense notificar, sense publicitar-ho i sense demanar permís a ningú per seguir fent del carrer l'espai d'expressió i reivindicació de la classe treballadora. Cap llei Mordassa, cap amenaça, ni cap repressió ens farà callar. Res ens aturarà en les nostres lluites.

En un ambient determinat i sorollós, la manifestació va sortir de la seu dels serveis territorials de la conselleria de Treball a Barcelona, va recórrer els carrers del Raval, pujant per Les Rambles i va finalitzar a la Plaça Sant Jaume on es va llegir un text en solidaritat amb les encausades, 27 persones que viuen sota la incertesa de peticions penals que van des dels 11 anys i mig de presó fins els 14.

Denunciem el delirant i paranoic relat que la exvicerectora Sílvia Carrasco va fabular per fer revenja política amb els i les estudiants que mantingueren un pols contra la política de retalladas neoliberals que liderava l'anterior rectorat de la UAB.

Denunciem la delació i ajust de comptes que la exvicerectora realitza amb la CGT, en la persona del seu secretari general, un ajust de comptes contra el sindicat que més els incomoda per la seva ferma defensa dels drets dels i les treballadores i d'una universitat pública i lliure.

Denunciem a la fiscalia, que ha aprofitat el muntatge per descarregar tota la repressió possible contra el moviment estudiantil i el sindicalisme que els incomoda.

La CGT, juntament amb moviments socials i organitzacions de classe, fem i farem front de forma conjunta a aquest nou muntatge repressiu quan i com ho decidim. També deixem clar que la nostra acció sindical i social contra el sistema capitalista no només no es veurà afectada pels cops de l'estat i els seus còmplices, sino que seguirà creixent i confrontant-los.

Som 27 i més.

Victor Serri

Marxa sorpresa de la CGT a Barcelona

David Bou

Centenars d'anarcosindicalistes s'han manifestat fins a la plaça Sant Jaume amb Ermengol Gassiot, secretari general del sindicat imputat en aquest cas, a la capçalera. Arrenquen, així, una campanya pròpia que suma esforços amb la unitària Som 27 i més

Manifestació sorpresa aquest migdia al centre de Barcelona, davant la mirada estupefacta dels centenars de turistes que encara ocupen els carrers de la ciutat i les acceleracions brusques de les motocicletes dels agents de la Guàrdia Urbana, desconcertats en trobar-se que, de sobte, més de dues-centes persones prenien la Rambla.

La Confederació General del Treball (CGT) de Catalunya ha aprofitat la celebració d'una trobada del sindicat a la ciutat aquest dijous per prendre els carrers en solidaritat amb 27 estudiants i treballadores de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), imputades en una causa penal per l'okupació del rectorat de Bellaterra la primavera de l'any 2013.

Tot i participar a la plataforma unitària Som 27 i més, la CGT ha volgut que "les companyes del món sindical puguin sortir al carrer per deixar clar que, si toquen algú de la nostra organització, responem col·lectivament, de la mateixa manera que si toquen algú dels moviments que lluiten contra els abusos de poder", ha explicat a la Directa Ermengol Gassiot, secretari general de l'organització anarcosindicalista a Catalunya i professor de la UAB. Gassiot és una de les 27 persones de la comunitat educativa de la UAB a les quals la fiscalia demana penes que oscil·len entre els onze anys i cinc mesos i els tretz anys i nou mesos de presó per l'okupació del rectorat. Aquesta acció va durar un mes i es va produir en un context de retallades en l'educació pública, motiu pel qual més de 150 persones es van tancar a l'edifici del rectorat per exigir l'aplicació d'unes mocions aprovades anteriorment al claustre de la universitat.

"Aquest cas s'explica per la lluita contra el negoci privat en el món de l'educació que hem tirat endavant el moviment estudiantil des de fa molts anys a la universitat", explicava Gassiot mentre la capçalera de la manifestació arribava a la Rambla entre crits de "Obreres i estudiants unides i endavant" i "Menys repressió i més educació". Gassiot assegura que "hi ha un punt d'escarni, d'anar a assenyalar persones concretes que han tingut una rellevància en les lluites dels últims anys". "Ens han anat assignant rols en aquest suposat entramat delictiu que la universitat va denunciar que hi havia", explica fent al·lusió a l'escrit d'acusació adreçat al jutjat d'instrucció número 3 de Cerdanyola del Vallès per sol·licitar l'obertura d'un judici oral.

Durant tot el recorregut, s'han llençat petards eixordadors que espantaven i fins i tot feien enfadar botiguers i turistes. Tanmateix, això no ha molestat les més de 250 anarcosindicalistes que han arribat a la plaça Sant Jaume passades les dues del migdia. Els efectius dels Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana que conversaven distesos a les portes de la Generalitat i l'Ajuntament, respectivament, s'han vist sorpresos per una traca de cinquanta metres.

La capçalera s'ha col·locat davant del Palau de la Generalitat, on ni tan sols havien tingut temps de preparar l'habitual dispositiu que protegeix l'edifici els dies de protesta. Ha estat així perquè la marxa no havia estat comunicada a cap autoritat ni publicitada des de l'organització per reivindicar l'espai públic com a lloc de lliure expressió. Per cloure la manifestació, un membre de la CGT ha llegit un comunicat que començava advertint: "Qui es pensi que la repressió i l'amenaça de presó aconseguirà diluir la nostra manera de fer sindicalisme de combat, compromès amb la classe treballadora, s'equivoca".

Tot seguit, ha enumerat una desena dels nombrosos casos repressius contra membres del sindicat que hi ha hagut durant els darrers anys, des del cas Expert fins al procés judicial a la Laura i l'Eva o contra el conductor d'autobusos Saturnino Mercader. L'orador ha carregat contra la condemna d'un any i mig de presó pels vaguistes del 14-N a Girona anunciada avui: "Cap llei mordassa ens taparà la boca, cap reforma laboral ens domesticarà mai", ha assegurat. Després de recordar l'Antonio, membre del sindicat a Parcs i Jardins mort aquest estiu, l'acció s'ha tancat amb un missatge ben clar: "Les encausades no estan soles, ens tenen a totes nosaltres".

** Article publicat al setmanari Directa*

Estratègies per aixafar vagues

Gladys Martínez i Ter García

“Desproporcionada”. És una de les paraules més utilitzades en les últimes dècades per dirigents de diferent signe polític per fer referència a una vaga. L’última a fer-ho, no obstant això, va sorpren més. L’alcaldessa de Barcelona i antiga activista de la Plataforma d’Afectats per la Hipoteca, Ada Colau, no només afirmava el passat 21 de febrer que les aturades convocades pels treballadors del Metro de la capital catalana eren “desproporcionades”. El mateix dia feia públic el sou d’aquests empleats en un intent per deslegitimar el seu recurs a la vaga: entre 29.000 i 33.000 euros anuals, deien des de l’Ajuntament. Els treballadors van respondre, no només negant que molts d’ells aconseguissin aquestes xifres, sinó també mostrant que, mentre la massa salarial dels empleats adscrits a conveni s’ha reduït en els últims quatre anys, la dedicada als directius va augmentar un 14,27%. I un treballador escrivia en una carta: “El problema no és econòmic. El problema és sobre els companys amb contractes temporals i precaris”.

Alguna cosa semblant passava el 2013, quan el portaveu del Govern de la Comunitat de Madrid, Salvador Victoria –avui imputat pel cas Púnica–, criticava i tractava de frenar les aturades en el Metro de Madrid en considerar “condicions avantatjoses” que el 65% dels treballadors cobressin 38.000 euros bruts o que el 95% fóssin indefinits, entre “altres prebendes” (com qualificaven mitjans com a Periodista Digital) a drets adquirits pels treballadors.

Però cal tenir un sou miserable per tenir dret a vaga? “Pretendre que una vaga és més o menys legítima segons el salari implica desconèixer que darrere d’una vaga hi ha molt més que una reivindicació merament salarial i que el dret de vaga va vinculat al més íntim dret a la protesta i a la reivindicació dins de la relació laboral”, diu Adoración Guamán, professora de Dret del Treball en la Universitat de València.

Potser l’exemple més paradigmàtic sigui el dels controladors aeris o els pilots, les vagues dels quals solen coincidir amb períodes vacacionals. Mentre els motius de les queixes d’aquests treballadors amb prou feines s’aborden públicament, aquestes plantilles són estomacades per mitjans i dirigents. Els motius? Primer, els seus elevats sous no els donarien dret a queixa. Segon, perquè estarien “prenent com a ostatges als usuaris”.

“Vaga salvatge”, “xantatge”, “privilegis” o “ostatges” són conceptes àmpliament difosos pels mitjans de comunicació, fonamentalment quan les vagues afecten el transport públic o la neteja. Va ser el cas de la vaga de Metro de setembre de 2010, quan la Comunitat de Madrid va amenaçar amb demanar als militars que es fessin càrrec del servei, com ja es va fer en 1976; o la de Tragsa de 2013, també a Madrid, en la qual es va contractar a esquirols per rebentar les vagues. “La vaga ha de tenir efecte, i els efectes han de notar-se, perquè és un conflicte. Sense pressió no hi ha vaga. I, en un servei públic, la pressió l’han de notar els usuaris perquè són els qui poden pressionar al govern. És el abecé de la vaga”, afegeix Guamán.

“Es dóna el missatge del ‘egoisme’ d’aquests treballadors del servei públic que ‘actuen contra els interessos de la majoria ciutadana’ i contra aquesta suposada marca Espanya”, diu Desiderio Martín, secretari confederal de formació de la CGT, qui afegeix que “aquest enfrontament entre ‘interessos’ és bastant clàssic i respon a una estratègia molt ben construïda ideològicament per part de qui ostenta el poder a cada moment”.

José Luis Carretero, professor de Dret del Treball i integrant de ICEA, afegeix que “enfrontar a uns treballadors amb uns altres, quan uns tenen alguna millora laboral, és jugar amb el ressentiment de la gent, és totalment representatiu del que és el pensament neoliberal, és com dir que uns sectors, per tenir una situació més estratègica, tenen la culpa –no els que fan els lleis i tenen els diners– i han d’empassar-s’ho com tots els altres”.

Serveis mínims abusius

Però la deguda pressió que ha d’exercir una vaga queda en moltes ocasions anul·lada, denuncien els sindicalistes, per uns serveis mínims que, imposats per les autoritats, sovint resulten abusius. “Els serveis mínims en serveis essencials sempre han existit, des que es va reconèixer com a tal el dret a la vaga. L’error més important és fer descansar la decisió sobre què és un servei essencial i quins són els serveis mínims que s’han d’aplicar en l’autoritat governativa”, explica Guamán. “Això provoca que habitualment es tendeixi a l’abús i permet minimitzar els efectes de la vaga”, continua.

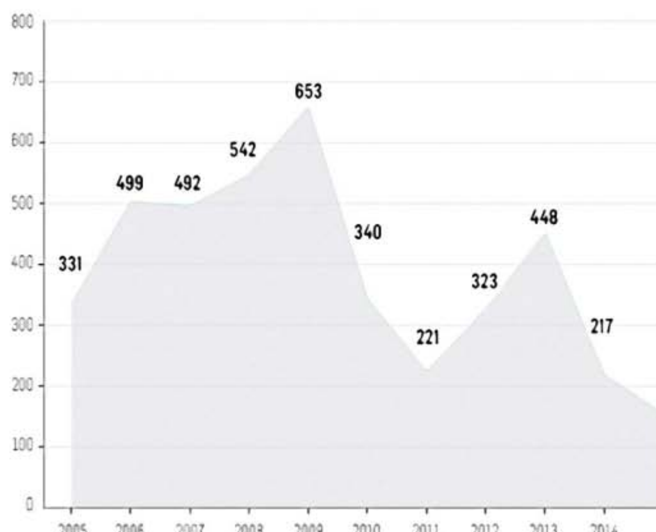
Segons l’Organització Internacional del Treball (OIT), els serveis mínims en casos de vaga s’aplicarien només en aquells sectors la interrupció dels quals posés en perill la seguretat o la salut de tota o part de la població, és a dir, en aquells serveis que es considerin com a “essencials”. També en sectors en els quals, encara que no siguin essencials, la llarga durada d’una vaga pogués ocasionar una crisi nacional posant en perill les condicions normals de vida de la població, i en el cas de serveis d’importància fonamental.

Però quins serveis són considerats com a essencials? En termes estrictes, la OIT assenyala el sector elèctric, proveïdors d’aigua, telefonia, policies i Exèrcit, bombers, presons, l’alimentació i neteja en escoles i el control aeri. A Espanya, no obstant això, la legislació no dicta quins serveis es contemplen com a essencials i és el propi Govern qui els fixa. Per això la inclusió d’alguns serveis en el grup de “essencials” sovint és més que dubtosa.

A l’octubre de 2015, el sindicat CSI va desconvocar una vaga en la Televisió del Principat d’Astúries després que la Direcció de l’empresa ordenés uns serveis mínims que obligaven a treballar a 17 dels seus 21 treballadors. I al setembre de l’any passat, el Ministeri de Foment va imposar uns serveis mínims en la vaga de maquinistes de Renfe que anaven del 20% al 75% del servei, segons la franja horària. De facto, indica Desiderio Martín, els serveis mínims són fixats per la patronal de les empreses i sancionats per l’autoritat laboral, la qual cosa fa que no només siguin abusius, sinó que “inhabiliten en la pràctica el dret a vaga”.

“S’empeny sistemàticament a l’incompliment dels serveis mínims perquè es marquen uns serveis mínims que deixarien sense efecte el sentit de la vaga”, opina també José Luis Carretero. En el cas de la vaga d’autobusos de Madrid del 29S de 2010, els serveis mínims van ser declarats il·legals pel Tribunal Superior de Justícia de Madrid nou mesos després, en una sentència confirmada pel Tribunal Suprem al febrer de 2013. El mateix va ocórrer amb les aturades convocades en el servei del 061 per a comunicació d’emergències sanitàries a la província de Màlaga, en els quals es va dictar un servei mínim del 100% per als operadors i del 50% per a tècnics i personal administratiu, ratllats d’abusius també pel Tribunal Superior de Justícia d’Andalusia. “És el problema fonamental, les sentències vénen després”, apunta

*Datos de 2015 hasta noviembre incluido. | Fuente: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Carretero, qui afegeix que, com no hi ha una taula legal que estableixi serveis mínims segons sectors, es treballa segons les sentències de casos anteriors i amb la pressió que es pugui fer.

La Confederació Nacional del Treball rebutja "tot servei mínim que vagi més enllà dels que cobreixen emergències i atenció sanitària i a persones amb discapacitat", i consideren "especialment abusius" aquells que s'estableixen en els transports, ja que "els serveis mínims establerts per les administracions no tenen una altra finalitat que desactivar l'impacte de la vaga", segons un comunicat fet públic el 2012.

Una llei preconstitucional

La vaga a Espanya està regulada pel Reial decret Llei 17/1977 sobre relacions de treball. La norma, anterior a la Constitució i composta per 44 articles, fixa la proporció de treballadors necessària per convocar una vaga –majoria simple– o els terminis de comunicació –cinc dies en empreses privades i deu en el sector públic–.

També estableix que l'empresari no podrà substituir als treballadors en vaga per personal aliè a l'empresa, encara que, segons assenyala Carretero, fa anys que les noves tecnologies estan funcionant com esquirols al·legals. Però no només. En els últims anys, els tribunals han condemnat a diverses empreses o institucions per vulnerar el dret a vaga en substituir a treballadors. Així es va pronunciar el Tribunal Suprem contra Telemadrid per haver substituït als treballadors en la vaga del 22 de desembre de 2010 i "donar sensació de normalitat". O dos jutjats socials de Pamplona, que van condemnar a Volkswagen en dues ocasions per haver emprat la mateixa pràctica el 2012 i 2013.

Vagues polítiques i solidàries

El reial decret de 1977 també assenyala en el seu article 11 com a accions sindicals il·legals les vagues polítiques i les solidàries, "tret que afecti a l'interès professional dels qui la promoguin o sostinguin", o les vagues que tinguin com a objectiu alterar els pactes en un conveni vigent o se salti el protocol de solució de conflictes. Segons Desiderio Martín, "és una norma que el seu objectiu és tractar d'impedir el conflicte i negar-ho com l'únic mètode de defensa" dels drets dels treballadors. Aquest sindicalista considera que no ha d'haver-hi "un control polític de la vaga", sinó que aquest dret "ha d'exercitar-se amb autorregulació per part dels subjectes del dret".

"A pesar que ara diuen que cal regular més perquè la norma actual és molt oberta, realment la regulació és molt restrictiva", explica Carretero, qui apunta que, des que es va aprovar el reial decret-llei, aquest només ha passat una vegada pel filtre del Tribunal Constitucional, òrgan que en 1981 va emetre una sentència en la qual dictava que text calia interpretar-ho afavorint l'exercici del dret a la vaga. "El reial decret del 77 tipifica com a il·legals tots els tipus de vaga que han resultat en la història: les polítiques, les de solidaritat, les rotatives, les de sectors estratègics, etc.", afirma Carretero.

Segons detalla l'informe 'Strike rules en UE and beyond', elaborat per l'assessora legal Wiebke Warneck pel European Union Trade Institute, les vagues polítiques són il·legals en gairebé tots els països de la Unió, excepte a Itàlia, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda i Noruega. En el cas de les vagues solidàries, només Letònia, Luxemburg, Països Baixos i Regne Unit les prohibeixen, i Espanya és, al costat d'Alemanya i Itàlia, un dels pocs països que la restringeixen.

Europa

"El que es veu a Europa, i Espanya és un exemple d'això però hi ha molts altres, és que els drets sindicals estan més sota pressió que abans", afirma Warneck a Diagonal. "S'han proposat noves lleis, per exemple, al Regne Unit, enfocades a dificultar les accions sindicals, també hi ha problemes a Itàlia, a Bèlgica… Es pot veure per tota Europa que les coses s'han posat més difícils per als sindicats", continua. Warneck, que és també assessora legal per a la Confederació Europea de Sindicats (CES), relaciona els atacs al sindicalisme que s'estan produint en tota Europa amb les mesures d'austeritat imposades per la Troica. "Hem vist la destrucció dels sistemes d'industrialització, dels convenis col·lectius, dels sindicats… sota l'excusa que cal tornar-se més competitiu". A més d'atacs com l'intent en 2012 de restringir el dret a vaga a nivell europeu mitjançant un reglament "impulsat pels empresaris". A nivell internacional, "en l'àmbit de la OIT hi ha moltes veus, les empresarials i alguns governs, que el que volen és que el dret de vaga es desvinculi de la llibertat sindical i per tant perdi la seva entitat com a dret fonamental. Això és una barbaritat", diu Guamán.

Els atacs contra aquest dret, resumeix aquesta professora, es produeixen avui per la via penal, amb desenes d'encausats per haver participat en piquets; per la via administrativa, amb la potestat de les autoritats governatives per decidir sobre serveis essencials i serveis mínims i, cada vegada més, a nivell internacional, pel qüestionament del dret a vaga com un dret fonamental. "Expressa el canvi de relació de forces en la qual els sectors productius han perdut potència i que està sent aprofitada per intentar reduir al mínim el conflicte". No obstant això, en els últims temps els conflictes estan revivint, indica Guamán. "Estan donant-se petits conflictes, no anem a vagues generals, però sí a un conflicte amb altres expressions, amb vagues socials, de consum… Igual el conflicte està mutant i això és positiu perquè està ja fora de la regulació".

Presó per al sindicalisme

Carmen Bajo podria ser, si no és indultada o es revisa la seva sentència segons el nou Codi Penal, la segona persona que entri a la presó a Espanya per participar en un piquet. Ja ho va fer Carlos Cano, detingut al costat d'ella en la vaga general del 29M de 2012, i que, després de passar una setmana a la presó el 2014, va ser posat en llibertat a l'espera que es resolgui també el seu indult. Bajo i Cano es troben entre les més de 300 persones a les quals, des de 2012, se'ls ha aplicat l'article 315 del Codi Penal, que des que va entrar en vigor en 1976 –abans de l'actual Codi Penal– fins llavors no s'havia aplicat a ningú. Fins a juliol de 2015, l'article 315 castigava amb entre tres mesos i tres anys de presó als qui, "actuant en grup o individualment, però d'acord amb uns altres, coaccionin a altres persones a iniciar o continuar una vaga". Amb l'última reforma del Codi Penal aquest delicte va passar a estar penat amb entre un i tres anys de presó o multa. Al febrer d'aquest any, el Tribunal Europeu de Drets Humans comunicava a Bajo la seva negativa a estudiar el cas, per la qual cosa queda a l'espera del seu recurs davant els tribunals espanyols. Almenys altres cinc persones han estat condemnades a penes de diversos anys de presó per la seva participació en piquets, i ingressaran a la presó en cas que els seus indults siguin denegats, i unes altres es troben a l'espera de judici. Alguns, com els vuit d'Airbus, que s'enfrontaven a penes de vuit anys de presó cadascun per la seva participació en la vaga general del 29S de 2010, van ser absolts.

** Article publicat a la revista Diagonal.*

Notícies sindicals

Jornades de vaga amb aturades parcials a Autobusos Mohn

Durant diversos mesos de negociació amb l'empresa Autobuos Mohn de Viladecans, i després del NO a tot el que s'havia plantejat, per intentar desbloquejar aquesta situació, des del comitè d'empresa ens vam veure abocats a convocar diverses jornades d'aturades parcials, els dies 5, 7 i 15 de juliol, el 12, 14, 16, 20 i 22 de setembre, i el 3, 5, 7, 18, 19, 21, 26 i 27 d'octubre. Les jornades portades han tingut un seguiment majoritari per part de la plantilla.

- Per tenir 2 dies de descans setmanal i així millorar el descans dels conductors i la seva salut, per poder donar el millor servei als usuaris.

- Que els 30 minuts de descans diari que tenim sigui retribuït "temps efectiu de treball".

- Per crear llocs de treball, convertir els contractes temporals en indefinits.

- Per un calendari laboral que fomenti la conciliació de la vida laboral i la familiar, tenim un alt índex de divorcis.

- Que a tots/totes els treballadors/treballadores se'ls hi reconegui la seva categoria professional.

- Per desbloquejar l'actual situació de bloqueig del conveni col·lectiu d'Autobusos Mohn, i que l'empresa se segui a negociar una possible sortida al conflicte.

Amb la vaga, estem lluitant pel bé dels treballadors/treballadores i els usuaris d'Autobusos Mohn. Per això fem una crida a la comprensió, solidaritat, empatia i recolzament dels usuaris per aconseguir a través d'aquestes mobilitzacions que es posin els mitjans i condicions suficients per a què els treballadors/treballadores d'Autobusos Mohn, puguem donar un servei de qualitat amb seguretat, tal i com els ciutadans es mereixen.

Comité d'empresa d'Autobusos Mohn SL (CCOO-CGT-UGT)

Els jutjats avalen l'origen laboral del càncer d'un treballador de la petroquímica de Tarragona. Col·lectiu Ronda assenyala que es tracta d'un problema «generalitzat»

Per segona vegada, el Jutjat Social número 1 de Tarragona ha sentenciat que el càncer d'un treballador de la petroquímica de Tarragona és d'origen laboral. La sentència obliga a mantenir la prestació concedida el 2011 per incapacitat permanent i qüestiona el posicionament de l'INSS i l'ICAM.

Segons assenyala, el linfoma fonicular que pateix un dels empleats de les subcontractes presents a la planta química de Repsol va ser originat per l'exposició als compostos químics de la instal·lació industrial. En la primera ocasió, la sentència va rectificar la decisió de l'INSS de considerar la malaltia, una greu forma de càncer, no com d'origen laboral, sinó una patologia comuna desvinculada de la seva activitat professional com a responsable de tasques de manteniment dels forns d'olefines. I ara, per segona vegada, ha obligat l'Institut Nacional de Seguretat Social (INSS) a reprendre l'abonament de la prestació per incapacitat permanent en grau total que havien decidit retirar-li en resposta a un informe de l'ICAM on es considera que la malaltia ha remès de forma tal que permetia l'extreballador reincorporar-se amb normalitat al món laboral, malgrat la severitat del seu quadre clínic.

La resolució judicial constata amb fermesa que «les lesions que patia l'any 2011 quan li va ser reconeguda la IPT són exactament les mateixes que tenia al 2012, quan li va ser denegada per millora» i considera que «si hi ha hagut remissió és pel tractament quimioteràpic realitzat i, encara més rellevant, per l'allunyament que la font que va donar origen a la malaltia, l'exposició a l'etilè». Precisament, la presència d'etilè està reconeguda als protocols de seguretat i la descripció del lloc de treball que ocupava el treballador afectat on s'esmenta com a riscos vinculats a les funcions de manteniment de forns d'olefines que desenvolupava a la planta de Repsol l'exposició a substàncies potencialment cancerígenes. Un extrem que, en relació a l'etilè i el benzè, també reconeix el Varem de Malalties Professionals en vigor.

La situació viscuda per aquest treballador segons el col·lectiu d'advocats Ronda «exemplifica i il·lustra la situació de perpètua infradiagnosi de malalties professionals que es dóna a l'Estat espanyol i el caràcter restrictiu de les polítiques aplicades per l'INSS i organismes com l'ICAM a l'hora de primar criteris estrictament econòmics per sobre de la racionalitat clínica arribat el moment de jutjar la capacitat laboral de persones malaltes». Segons apunten, «milers i milers de persones a tot l'Estat es veuen perjudicades per les reticències de l'INSS i de les mútues a admetre aquest origen laboral de les seves malalties, veient-se privades de beneficiar-se de l'increment de l'import de les prestacions d'incapacitat, invalidesa, viduïtat i orfandat que els correspondrien. En aquests casos, és necessari, com ha succeït ara, demandar fins en dues ocasions l'INSS i la mútua corresponent per veure reconeguts els drets que ens corresponen i assolir a través de la tutela judicial allò que l'INSS i l'ICAM i les mútues ens neguen amb l'única voluntat de reduir la despesa en prestacions».

Per a Jaume Cortés, advocat del Col·lectiu Ronda, que ha defensat els interessos del treballador afectat, «resulta inversemblant que s'hagi obligat una persona greument malalta a enfrontar-se a dos judicis diferents malgrat l'evidència mèdica de la seva situació i la claredat de la relació causa-efecte entre la patologia que pateix i l'activitat professional que desenvolupa en un entorn extraordinàriament perillós per a la salut com és la petroquímica de Tarragona. En aquestes instal·lacions la gent que hi treballa està exposada a la presència d'agents contaminants que figuren i estan reconeguts al Varem de Malalties Professionals que, malauradament, ja és prou restrictiu. L'administració i els organismes públics tenen l'obligació de vetllar per la salut i assegurar que tothom sense capacitat per treballar disposa de recursos suficients per tenir una vida digna. Aquesta, però, sembla ser la darrera de les prioritats».

delCamp.cat

CGT davant la negociació del conveni de la Sanitat Privada

Des de fa uns mesos s'esta negociant el Conveni Col·lectiu de la sanitat privada catalana ,la taula negociadora aquesta formada per CCOO , UGT i la patronal. La patronal amb la seva avarícia insaciable , pretén retallar el nostre ja raquitic conveni col·lectiu amb el vistiplau de les cupulas directives dels sindicats majoritaris . La ultima vegada van signar un conveni a la baixa , en contra de les bases i treballadors, a canvi van acordar repartir-se els beneficis dels cursos de formació.

Mentre les treballadores i treballadors generem ingressos milionaris a costa de la suor del nostre front, els voltors de la patronal reparteixen solament les engrunes. Els nostres drets (salari, dias personals, permisos, …) es redueixen i els seus beneficis es multipliquen. Anem a seguir consentint? Anem a seguir esperant "concessions" que mai arriben? Anem a seguir esperant almoines ?

Exigim un conveni nou, equiparable al de la resta de la sanitat catalana. Amb major salari, menor jornada i condicions de treball dignes que permetin desenvolupar la nostra activitat amb qualitat i seguretat.

La CGT no desitja la confrontació, ni perseguim el camí del conflicte, però la patronal i les cúpules sindicals ens aboquen a això davant l'aixecada de camisa als treballadors i treballadores de la sanitat privada.

Des de CGT iniciarem quantes accions estiguin a la nostra mà i lluitarem pel conveni que mereixem. Us convidem a totes i tots a participar activament.

Ara és el moment. No ens queda res per perdre i tenim molt per guanyar.

Treballadores i Treballadors afectats pel Conveni de Sanitat Privada de Catalunya i Sindicat de Sanitat CGT Barcelona

Declaren improcedent l'acomiadament del delegat de CGT i president del comitè d'empresa del Servei Municipal Mediambiental d'Igualada

Pedro González, president del comitè de SMMI, va ser acomiadat el passat 15 de gener per "causes disciplinàries", segons la direcció de l'empresa, però la CGT va denunciar des del primer moment que el motiu real de fer fora aquest treballador era que havia "destacat en els darrers anys en la defensa dels treballadors de SMMI" i per tant considera que es tracta d'un cas de "repressió política" i d'un acomiadament "injust". A més, el sindicat remarca que l'acomiadament es va fer en un context de conflicte laboral que va estar a punt de desembocar en una vaga indefinida.

Improcedent. Aquesta és la sentència que ha dictat el jutge Emilio Garcia, del jutjat social número 10 de Barcelona, sobre la reclamació

presentada per Pedro González contra el seu acomiadament. En el moment de fer-lo fora de la feina, el passat 15 de gener, González era el president del comitè d'empresa de la Societat Municipal Mediambiental d'Igualada (SMMI), una societat mixta formada per l'Ajuntament i l'empresa FCC que s'ocupa de la neteja viària de la ciutat. Pedro González és president del comitè en representació de la CGT, el sindicat majoritari a l'empresa. El sindicat sempre ha denunciat que es tractava d'un acomiadament per reprimir l'activitat sindical d'aquest treballador.

En el arguments de la sentència, el jutge desmunta la majoria de raons que l'empresa va presentar per justificar l'acomiadament. Tot i això, considera que l'acomiadament és improcedent i no pas nul, perquè no considera que es tracti d'una "represàlia per l'activitat sindical o la discriminació". La sentència també condemna l'empresa, "a readmetre'l amb les mateixes condicions que tenia abans de l'acomiadament o a indemnitzar-lo amb una quantitat de 38.386,39 euros", segon prefereixi el treballador. A banda, la sentència estableix que l'empresa haurà de pagar al treballador tots els salaris que no ha percebut des que el van acomiadar.

Tant el treballador com la CGT s'han mostrat molt satisfets pel resultat del judici, però finalment l'Ajuntament d'Igualada va recórrer la sentència. Mentre no es resolgui el recurs, el treballador de l'empresa de neteja d'Igualada cobrarà les mensualitats sense anar al seu lloc de feina.

Redacció

Absolen el treballador de TV3 a qui acusaven de revelació de secrets

El tribunal de Barcelona que jutjava el seu cas va declarar innocent el treballador de TV3 acusat de revelar secrets a través de la divulgació per un correu electrònic piratejat de les dades del conjunt de la plantilla. La direcció de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) havia demanat 7 anys de presó per aquest operari. La petició va sublevar els treballadors de la televisió i la ràdio públiques en un moment en què hi havia pau social després de mesos d'enfrontaments.

Els empleats dels mitjans públics van realitzar vagues i concentracions per reivindicar l'absolució del seu company. El comitè d'empresa de TV3 es va arribar a tancar a la seu de la CCMA sense aconseguir que la seva presidenta, Núria Llorach els rebés per fer-li arribar la seva petició de retirada de la denúncia.

El cas es va iniciar l'1 d'agost de 2012 amb un missatge enviat presumptament des del correu electrònic del president del consell de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), Brauli Duart, el correu es va rebre a totes les bústies del correu intern de l'ens. Adjuntava un full amb les dades de tots els treballadors, sous i càlculs del costos dels seus acomiadaments. Una informació que havia estat demanada abans pel comitè d'empresa.

Les dades revelades pel correu van causar un gran terrabastall i interpretacions contradictòries. Des d'entendre-ho com un globus-sonda de la direcció, fins a veure-ho com una acció per a desvelar un secret atresorat per la cúpula de la televisió pública catalana.

La corporació va encarregar una investigació policial per trobar l'autor de la filtració. Durant 14 mesos els treballadors de Televisió de Catalunya van ser escrutats en una investigació de la qual es desconeixen els límits. L'octubre de 2013 els Mossos d'Esquadra van entrar per sorpresa a casa d'un empleat de TV3. Van regirar durant hores i van requisar un ordinador. Després van detenir el treballador i durant 72 hores va ser interrogat. En sortir estava acusat de "descobriment i revelació de secret", ambdós càrrecs relacionats amb la filtració de la informació sobre l'ERO que es preparava a la CCMA.

Després, contra el que havia assegurat la direcció de la CCMA, es va fer l'ERO, que va costar més de 300 llocs de treball a TVC. Les dades comunicades eren certes.

Els treballadors sempre van demanar la retirada de la denúncia per entendre que no aportava res positiu al cas tenint en compte que després de l'ERO s'havia encetat un cert període de pau laboral a la televisió pública de Catalunya.

En el judici els mateixos Mossos d'Esquadra que van realitzar l'escorcoll a casa del treballador de TV3 van reconèixer que no podien afirmar sense cap mena de dubte que de l'ordinador del llavors acusat s'haguessin fet les manipulacions al sistema informàtic des d'on es va distribuir la informació.

La sentència afirma que les proves aportades per la Fiscalia van ser "circumstancials" i no suficients per justificar una condemna. Segons les consideracions de l'acusació, el treballador Gustau C . pertanyia al departament de postproducció, des d'on es van fer alguns dels accessos als correus electrònics privats dels directius. I els accessos coincidien suposadament amb l'horari de l'acusat.

La magistrada ha indicat també en la sentència que qualsevol podria haver entrat al departament de postproducció i usar els ordinadors. També posa en entredit que Gustau C tingués instal·lat abans dels fets en el seu ordinador l'accés a la xarxa TOR, que fa anònima la navegació.

Un altre aspecte destacat en la sentència és que ningú ha pogut demostrar que fos el treballador acusat i no una altra persona qui accedís als correus electrònics des d'on es van divulgar les dades salarials dels treballadors de TV3.

El dur procés seguit entre 2012 i ara ha fet que entre la plantilla i la direcció de TV3 hi hagi molta desconfiança. El comitè d'empresa de la televisió pública ha emès, en saber-se el veredicte, un comunicat en què demana la dimissió del que en el moment dels fets era el màxim responsable de la televisió i ara forma part del consell de direcció, Brauli Duart. També demanen la dimissió de Núria Llorach, actual presidenta de la CCMA. Sigui com sigui, el comitè ha convocat els treballadors a una assemblea que es farà dimecres 13 al lloc conegut con 'la pedra' per valorar les accions a realitzar d'ara endavant.

Per la seva banda el consell de govern de la CCMA va emetre un comunica en què assegurava que no recorreriaà la sentència absolutòria del treballador deTV3.

Diari del Treball

Federal Mogul (antiga Jurid Iberica) del Prat de Llobregat segueix sumant sentències estimatòries en les morts per amiant

La secció sindical de CGT de Federal Mogul porta anys de denúncia i lluita per visibilitzar aquest veritable "genocidi laboral", a través de la mobilització social i sindical.

El Tribunal Suprem ha sentenciat per setena vegada que a l'empresa Jurid Iberica SA (posteriorment denominada Honeywell Friction SA i actualment Federal Mogul) de El Prat de Llobregat es va incomplir la normativa en prevenció de riscos per exposició a l'amiant.

Reiterades sentències del Tribunal Suprem, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i de Jutjats Socials han reafirmat que els treballadors de l'empresa van estar exposats durant dècades a l'amiant sense cap protecció, sense mascaretes, sense la roba adequada i amb una ventilació deficient, entre moltes altres greus infraccions. Aquestes il·legalitats van causar greus malalties pulmonars als treballadors afectats, patint alguns invalideses absolutes, i en altres casos causant la mort.

En aquest darrer cas, la Sala Social del Tribunal Suprem ha desestimat el recurs interposat per l'empresa contra la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) que la va condemnar a abonar el recàrrec imposat a la pensió de viduïtat de la dona d'un extreballador mort per asbestosi com a conseqüència de l'exposició a l'amiant.

Es tracta de la setena resolució judicial que condemna en ferm a l'actual Federeal Mogul per les malalties i morts d'extreballadors exposats a l'amiant a les fàbriques d'El Prat de Llobregat i de la zona Franca de Barcelona, de l'esmentada multinacional que fabrica components d'automòbil i en el seu temps produïa peces per a frens que duien amiant en la seva composició.

El Suprem confirma plenament la sentència dictada abans pel TSJC que condemnava Honeywell Fricción a abonar el recàrrec del 50% sobre la prestació de viduïtat que percep la dona d'un extreballador mort a conseqüència d'una asbestosi d'origen professional.

Des de CGT de Catalunya denunciem una vegada més els multimilionaris beneficis de grans empreses capitalistes a costa de la vida de milers i milers de treballadors afectats per l'amiant. I fem una crida a continuar la lluita per la denúncia social i sindical dels efectes de l'amiant des de les empreses, els barris i municipis.

Continuarem en la lluita de denúncia i sensibilització de la problemàtica de l'amiant.

O els seus beneficis o la nostra salut!
No ens faran callar! L'amiant mata!

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT

Treballadora del Servei d'Atenció a Domicili obté via judicial millora laboral i a les persones usuàries

El passat mes de juny, Rosa Salido, afiliada a CGT i anteriorment delegada al Comitè d'Empresa, va aconseguir que se li reconegués en sentència ferma que els serveis que presta d'atenció a domicili es computin en una hora sencera (60 minuts) i no com es fixa en el conveni de concessió del servei entre l'empresa i l'ajuntament (57 minuts per a cada hora de servei).

Aquest canvi es va introduir a petició de l'empresa concessionària durant la legislatura anterior (amb govern del PSC). Amb el canvi, els serveis a les persones usuàries sortien lleument perjudicades, però en el cas de les treballadores els efectes eren més que notables, com la lluita perseverant de la treballadora ha deixat clar en seu judicial. La diferència de 3 minuts en cada hora de servei, al llarg d'una jornada setmanal de 37 hores, generalment es convertien en 2 o 3 serveis més a la setmana, que l'empresa CLECE a més a més feia servir per cobrir serveis fora de la jornada habitual de la treballadora.

Arran de la sentència del jutjat núm. 1 de Sabadell, de data 6 de juny, CLECE ja està aplicant la sentència des d'aquest mes de juliol a la treballadora que va posar la demanda judicial. Des de la secció sindical de CGT a CLECE reclamem que s'apliqui la sentència al conjunt de la plantilla de manera immediata. Des de la regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament de Sabadell se'ns va dir que aquesta qüestió dels 57 minuts per hora de servei es modificarà en la revisió del plec de clàusules socials que està en marxa de cara al gener de 2017 (tornant a fixar el servei en 60 minuts), però entenem que la sentència judicial s'ha de tenir en compte i reclamem que la modificació del conveni de la concessió entre Ajuntament i l'empresa CLECE es faci de manera immediata.

D'altra banda, des de la secció sindical de CGT a CLECE i des del sindicat d'oficis varis de CGT de Sabadell volem recordar que de resultes de la seva acció sindical en defensa dels drets laborals la companya Rosa Salido ha hagut de patir diferents represàlies per part de CLECE. La represàlia més gran ha estat una sanció d'un mes de suspensió de sou i feina que es va aconseguir aturar temporalment. Des de CGT confiem que l'empresa CLECE desistirà definitivament de dur a terme la sanció a la companya i l'emplacem a revisar la seva política de Recursos Humans actual, que manté unes quantes treballadores del SAD amb expedients de sanció.

Secció Sindical de CGT a CLECE

Conversem amb...

Sònia Pérez i Sergi Bert

"El moviment llibertari no té une

Ramon Massana

La Sònia Pérez és mestra i psicopedagoga, i el Sergi Bertran és il·lustrador. Tots dos són part de la corresponsalia de la Directa a terres de Ponent. Van participar activament del 15M a Lleida, i actualment col·laboren puntualment aplicant els seus coneixements (disseny, il·lustració, cartelleria…) per a diferents moviments socials de Lleida.

- El 15M es va viure intensament a Lleida?
Sònia: Sí. Molt. Nosaltres vam ser-hi des del principi, vam poder veure tot el procés... la pujada i la caiguda. I es va viure com una cosa il·lusionant, perquè aquí a Lleida sempre que hi ha una concentració o alguna cosa sempre hi van els mateixos (ja saps que hi aniran com a màxim cent persones, que són les cent persones que estan en diferents moviments)... I el 15M nosaltres i altra gent vam fer una crida el dia 18, que és quan va començar el 15M a Lleida, i pensàvem que vindrien la gent de sempre, dels moviments socials, i prou. I ens vam trobar amb tota una plaça Ricard Vinyes petadíssima de gent, amb molta moltíssima gent... i allò va seguir, va seguir bastant temps. Perquè tot aquell mes va haver-hi molt moviment i la gent es va autoorganitzar, hi havia diversos grups i anàvem debatent cap on volíem anar... I dos mesos més tard encara continuava aquest moviment i continuava força gent. El que passa és que després al veure que no acaba d'arrencar, que es quedava en el debat, que no hi havia acció... al final quedaven quatre gats. Però sí que va tenir importància.

Sergi: I com arreu el que va passar és que es va anar diversificant. I van sortir assemblees potents, com la de Cappont, que van tenir una presència important. D'allà va sortir la PAH de Lleida i la Marea Blanca. La Marea Blanca de Lleida sí que és un dels puntals forts, de lluita contra el Consorci Sanitari de Lleida, per exemple. I avui continua sent una plataforma forta i molt activa. I això ve del 15M.

Sònia: De fet gent que no estava polititzada, arrel del 15M es va politizar, i van entrar en altres col·lectius o fins i tot els van formar. I persones ja grans que en la seva joventut sí que havien fet les seves accions però que ara estaven desarticulats, amb el 15M van veure aquesta esperança de canvi i de tirar endavant i molta gent va acabar a la Marea Blanca, a la PAH, a altres llocs, i s'ha tornat a polititzar. I el missatge aquest sobretot amb la Marea Blanca es veu molt. Són gent des de treballadors i treballadores de la sanitat fins a gent que sortia del 15M i volia donar un cop de mà, i es crea un caldo de cultiu allà que ajuda a que el missatge sigui molt més contundent, d'una base més sòlida; més interessant.

Sergi: I que el 15M va suposar un punt d'inflexió per a molta gent, és cert. Jo mateix a partir del 15M és quan vaig conèixer la gent de la Maranya, o més tard tota aquesta gent ens portarien a conèixer la Directa o tots aquests moviments que per mi eren grans desconeguts fins al 15M.

- La Directa no és coneguda fora dels moviments socials...
Sònia: La Directa la comparteix molta gent pel Facebook!! Però bàsicament es queda en això.... A Lleida hi ha molt pocs subscriptors i té molt poca presència al carrer. Moltíssima gent del carrer no coneix la Directa. Però quan nosaltres fem alguna notícia o alguna crònica, són coses molt del territori, molt exagerades, i llavors allò té molt ressò, ho comparteix tothom i tothom en parla... Però després a l'hora de conèixer el mitjà ja no arriba.

Sergi: La corresponsalia de ponent tenim una tasca a complir que és produir temes per la publicació en paper, perquè hi hagi interès aquí d'adquirir-la. Tenim dos punts de venda a Lleida, per una ciutat de cent cinquanta mil persones, i no s'esgoten! Si realment poguéssim anar tenint una activitat prou gran com per anar traient coses en paper crec que sí que es donaria a conèixer aquí la Directa i molta gent s'hi subscriuria.

- Ens feu cinc cèntims dels moviments llibertaris a Ponent?
Sònia: A Lleida capital hi ha sobretot l'Assemblea Llibertària, que va sortir del moviment okupa, la Xispa i altres. Aquesta gent tenia la necessitat de crear un moviment per fora del propi moviment okupa, que pogués aglutinar més gent, i van decidir muntar l'Assemblea Llibertària. S'hi va anar sumant gent… però la gent va començar a marxar, perquè Lleida és un lloc del que tothom acaba marxant en un moment o altre. I ara és una assemblea bastant petiteta.

Després hi ha el Col·lectiu A Les Trinxeres, que és molt interessant. L'Assemblea Llibertària podríem dir que és més d'acció, de muntar actes, manifestacions, o muntar campanyes antirepressives quan hi ha algun cas… I A Les Trinxeres és més teòric; es dediquen més a la investigació, de la Lleida anarquista de principis de segle, també fan una ruta anarquista cada any a Lleida amb les quatre zones de la ciutat on hi va haver més moviment anarquista, fan concerts… és més cultural.

Sergi: I fan els maquis, la marxa dels maquis… A Lleida els projectes, en part per això que dèiem de la dispersió de la gent, i per l'altra perquè és molt fàcil que et desallotgin, s'estronquen… hi ha una llarga historia d'okupacions, però la majoria no duren gaire. Fa poquet hi havia hagut un ateneu que va durar un any i pico, L'Arrel, que s'havia okupat una mica arrel de l'Assemblea Llibertària, que buscava un espai per poder fer els actes. Aquest espai que estava bastant actiu va acabar caient pel desallotjament. Després es va aconseguir okupar per part de gent del col·lectiu llibertari l'antiga comissaria de la policia nacional a Lleida, que va ser un moment emblemàtic, perquè tots els col·lectius de militància d'esquerres alternativa s'ho estaven mirant des de feia anys i ningú s'atrevia per respecte.

Sònia: La CORB: Comissaria Okupada Rebel del Barri.

Sergi: I va durar poquíssim.

Sònia: Dues setmanes o tres com a màxim, em sembla... És clar, és un problema això! I com que el moviment okupa, el moviment anarquista, té poqueta gent... ni que volgués pagar un lloguer no ho podria assumir. Nosaltres estàvem fa uns anys en un col·lectiu, La Maranya, on hi havia molta gent del moviment llibertari de Lleida, i també va caure per això; allò era un local en lloguer, tot legalitzat, però era massa poca gent i el cost era inassumible, i al final va tancar. I a partir de llavors ha quedat un desert!

- No hi ha cap espai...?
Sergi: Se n'han generat alguns. Hi ha una nova cooperativa que està engegant-se, que és la Baula, que surt una mica de les runes de la Maranya, i de L'Ocell Negre, que era un casal independentista. De projectes híbrids amb el moviment independentista n'hi ha uns quants, com aquest. Sempre es busca el suport d'altra gent, perquè el moviment llibertari no té unes bases prou fortes per tirar endavant un projecte potent.

- Hi ha doncs una relació entre el moviment llibertari i altres...
Sònia: A Lleida n'hi ha molta, perquè és una necessitat. Al final si som quatre i no ens portem bé, apaga y vámonos! I la gent que venia de la Maranya i L'Ocell Negre, que eren els antics casals, l'un més de caire llibertari i l'altre independentista, estaven ben separats... L'Ocell Negre era independentista i la Maranya era llibertària –tot i que després hi havia gent de tot tipus...

Sergi: Era horitzontal, assembleari...

Sònia: I hi havia un col·lectiu bastant gran de llibertaris. Aquesta gent dels dos ateneus s'han acabat trobant al mig; cadascú fa coses

per la seva banda, però n'hi ha moltes que es fan conjuntament. Perquè és clar, si fas una cosa que necessita un gruix gran de persones, o necessites una estructura... al final t'has de trobar. I ara el que està passant és això. La Baula és això: un col·lectiu que s'ha format d'indepes i anarquistes que no tenien un espai i tenien la necessitat de treballar, i aquí han dit "confluïm al mig" i treballem el que sigui.

- I com veieu l'anarquisme en el context actual?
Sònia: Molt estàtic! El problema que hi ha és que aquest caldo de cultiu que hi havia i que donava per molt no s'ha sabut aprofitar, i no s'ha arribat a la gent, a les classes populars. I en part això també és culpa dels propis movi-

ran, activistes lleidatans

s bases prou fortes a Ponent”

ments anarquistes, perquè són tant tancats i tenen un missatge tant difícil d'entendre per gent que no està politizada o que no és afí al moviment, i això fa que es tanqui encara més. I això a mi em sap greu, perquè en el context que vivim actualment seria genial que poguéssim arribar a tota aquesta gent que està desmotivada, enrabiada, i que poguéssim engrescar-la, i a partir d'aquí crear alguna cosa nova. Seria brutal! Però no s'hi arriba perquè tot és molt d'autoconsum, molt cap endins, i no s'exterioritza res... sembla que només existeixi el moviment anarquista quan surt a la tele per dir “dos terroristes han posat una bomba”; ja està! No es veu res més del moviment. Llavors queda molt desarticulat, penso jo.

Sergi: Sí, ho comparteixo. D'alguna manera ens agafa poc preparades. La gent té unes demandes i nosaltres no podem donar-hi resposta: no tenim unes eines ni unes estructures prou grans com per arribar a donar una resposta material a les seves necessitats. Llavors aquí hi juga el paper dels mitjans: cal trobar els nostres camins per fer sentir la nostra veu. Seria un punt important aparèixer a l'agenda política. Que arribessin propostes des de l'anarquisme i que fossin rellevants. A partir d'aquí tu pots ser un projecte polític a tenir en compte. Sí que és cert que hi ha moviments que no són pròpiament anarquistes però que han tingut molta rellevància i tenen pràctiques anarquistes, com la PAH, o el món cooperativista sobretot a Barcelona (exemples com la Directa o La ciutat invisible), o Can Vies... tot aquest món que porta el discurs anarquista a la pràctica sí que aconsegueix a vegades ser un referent.

- I el feminisme en els espais “alternatius”, com el viviu?
Sònia: El masclisme només s'assenyala quan és el de fora. Quan és el de dins es calla i s'oculta. És així de trist... Si una persona d'un col·lectiu, que és una persona implicada, popular... l'assenyales com a masclista, com a agressor, com a maltractador... la tendència és a justificar-lo. “No, però aquesta persona fa moltes coses pel moviment; no, és que això són coses personals vostres que realment potser no ho estàs veient com ho hauries de veure, perquè potser estàs exagerant....”. Val, molt bé. Molt discurs feminista, però quan toca assenyalar una persona o toca un procés de canvi, no s'està fent.

Costa moltíssim. Les dones sí que estan fent un procés molt més personal, amb més de fonament, i els homes s'estan quedant en el discurs fàcil, superficialitat, de posar-se l'etiqueta de feminista, però no s'està fent res, no hi ha un procés al darrere! Està molt bé que el discurs surti, ara sembla com una tercera onada, que s'està donant embranzida... però si al darrere no hi ha unes bases fortes, es queda en un discurs buit.

- Com veus, Sònia, el món de l'educació, tu que ets mestra?
A principis del segle XX era un moment d'experimentació pedagògica, era el moment que sortien les noves pedagogies, les noves metodologies... I hi havia molt interès. La dictadura tot això ho va arrencar d'arrel. Tots els pedagogs, tots els mestres que realment estaven tirant-ho endavant.... tot allò va desaparèixer. Va implantar-se un model molt tradicional, molt catòlic i molt castís, i crec que encara estem en aquest model, no l'hem tret en realitat. Encara que ara es parli de pedagogies alternatives, noves, en realitat estem continuant el model del franquisme: el llibre, la memorització i poca cosa més. Llavors l'anarquisme hi té poca cabuda, en aquest sistema. No es pot fer una pedagogia més llibertària, que sigui el nen el propi protagonista del seu aprenentatge, que vagi descobrint... que l'aprenentatge tingui una funcionalitat en la vida d'aquesta persona; que tingui una significació per ell, que es basi en els seus propis interessos... I el currículum, tot i que diuen que és semiobert, en realitat és molt tancat, perquè et diuen el que els nens han d'aprendre, i els objectius que has d'assolir, i les capacitats que suposadament han de tenir... i al final el que fan és: exàmens. No fan res més.

Per tant, costa molt poder canviar les coses. Tu a la teva classe tens certa llibertat, però al final els objectius que has de complir són uns i hi has d'arribar. Llavors si vols fer pedagogies més alternatives, acabes fent un híbrid. Els nens decideixen, però fins a cert punt. Arriba un moment que ja tens un llibre de text i tens memorització perquè has de passar aquest examen. Es basa en crear individus que siguin tots iguals, i que tots arribin als mateixos processos mentals i als mateixos objectius; i si tu no hi caps allà, com a mestra o com a alumne, quedes descartat per aquest sistema.

Aquí a Lleida hi havia una escola puntera a Catalunya a nivell pedagògic: l'Escola Ciutat-Jardí, que es basava en conceptes molt bonics de respecte per l'alumne. Llavors era una escola on no hi havia llibres de text; no hi havia aules per edats, sinó que hi havia diferents ambients on els alumnes anaven segons interessos, i es feia un treball d'autonomia personal molt gran i molt interessant, que es basava en pedagogies de Freinet o altres de principis de segle. En comptes que altres escoles s'hi sumin, el que ha passat és que aquesta escola s'ha anat fent enrere. Des del Departament d'Educació se'ls està collant tant que estan tirant enrere tota la pedagogia lliure.

- Com els colla el Departament?
Sònia: Per exemple.... En aquesta escola, al funcionar a partir dels interessos dels alumnes, no tenia a principis de curs una programació establerta, és clar. L'anaven fent segons les necessitats del moment. Doncs això, per exemple, al Departament es veia molt malament i obligava l'escola a tenir les programacions fetes. És a dir, una contradicció amb el propi sistema de l'escola! Llavors han anat tirant enrere perquè tenien problemes amb l'inspector. Una escola que era un referent ha quedat en no res.

- Quina sortida li queda, doncs, a l'escola lliure o llibertària?
Sònia: Uf! Hi ha la possibilitat de l'escola privada, però fins a quin punt et pot ensenyar realment pedagogia lliure? Per molt que els hi estiguis ensenyant la igualtat, que vivim en una societat plural, etcètera, ells no ho estan veient en la seva escola!

Sergi: Una altra opció seria una escola cooperativa que fos annexada a un instrument econòmic. Cooperatives de producció que tinguessin a més la seva escola, que es pogués mantenir amb això.

Sònia: De fet hi ha pedagogies bastant interessants que van sortir d'això... per exemple l'escola Waldorf va sortir d'una fàbrica a Alemanya. La fàbrica necessitava un espai on deixar els nens, i va sortir la pedagogia Waldorf pel nom del pedagog que va crear aquella escola, l'escola dels obrers de la fàbrica. I allí Waldorf va experimentar.

Però aquí.... al final has de passar per l'aro! O això o deixar sense escolaritzar el teu fill, que és il·legal! Perquè fins i tot la gent que fa escola a casa té un munt de problemes després a l'hora de passar aquestes proves, que els hi obliguen a passar-les!

I el magisteri que s'està impartint a les facultats de Catalunya... s'estan ensenyant coses completament obsoletes! A mi encara m'ensenyaven els quadernets de cal·ligrafia! I pensament crític zero, quan hauria de ser de les facultats més potents en pensament crític. Que són els mestres!I no els ensenyen a qüestionar-se les coses, a tenir curiositat per diferents pedagogies, per aprendre de diferents llocs...

- I la vessant creativa?
Sònia: Fatal! Està molt malament, i cada vegada pitjor. Perquè amb la nova llei el que volen fer és treure del currículum els llenguatges artístics, les assignatures d'art. De fet ara ja a ESO hi ha anys que no es fan ensenyaments artístics. No se li dóna cap importància! I és molt important! Perquè hi ha alumnes que acadèmicament poden tenir moltes dificultats però a través d'aquesta expressió artística molt més lliure poden canalitzar moltes més coses. I a aquestes nens se'ls està dient que no tenen cabuda a l'escola! O sigui, “sí, dibuixes molt bé, però això no toca, no és coneixement acadèmic...”. I al final l'art és una manera brutal d'aprendre!

Sergi: És curiós el doble raser amb què juga el capitalisme, que a l'escola pública elimina la creativitat i en canvi si observem escoles elitistes on van els fills dels presidents i tot això, la creativitat, tot aquest món artístic, més d'expressió, de treure idees, de coneixement i d'autonomia, sí que es valora. És un doble raser. Consideren que és important només per aquelles persones que han de tenir un lideratge o han d'ocupar altes capes de la societat. La gent que no ho ha de fer no importa tant.

Sònia: És que les classes populars no necessiten l'art! És així. I tampoc necessiten saber-ne massa, per si de cas... Perquè a través de l'art pots arribar a processos mentals molt interessants.

Nosaltres treballem fent classes de dibuix, pintura i escultura en un taller creatiu... i veus que els nens tenen necessitats expressives i les han de buscar en activitats extraescolars perquè a l'escola en horari lectiu no ho troben, no hi té cabuda. I de fet les assignatures de plàstica de primària no té cap mena de valor, s'ha quedat en manualitats, en pintar i no sortir-se de la ratlla, copiar un model, pinta y colorea... Expressivitat i creativitat zero!

La deriva autoritària europea

Dues historiadores repassen la presència de la ultradreta als parlaments europeus

Soledad Bengoechea i María-Cruz Santos

Tenim mala memòria. Arreu d'Europa, fa anys que l'ou de la serp es va tornar a implantar amb timidesa, però el dúmping social i el reforçament de les polítiques neoliberals, que han aguditzat extraordinàriament les desigualtats, i la inexistència de respostes per a detenir-les, han suscitat discursos que apel·len al nacionalisme i la xenofòbia. Els partits d'extrema dreta són contraris a la cessió de sobirania a favor de la Unió Europea (UE), especialment al control de fronteres (immigrants) i a la lliure circulació de treballadors dels països de la UE. Però en cada país presenten matisos que els distancien. No és un moviment uniforme, però tenen en comú que compten amb un suport electoral interclassista i que suposen una ruptura respecte de la ultradreta nostàlgica i corporativa, senyala l'historiador Xavier Casals, expert en aquests fenòmens. La deriva autoritària ha seduït també altres partits que des del poder que sense ser ultradretans, estan aplicant mesures que els recorden.

Com es pot veure en el mapa publicat per El Periódico de Catalunya, en alguns països europeus, l'extrema dreta té un lloc destacat. Quan el 1999 el partit d'ultradretà pro nazi Jörg Haider va aconseguir el 27% dels vots i entrà al govern austríac, la reacció general a Europa va ser d'estupor i, sobretot, d'incredulitat. Una mica més d'una dècada després, la presència en parlaments europeus de partits ultres (neonazis, neofeixistes, racistes, antiimmigrants, hipernacionalistas, antieuropeistes, gairebé sempre islamòfobs i, a voltes, fins i tot violents) ja no sorprèn a ningú. Han escalat posicions a Noruega, Finlàndia, Dinamarca, Bulgària, Hongria, Àustria, Holanda, Bèlgica, França... Malgrat que Haider esgrimia un discurs social, comú a l'empra't per l'extrema dreta, en tenir quotes de poder la seva posició va beneficiar als més rics: va retallar prestacions socials, va reduir la quantitat pagada en concepte de prestació per atur, va modificar a la baixa els retirs i les jubilacions, i va privatitzar els sectors nacionalitzats.

Els països del centre i l'oest d'Europa

Des de la seva arribada a la cúpula del Front Nacional (FN), el gener del 2011, l'estratègia de Marine Le Pen per a donar-li al partit antieuropeu i xenòfob una capa de respectabilitat -desmarcant-se dels tics antisemites del seu fundador, Jean Marie Le Pen- ha donat els seus fruits. L'avenç a les urnes es nodreix del descontentament francès amb els partits polítics tradicionals i la UE, la por al gihadisme i el recel davant la immigració. I el seu discurs anti sistema -que té nostàlgia d'una França reina de les seves fronteres-, guanya espais a l'àmbit rural i antics feus de l'esquerra, dominats avui per un sentiment d'exclusió. Gràcies en part a les classes treballadores, sembla que a les eleccions del 2017 podria obtenir molt bons resultats.

Sota el lema "Àustria i els austríacs primer", i assumint com emblema la flor de blat de moro, que també va servir com a símbol al nazisme alemany en els anys 30 del segle passat, el candidat ultra Norbert Hofer, líder del Partit de Llibertat d'Àustria (FPÖ), ha fet del rebuig als refugiats i els musulmans l'eix de la seva campanya i els ha vinculat amb l'augment de l'atur i la criminalitat. Tot i que es mostra a favor de la permanència del país a la UE, critica amb duresa l'augment de la influència de les institucions comunitàries i s'oposa de ple a l'entrada de Turquia a la Unió, al rescat de Grècia i d'altres països en crisi. A les recents eleccions, va treure el 51,8% dels vots i a l'octubre és possible que arribi al poder. Tot i que és un dels països més rics d'Europa, des de fa uns anys l'atur, el treball precari, la pobresa i l'exclusió són fenòmens constants també a Àustria.

Marine Le Pen, Front Nacional. Nikos Michaloliakos Alba Daurada. Gianlucca Iannone, Casa Pound.

I a la idíl·lica Suïssa, el Partit Popular Suís o Unió Democràtica del Centre, que es postula com a partit d'"extrema dreta" enmig del govern suís, ha tret un 29% de vots. I a la civilitzada Bèlgica també l'extrema dreta està pujant, al caliu d'un 81% dels seus ciutadans que pensa que els fluxos de refugiats representen una amenaça al seu estil de vida.

Mentrestant, a Alemanya, a les últimes eleccions regionals parcials, Alternativa per a Alemanya (AFD), partit polític xenòfob, euroescèptic i antieuro, va quedar segona a Saxònia-Anhalt amb un 24,2% de vots i a Mecklemburgo-Pomerania Occidental amb un 20,8%, i tercera tant a Baden-Württemberg (15,1%) com a Renània-Palatinat (12,6%). No s'ha de confondre l'AFD amb Pegida, l'expressió del vell radicalisme alemany que desperta memòries dels anys trenta i quaranta. Pegida no aspira a entrar en el Parlament, es limita a atacar centres d'immigrants. I el Partit Popular per la Llibertat i la Democràcia (VVD) és en l'actualitat el partit més gran dels Països Baixos per representació parlamentària i és, a més, el partit de govern, ja que a ell pertanyen l'actual Primer Ministre Mark Rutte i la meitat dels ministres de l'Estat. Per no parlar d'Anglaterra. Nigel Farage, líder d'UKIP, tot i que el seu únic càrrec electe és el de parlamentari europeu a Estrasburg, és un polític tòxic i el què més ha fet perquè el Brexit s'hagi convertit en una realitat.

Els països de l'est

A Hongria, el primer ministre Viktor Orbán i el seu partit Fidesz capitalitzen el discurs nacionalista, conservador, euroescèptic i xenòfob, però hi ha una altra formació que es presenta encara com més radical. Es tracta de Jobbik, un partit fundat el 2003 i presidit des del 2006 per Gábor Vona. Vona aposta a favor d'un país on només els hongaresos siguin ciutadans de primera. Aquesta retòrica agressiva va llançar el partit a la tercera posició electoral. Jobbik proposa també l'ús d'armes de foc contra l'arribada de refugiats i el restabliment de la pena de mort. Jobbik –tercer en popularitat, segons les últimes enquestes– organitza patrulles de la "Guàrdia Hongaresa" que es mobilitzen uniformats, tot i que sense armes, en els barris romanies (gitanos) del país. L'Hongria d'Orbán i l'Eslovàquia de Robert Fico han recorregut al Tribunal Europeu el sistema de quotes obligatòries d'acollida de refugiats pactada a la UE. Fico, format políticament en les files comunistes, transità per la passada legislatura amb una majoria absoluta i exercí una concentració de poder sense precedents des de l'era comunista.

Ara la catòlica Polònia està seguint els seus passos amb la victòria del Partit Llei i Justícia (PiS) de Jaroslaw Kaczynski amb un 39,1% dels vots, i la Comissió Europea ha de presentar un informe sobre les derives autoritàries del Govern polonès en la seva política interna. Amb un discurs antiimmigració, en contra de l'adhesió a l'euro o l'acollida de refugiats, majoritàriament musulmans, sembla que el partit nacionalista i catòlic hauria atret els ciutadans més desfavorits.

El sud d'Europa

Gialuca Iannone és el líder de la ultradreta italiana, coneguda popularment per Casa Pound Itàlia (CPI). S'ha allunyat de la Lliga del Nord i de Fratelli D'Italia (Germans d'Itàlia), considerats «massa moderats». En el seu programa, inspirat en «la tradició feixista de sobirania i unitat enfront de la globalització», figura la sortida de l'euro, la concessió d'hipoteques socials i la nacionalització dels bancs. A Itàlia, la Lliga Nord va participar en els Governs de Silvio Berlusconi, i els antics neofeixistes del Moviment Social Italià (MSI), rebatejat com a Aliança Nacional, formen part ara del Poble de la Llibertat i del Partit Popular Europeu. A Grècia, Nikos Michaloliakos, secretari general de la formació ultradretana i antieuropeista grega Alba Daurada, es manté amb 18

representants a la cambra, amb un suport de gairebé 380.000 vots. Es consolida com a tercera força política en intenció de vot, tot i la detenció de la seva cúpula dirigent.

Els països nòrdics

El discurs dels xenòfobs en els països escandinaus sembla ser més refinat i elegant que en altres zones del continent, però res més lluny de la realitat. En la plàcida i freda Finlàndia també hi ha lloc per al discurs ultraconservador i nacionalista, i el simbolitza Timo Soini. L'any passat va impulsar el seu partit fins a formar part de la coalició de govern, fita que el va llançar a la vicepresidència del país. Mentrestant, Kristian Thulesen Dahl, jove líder del Partit Popular Danès, ha impulsat la seva formació fins a la primera línia política de Dinamarca. Allí, les lleis d'immigració es troben entre les més dures d'Europa, cosa que reflecteix el poder cada vegada més important del Partit del Poble Danès (DPP), que té les regles d'immigració més severes de tot el continent. I Suècia està veient l'avenç dels ultradretans, mentre que una de les conseqüències dels resultats de les eleccions que van tenir lloc a Noruega el proppassat 9 de setembre ha estat l'entrada al poder legislatiu i executiu, de la dreta, incloent-hi el Partit del Progrés, formació contrària a la immigració i als drets del poble sami (lapons) i que alguns analistes i mitjans enquadren a l'extrema dreta.

Bé, queda clar: actualment, qüestionar la immigració, la integració i l'ascens d'un fort sentiment nacionalista, és quelcom socialment acceptat. Al seu discurs propagandístic, l'extrema dreta recull velles demandes socials de l'esquerra fent responsable a la immigració de la pèrdua de la qualitat en els avantatges socials en compte d'unes polítiques restrictives perfectament i conscient adoptades pel poder, tot i que allà on ha tingut o té quotes de poder l'ha utilitzat en benefici dels més rics.

Molt probablement és això i no una fervorosa identificació amb l'extrema dreta tradicional, el que està portant als votants a expressar el seu descontentament a les urnes i buscar alternatives polítiques fora del calaix de les polítiques tradicionals.

Una reflexió: la temptació de l'autoritarisme

La deriva autoritària europea afecta també al quefer d'altres partits polítics que sense ser extrema dreta, les seves formes i propostes estan infiltrades d'autoritarisme.

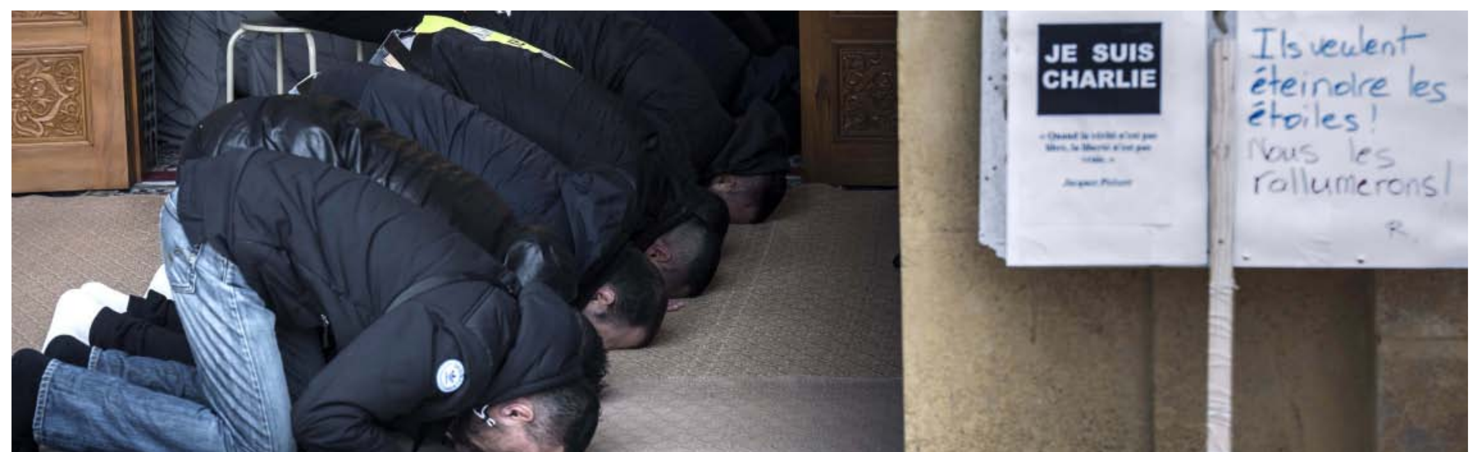
Veiem, per exemple, el cas de la socialista França. Per segona vegada en menys de tres mesos, el Govern ha recorregut a l'article 49.3 de la Constitució per aprovar la molt qüestionada reforma laboral sense debat ni vot a l'Assemblea Nacional. Aquest recurs permetrà al govern aprovar la nova llei del Treball sense debatre les esmenes presentades per l'oposició i sense escoltar les reclamacions fetes des dels carrers.

A Espanya, la Llei de Seguretat Ciutadana, coneguda com la "llei mordassa" ja ha entrat en vigor aprovada pel govern del Partit Popular, formació de dretes que llavors comptava amb una majoria absoluta en el poder. L'oposició ha presentat un recurs d'inconstitucionalitat i les organitzacions de drets humans es mostren també contràries a la llei, sense mencionar la "policia patriòtica" organitzada pel ministre Fernández Díaz de què recentment hem tingut notícies i que escapa a tot control. I així podríem continuar

** Soledad Bengoechea i María-Cruz Santos són historiadores. Article publicat a la Directa.*

Els islamòfobs, grans aliats de DAESH per eliminar la zona grisa

Antonio Maestre

DAESH va fer una crida a 'Dabiq', la seva revista de propaganda, a esborrar la zona de coexistència per als musulmans a Occident i per a això promou accions que encoratgen la islamofobia.

Scott Atran, un dels grans experts sobre l'integrisme islàmic, explicava que el fenomen de ISIS és "un moviment contracultural". Un fenomen revolucionari que no es pot extirpar només amb atacs aeris perquè inculca una idea salvadora, d'alliberament i emancipadora a joves sense futur. El mitjà de DAESH per aconseguir la conquesta dels seus objectius és polaritzar el món entre salvadors -ells- i repressors -infidels- perquè els musulmans que viuen als països d'Occident es tinguin que veure empesos a triar entre uns o uns altres. Sense terme mitjà, sense zona grisa.

L'extinció de la zona grisa era el tema d'un article que va ser publicat a 'Dabiq', la revista de propaganda de DAESH, en el qual relatava els detalls d'aquest pla estratègic. Un dels objectius principals de la seva proclama eren precisament tots aquells musulmans que van manifestar-se a París en repulsa per l'atemptat de Charlie Hebdó i altres atemptats posteriors. Per DAESH qualsevol musulmà que s'integra en la vida dels països occidentals en els quals viu és un col·laboracionista i pansa a ser un 'kafir' (infidel), igual que tots aquells refugiats que abandonen voluntàriament l'Estat Islàmic fugint de la guerra. El pla de DAESH perquè aquests infidels es radicalitzin, és provocar mitjançant el terror reaccionis violentes per part dels europeus, que la islamofobia s'estengui i que es tracti als refugiats com a terroristes. D'aquesta manera volen apropar als kafir residents a Europa als seus postulats perquè puguin convertir-se en màrtirs per la causa.

Així ho expressava la revista de DAESH, 'Dabiq': "Els musulmans a Occident es trobaran ràpidament entre una de dues opcions, o apostaten i adopten la religió -infidel- propagada per Bush, Obama, Blair, Cameron, Sarkozy i Hollande, emigren a l'Estat Islàmic i d'aquesta manera escaparan de la persecució dels governs i ciutadans".

Si DAESH aconsegueix amb els seus atemptats eliminar aquesta zona de coexistència estarà creant un món polaritzat que s'ajusta als seus interessos. La zona grisa que els terroristes volen eliminar és la societat multicultural, tolerant, i compartida entre musulmans, catòlics i ateus. Una zona amenaçada no només per DAESH, sinó per l'extrema dreta islamófoba que tracta a tots els musulmans, també els que fugen del terror o sofreixen les seves conseqüències, com a terroristes.

Després dels atemptats a Brussel·les del passat mes de març va començar una campanya en xarxes socials contra els musulmans amb un hashtag anomenat 'Stop Islam'. Pedro Baños, expert en geopolítica, afirmava en converses amb La Marea que aquest hashtag va ser llançat per DAESH per provocar que s'estengués a les xarxes el sentiment islamòfob com a part de la seva estratègia per provocar la ruptura de la zona de convivència dels musulmans a Occident.

Aquesta labor de propaganda no és nova i abarca a altres col·lectius. Marta Ter, investigadora de l'Observatori Euràsia, alertava dels missatges de comptes pro-ISIS que cridaven a atacar als refugiats en considerar-los 'kafir'.

** Antonio Maestre és periodista i documentalista. Article publicat a La Marea.*

Solidaritat amb el Sindicat Popular de Manters de Barcelona

Contra la repressió racista i classista vers els venedors i venedores ambulants

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya

Al període previ a la Guerra Civil del 1936-1939, els alts índex d'atur i els salaris miserables que constituïen les condicions del moment empenyien a aquells segments de la classe treballadora en pitjor situació a buscar-se la vida com podien. Com sempre ha passat i continua passant, l'economia submergida, les feinetes o el suport solidari eren bàsics per a poder-se garantir el primer dels drets: la supervivència.

En aquell context, una de les principals vies d'ingrés per a sobreviure era la venda ambulant: petits lots d'aliments, quincalla o roba. La repressió va ser molt dura: atiada per "La Vanguardia" de l'època i la pressió dels comerciants, el poder polític llençava ràtzies de guàrdies d'assalt i urbana contra la venda ambulant per a protegir el dret al màxim benefici dels comerços. En deien, com ara, ordre i llei. Ordre capitalista i lleis capitalistes.

Avui, com ahir, la situació es repeteix idènticament amb l'únic canvi del color de la pell de qui pateix les represàlies. A la Catalunya de la bombolla turística, comerciants i hotelers no volen deixar ni les engrunes per a qui no té cap altra forma de sobreviure. Creen l'ambient propici amb els seus mitjans de comunicació i posen els polítics a treballar, per una banda, els de les velles elits de tota la vida i, per l'altra, uns altres de nous, que cavalquen entre la subordinació al poder econòmic de sempre i els gestos simbòlics "radicals" de cara la galeria.

Una alcaldia de Barcelona que un dia diu que vol tancar el CIE, i al següent hi envia a un membre del col·lectiu manter detingut per la seva guàrdia urbana. Unes alcaldies que reclamen drets pels refugiats a 6.000km i que al dia següent estableixen una estratègia repressiva 'de país' contra la venda ambulant, en coordinació amb el Departament d'Interior de la Generalitat.

Coneixem els mecanismes de manipulació del poder, com amaguen les persecucions classistes i racistes sota eufemismes, com parlen d'una suposada lluita "contra les màfies". Quines màfies? La hotelera? La financera? La bancària? No, els atacs són contra la "màfia" de les imatges incòmodes i molestes per a aquesta Barcelona de postal tant falsa, d'una Catalunya turística de parc temàtic, que gentrifica els barris i ofega els veïns i les veïnes, d'un sistema de benefici a qualsevol preu.

Hem conegut un nou capítol amb la detenció del portaveu del sindicat popular de manters de Barcelona, Lamine Sarr, juntament amb altres companys. Es tracta de la següent fase lògica després de les fases anteriors de criminalització i de 'consens polític' per evitar distorsions públiques: Ara arriba la repressió sobre l'organització del col·lectiu a atacar, en aquest cas sobre el seu sindicat.

Des de la CGT denunciem la hipocresia dels qui diuen públicament una cosa i alhora fomenten la contrària, tot aïllant socialment a col·lectius perseguits i emparant la seva posterior repressió. Denunciem a la màfia hotelera i comercial que hi ha darrera d'aquest procés de repressió de classe. Denunciem a una policia racista i a un poder polític municipal que està, diguin el que diguin, al servei de l'oligarquia de sempre.

La CGT de Catalunya vol manifestar públicament de forma rotunda la seva solidaritat amb Lamine, Issa i totes les persones que intenten sobreviure amb la màxima dignitat possible en aquesta Barcelona de la precarietat i la turistització massiva. Cridem ben fort que, nadiua o estrangera, som una i la mateixa classe obrera. I que els qui ataquen la gent de la nostra classe passen a ser els nostres enemics.

Fins quan estarem indefensos davant la violència policial?

Federació Local CGT-Terrassa

Entre les moltes males notícies que ens ha portat aquest any hi ha l'absolució dels mossos implicats en la mutilació d'Ester Quintana i la condemna lleu dels mossos responsables de la mort de Juan Andrés Benítez.

Els dos casos són prou coneguts. El novembre de 2012, mentre participava en la manifestació de la vaga general europea, l'Ester va perdre un ull per l'impacte d'un projectil disparat per uns mossos en una actuació policial que un jutge va considerar "imprudent i desproporcionada". El setembre de 2013, Juan Andrés Benítez moria, desateses les seves demandes d'atenció mèdica, a causa dels cops reiterats de vuit mossos mentre estava immobilitzat i indefens, després d'una baralla amb uns veïns que havia finalitzat poca estona abans.

En el primer cas, l'actitud de la Generalitat va evolucionar des de la negació rotunda dels fets a l'assumpció implícita que alguna cosa sí que havia passat quan li van demanar disculpes i se la va indemnitzar. En el segon, tot i que la acció violenta dels mossos va ser enregistrada i fotografiada per set persones diferents i era innegable, l'actitud de la Generalitat va anar des de dir que "no es poden jutjar les actuacions policials per unes imatges" a afirmar que Benítez els havia agredit prèviament i que el protocol de reducció que se li va aplicar era pertinent des d'un punt de vista tècnic.

En el primer dels casos, el de l'Ester, el resultat del judici va ser l'absolució dels dos policies implicats perquè no es va poder demostrar que fossin un l'autor del tret i l'altre qui el va ordenar, però el mateix tribunal va recriminar a la Generalitat haver fet tot el possible per dificultar les investigacions. De tot això es dedueix que és evident la culpabilitat d'uns agents policials (si no, per quin motiu la Generalitat va permetre que s'indemnitzés la víctima?), però ni se'ls ha pogut identificar ni incriminar-los (a causa de la manca de voluntat dels responsables polítics).

En el segon, els sis agents policials no van arribar a ser jutjats. Després d'un pacte previ entre defensors i acusadors, van admetre la seva culpabilitat, afirmant, però, que estaven "moralment convençuts" que la seva actuació va ser correcta, i van ser condemnats a dos anys per homicidi i tortures (sense ingrés a la presó) i a dos anys de suspensió de feina i sou, una condemna molt allunyada d'allò que es demanava inicialment.

Per tots dos casos, l'Ester Quintana, els familiars i amics de les dues víctimes, i totes aquelles persones que creuen en la prevalença de la defensa dels drets humans per sobre de criteris de tipus polític, han quedat profundament decebudes. Segueix persistint el tracte de favor judicial o la impunitat en casos flagrants de conductes delictives d'agents policials, afavorits pel l'actitud corporativista dels cossos de seguretat per sobre de la seva professionalitat com a funcionaris públics i la manca de coratge dels responsables polítics, que defugen mantenir conflictes amb aquest poder fàctic o que pensen en obtenir futures col·laboracions si cal mantenir actituds poc democràtiques en la repressió del descontentament social.

A Terrassa també vam tenir no fa gaire un cas semblant que no va merèixer tanta atenció mediàtica a l'àmbit nacional. El gener de 2015 van ser absolts quatre policies municipals acusats de la mort d'un noi terrassenc, Jonathan Carrillo.

Si fem memòria, recordarem que un dia de setembre de 2009, davant dos testimonis i envoltat per altres policies, un policia municipal terrassenc va colpejar i fer caure Jonathan, que estava celebrant una victòria esportiva. Com a conseqüència, el noi va patir una fractura cranial i va morir poques hores després a l'Hospital. Els municipals implicats no van informar a l'ambulància que el va traslladar que el noi havia rebut un for cop al cap i van atribuir el seu estat al fet d'estar begut. Com en el cas de Benítez, l'acció policial desmesurada va acabar amb la vida d'una persona i, com en el cas de Quintana, el responsable se n'ha sortit sense conseqüències ja que el jutge ha considerat provat l'homicidi, però ha absolt el policia acusat d'homicidi i els tres companys encobridors perquè les investigacions realitzades no han pogut determinar ni quin d'ells va donar la bufetada ni si la resta de companys ho va poder veure i, per tant, encobrir l'autor.

Fins quan els ciutadans i ciutadanes ens haurem de trobar indefensos davant la violència d'alguns policies que no poden controlar el seu estat emocional, davant la manca de professionalitat d'uns membres de cossos de seguretat que defensen els seus companys indesitjables, tot oblidant que són servidors nostres, i davant la covardia interessada d'uns polítics pusil·lànimes?

Preparar per la vida

Parlem d'innovació? (O innovar per innovar és conservar).

Josep Riera, Secretari de Formació de CGT Ensenyament

Des de la presentació del programa Escola Nova 21 s'ha escrit molt. Per tant miraré d'anar al gra. Podem observar que la inquietud de moltes famílies i de molts professionals per a provocar canvis en l'educació fa temps que s'està expressant de diverses maneres. Hi ha una demanda creixent d'espais educatius més amables i més motivadors vers els alumnes. I hem assistit a l'aparició de fenòmens relativament nous com l'ensenyament a casa o les anomenades escoles lliures.

Tanmateix hi ha centres públics que ja fa temps han fet canvis importants, per no dir una majoria si comptem amb l'acció de molts docents.

El que importa però és el que hi ha darrere d'aquests canvis. Si són realment substancials o són simplement canvis només de forma.
Per tal de prendre un referent internacional citaré el famós informe Delors de la UNESCO: Aprendre a ser, aprendre a conviure, aprendre a aprendre, aprendre a fer. Aquests són els quatre pilars de l'aprenentatge definits en l'informe. Tanmateix sembla que el seu desenvolupament pràctic no ha estat una realitat. La mateixa UNESCO ho reconeix:

"Més motiu de preocupació és que els quatre pilars de l'aprenentatge estiguin en perill en el context dels reptes socials actuals, concretament, els pilars d'aprendre a ser i a viure junts."(1)

Especialment, aprendre a ser i aprendre a conviure no semblen figurar com una prioritat en les polítiques educatives actuals. Si fem una mirada als informes PISA, o fins i tot a les famoses proves diagnòstiques ho podem comprovar.

Per tant, a l'hora de validar qualsevol projecte educatiu ens hauríem de preguntar si prepara per a la vida. I viure (humanament) vol dir realitzar un procés equilibrat entre l'adaptació a la realitat i la transformació de la realitat mateixa.

Els quatre pilars definits més amunt no són destriables i no es poden realitzar l'un després de l'altre. Formen part del procés formatiu de la persona.

Preguntem-nos, amb una mica més de detall, sobre la qualitat de qualsevol procés educatiu.

Aprendre a ser. Aporta eines per comprendre'm a mi mateix? M'ajuda a prendre consciència de la meva relació amb la realitat i amb el altres? M'ajuda a construir un projecte de vida. Em fa conscient de les meves pulsions vitals? M'impulsa a fer-me responsable de la meva educació i del meu procés com a persona? M'ajuda a dosificar l'esforç i a donar-li sentit?

Aprendre a aprendre. M'aporta eines instrumentals per accedir a la realitat? Em fa ser crític amb la forma en que m'arriben les informacions? M'ajuda a categoritzar, analitzar i valorar? M'estimula a aprofundir i conèixer? M'estimula a combinar diferents recursos, habilitats i coneixements per a resoldre situacions o canviar-les? M'ensenya a afrontar diferents situacions que em puc trobar al llarg de la vida?

Aprendre a fer. M'ensenya a transformar? M'ensenya a planificar? Em dona criteris per a escollir els objectes i situacions a transformar? M'estimula a compartir projectes amb els altres? Em dota d'un conjunt d'eines i recursos que pugui utilitzar de forma combinada? Ens proporciona un marc en el que haguem d'auto-avaluar processos i resultats? Ens ajuda a ser creatius a partir de situacions reals i ben informades?

Aprendre a conviure. M'ajuda a posar-me en el lloc dels altres? A comprendre les diferents circumstàncies de les persones de forma empàtica? M'obliga a aprofundir en la solidaritat? M'ensenya a compartir? M'obliga a respectar les decisions legítimes de les altres persones? Em proporciona una vivència democràtica? Em permet una vivència en la diversitat i la inclusivitat? Ens ensenya el lloc que ocupem en la societat i a treballar formes més igualitàries i democràtiques? Ens ensenya a organitzar-nos per a preservar els nostres drets? Garanteix el coneixement dels drets humans? Estimula la participació democràtica de famílies i alumnat?

En resum, qualsevol projecte guanyaria en validesa en funció que sigui més equitatiu, més democràtic, més proactiu i significatiu... i que aporti les eines actualitzades. Per això s'ha de moure dins d'una estructura igualment democràtica, equitativa, activa i significadora... de la mateixa manera que no entendríem la feina docent sense les noves tecnologies.

Aquestes són algunes de les preguntes que caldria fer-se per validar qualsevol projecte educatiu del segle 21.

Les persones que han escollit els centres iniciadors d'Escola Nova 21 (amb quina autoritat?) els han tingut en compte? Pensen evolucionar cap aquí? De fet els criteris de selecció de centres no han estat gens transparents. Tampoc han demostrat un coneixement profund de la situació dels centres educatius al nostre país, ni de la formació que reben els docents i les direccions. I tot i que reivindiquen alguns noms (com el mateix d'Escola Nova) no sembla que n'hagin imitat els models. Més aviat sembla que hom pretén desdibuixar la diferència entre centres públics i concertats, que tendeixen a la jerarquització (de persones, càrrecs i centres), que els molesten les lleis i normes "garantistes" (com ara els drets laborals o els drets universals) i que no els importa gaire el context socio-econòmic. Així accepten la privatització endògena que s'està produint en els centres on les famílies es poden pagar certs serveis. Així doncs, sembla un projecte per acabar d'adaptar "la bona educació" a un projecte liberal de país.

És cert que en la seva presentació, el director del programa, posava èmfasi en un aprenentatge més significatiu i més competencial. I també d'una forma d'avaluar l'alumnat més qualitativa i orientativa. Aspectes ben positius.

Tanmateix el problema és: quines competències? Sembla obvi que una persona d'un barri ric no necessitaria treballar-se les mateixes competències que una persona d'un barri pobre. No cal dir que passa el mateix segons els contexts socio-culturals.

El que ens convé és reanimar les xarxes que ja existeixen, com ara els moviments de renovació pedagògica, col.lectius de docents autònoms i d'altres. Hi ha centres, persones i moviments que estan treballant des de fa molts anys per una escola diferent, la qual cosa a creat una xarxa rica i massa sovint desconnectada. I com no pot ser d'altra manera, ens cal també una Formació Professional digna, pública i gratuïta, que a més de formar en les professions, també formi els ciutadans joves i els informi dels seus drets i deures com a persones treballadores. Perquè, no ens enganyem, la renovació pedagògica no és independent dels contexts socio-econòmic, cultural o polític. No ens convé que sigui tractada de forma independent d'algunes lluites que estem veient a diari.

Fonts:
-(1)Youth and skills: Putting education to work, UNESCO, París (2012).
-Presentació Escola Nova 21, CosmoCaixa maig 2016
-Entrevista a Boris Mir (Director adjunt d'Escola Nova 21) Diari Ara. 13 de juny de 2016. Pàg.28.
-WEB: http://www.escolanova21.cat/

Apunts al voltant del seminari sobre Confederalisme Democràtic realitzat a Manresa

Marta Minguella

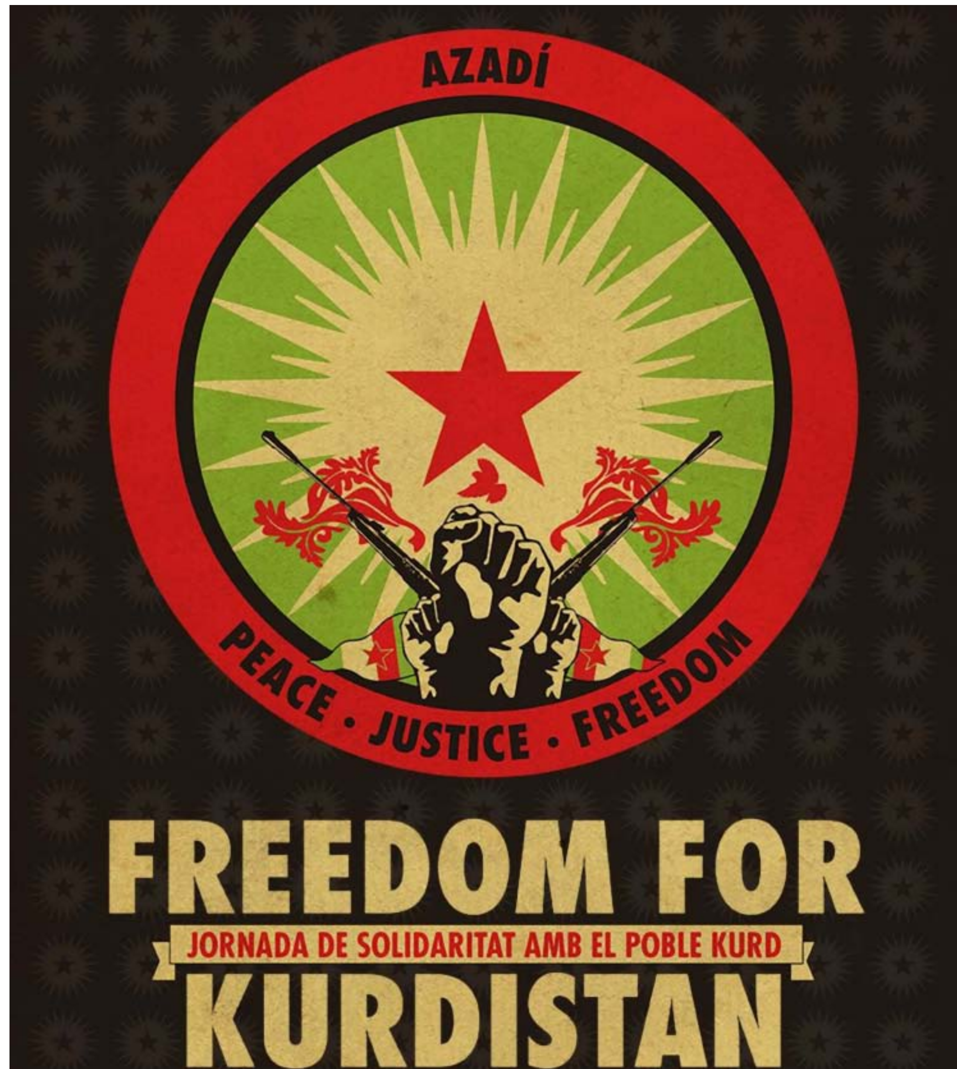
El 1999 el govern turc confinava Abdullah Öcalan a la presó d'Imrali, una illa situada al mig del Mar Mármara. A partir d'aquell moment Öçalan, un dels referents ideològics de la revolució que s'està donant al Kurdistan, s'endinsa en una cerca profunda d'una alternativa al capitalisme i desenvolupa les bases del confederalisme democràtic, inspirat en vàries fonts, que van des del moviment zapatista fins a les teories municipalistes de Murray Bookchin. És al 2005 quan des de la presó va publicar 'Un Manifest al Poble Kurd i la Comunitat Internacional' on critica l'estat-nació i defineix el confederalisme de la següent manera:

"*El Confederalisme Democràtic del Kurdistan no és un sistema estatal, sinó un sistema democràtic de les persones sense un Estat. Amb les dones i la joventut a l'avantguarda, és un sistema en el qual tots els sectors de la societat desenvoluparan organitzacions democràtiques pròpies. És una política exercida pels ciutadans lliures confederals, iguals per a escollir els seus representants regionals. Està basat en la seva pròpia força i habilitat. El seu poder deriva de les persones i en totes les àrees, incloent-hi l'economia, es buscarà l'autosuficiència*".

Aquest és el tema que es va aprofundir en el seminari que va organitzar la Plataforma Azadí, un punt i de trobada de les diferents organitzacions catalanes de suport al poble kurd, a la seva lluita i al seu procés polític. L'activitat es va fer al bloc de la Sareb ocupat per fer de seu de L'Ateneu Llibertari Anarquista La Ruda de Manresa, la setmana de l'11 al 17 de juliol. L'organització diària va tenir certs elements confederals pel que va fer a la presa de decisions sobre el manteniment de l'espai entre les persones que hi vam assistir, que pertanyíem a diferents col·lectius i moviments socials de diversos territoris.

No és estrany doncs, que comenci a fer una ressenya d'aquesta experiència un 19 de juliol. Una data que coincideix amb l'aniversari de dues revolucions socials. La primera va ser l'any 1936 a l'estat espanyol quan les classes populars , reaccionant al cop d'estat feixista, es van fer amb el control dels mitjans de producció i amb la gestió de municipis sencers. La segona va esclatar el 2012 a Rojava (territori kurd de Síria); i va arribar per quedar-s'hi. Dues revolucions separades en espai i temps però amb l'objectiu comú de lluitar per aconseguir una democràcia directa i una forma d'autoorganització real de les persones.

El contingut de les jornades es va dividir en diferents parts. La primera va anar a càrrec de l'Héctor Martínez d'Azadí i de Sivan Zerdesti, membre del Comité de Relacions Exteriors del Congrés Nacional del Kurdistan-KNK- i traductor al castellà de 'Orígens de la civilització. L'era dels déus emmascarats i els reis coberts', primer volum d'una antologia de cinc llibres d'Abdullah Öcalan. Aquesta part es va basar en la història de la civilització i de la modernitat capitalista, així com en l'aprofundiment sobre les bases ideològiques d'aquest canvi. L'encarregada d'explicar la història del moviment de les dones kurdes i de la Jineology (la ciència de les dones que han creat per analitzar la seva lluita i com a resposta a la ciència explicada amb mirada patriarcal) va ser l'activista kurda Zilan, amb col·laboració amb dues traductores que alhora participaven del seminari. La jornada de tancament va consistir la pràctica del 'tecmil', nom amb què al Kurdistan s'anomena l'assemblea de crítica i autocrítica amb la finalitat de donar-se suport mutu, ajudar a la reflexió personal amb voluntat de millorar el funcionament del grup.

Un dels fets que va marcar la setmana va ser el cop d'estat perpetrat a Turquia el 15 de juliol i que ha permès Erdogan accelerar la neteja ètnica de la població kurda a Bakur (Turquia), així com frenar els èxits de la revolució de Rojava (Síria), amb la intervenció de l'exèrcit turc en aquesta zona en connivència amb la comunitat internacional. Al poder capitalista no li interessa que s'estenguin pràctiques comunals efectives que ja s'estan donant a Rojava. Efectives perquè s'estan fent a consciència i a fons, començant per la relectura del passat i destapant allò que la història hegemònica oficial s'ha encarregat d'amagar, volent-nos fer creure que l'única forma en què podem organitzar-nos és la jeràrquica estatal que va sorgir tan sols fa 5000 anys. En canvi, el relat obvia que durant els 250.000 anys anteriors l'ésser humà va viure en una societat natural, sense jerarquia, ni acumulació, ni plusvàlua. Cal ésser conscients d'això per entendre que hi ha formes de convivència diferents de les que ha imposat l'estat-nació, i que en realitat no han desaparegut sinó que han coexistit, malgrat haver estat oprimides. La presa de consciència d'aquesta opressió per sortir-se'n és el que està succeint al Kurdistan, conformat per territori que actualment està en quatre diferents estats artificials arbitraris (Iraq, Iran, Síria i Turquia).

És a Rojava on l'organització social basada en els principis del confederalisme democràtic ha arribat més lluny i es sustenta en el feminisme, ecologisme, horitzontalitat, autosuficiència i integració de tots els grups ètnics, socials i culturals sense distincions. Cal insistir en què allí la democràcia no és representativa, sinó que és real. Les decisions es prenen per consens en la comuna o consells (grup que pot abarcar un poble, un barri, un carrer) i aquests tindran copresidència paritària. La representació de la comuna a les assemblees de districte haurà de complir quotes de gènere, de grups i de participació de totes les minories. Les delegades mai tindran drets adquirits i mai poden ser revocades per l'assemblea. Altres assemblees superiors seran les de ciutat i les del cantons (que abarquen zones més àmplies). Tot i que algunes decisions es poden prendre mitjançant votació, mai es podrà imposar a una minoria la decisió per majoria. Pel que fa al sistema econòmic, Rojava està basada en el cooperativisme i paradigmes ecològics. Aquí hi entra també l'autosuficiència, cada comuna ha de garantir l'abastiment de les seves necessitats i l'excedent dóna a la cooperativa perquè el gestioni. Malgrat la precarietat, l'electricitat, l'alimentació, la telefonia mòbil no tenen un cost econòmic per a la població. Tampoc en té l'educació.

Vam constatar que el procés de canvi a Rojava l'està decidint la seva pròpia gent i hi participa tothom. És un projecte d'autonomia democràtica real que parteix que té com a centre del seu eix la reivindicació de la llibertat i la llibertat per a les dones, que estan al centre de la creació d'aquests nous paradigmes de funcionament. Malgrat la guerra, malgrat la presència de l'Estat Islàmic i malgrat l'última ofensiva per part de Turquia amb la complicitat de Rússia i els EUA, el projecte polític continua.

Espais com el del seminari de Manresa han permès apropar aquesta realitat a persones que formem part de diferents col·lectius afins als principis del confederalisme democràtic. Seria interessant que des d'aquests àmbits féssim una reflexió profunda per generar un projecte polític i social d'aquesta dimensió en el nostre context. No podem amagar que cada vegada tenim més grups i plataformes treballant en aquesta línia, per decidir quina sanitat volem, quin habitatge volem, quina educació volem, per funcionar cooperativament, per organirzar la societat des de baix. Caldrà però, crear les sinèrgies necessàries perquè aquestes experiències es fusionin i estenguin com una taca d'oli, que impregnin cada racó del nostre funcionament diari.

Publicació del llibre "Els Comitès de Defensa de la CNT"

Una iniciativa de CGT Catalunya a través d'edicions Malapècora

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya

Des del Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya s'ha impulsat la creació de l'editorial Edicions Malapècora.

El primer llibrer editat ha sigut "Els Comitès de Defensa de la CNT". Es tracta d'una traducció al català de l'original, "Los Comités de Defensa de la CNT en Barcelona (1933-1938)", de l'Agustín Guillamón, i editat al 2011 per Aldarull. La publicació forma part de la commemoració que des de la CGT de Catalunya fem del 80è anniversari de la revolució social del 1936.

L'Agustín Guillamón és llicenciat en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona, i des de 1993 director de la revista "Balance. Cuadernos de historia". És autor de diversos llibres sobre la revolució social del 1936, centrats principalment a Barcelona.

Pròleg del llibre, escrit pel Secretari General de la CGT de Catalunya, Ermengol Gassiot

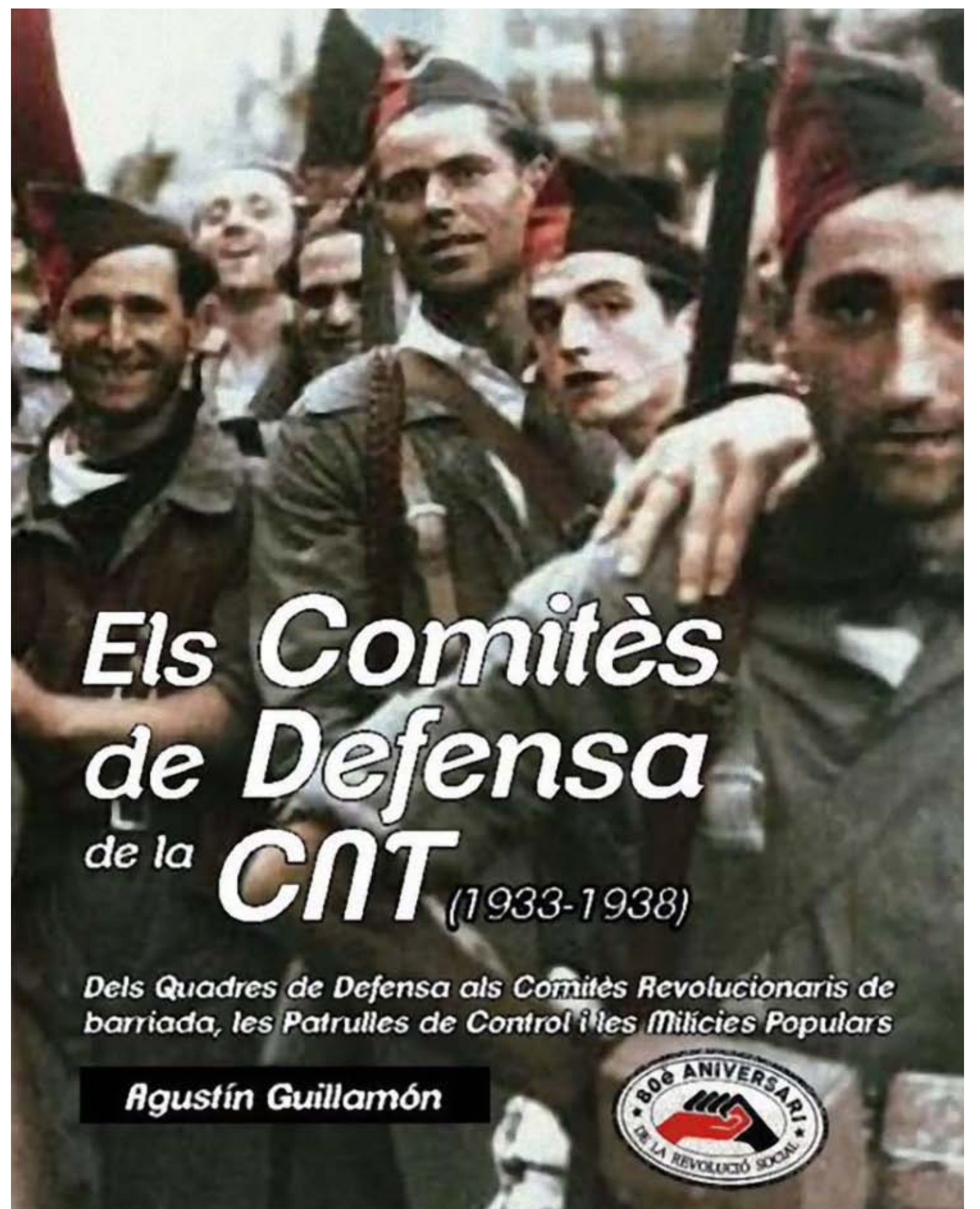
"L'oblit és una arma del Poder. De qui té la capacitat d'escriure la història. De dictar-la, des de les institucions, les editorials i els mitjans de difusió massiva. És, l'oblit, una arma tant poderosa que té el poder d'imposar-nos una versió de com és la realitat, de com hem arribat al moment actual i de quina ha sigut la nostra participació en el procés. I això afecta tant a la història gran com a la, per dir-ne d'alguna manera, la nostra més particular. Quantes vegades hem sentit explicar el segle XIX a partir dels canvis tècnics a la indústria i de les disputes entre liberals i conservadors mentre es passa de puntetes sobre les revoltes, cremes de convents, sublevacions o la construcció d'espais i associacionismes d'arrel popular? De manera una mica similar, alguna vegada també hem sentit afirmacions com "els (i les) anarcosindicalistesmmai hem emprat la violència". Tot plegat té a veure amb la imposició d'identitats col•lectives, tant al conjunt de la població com a espais que ens reclamem hereus d'organitzacions de combat de la classe treballadora de fa unes dècades.

La publicació d'aquest llibre, una traducció de l'original titulat "Los Comités de Defensa de la CNT en Barcelona (1933-1938)" de l'Agustí Guillamon editat originàriament per Aldarull el 2011, pretén lluitar contra aquest oblit imposat. Ens obre la mirada cap a aspectes poc tractats del moviment llibertari i, concretament, anarcosindicalista construït al voltant de la CNT i de la FAI a la dècada dels 1930's del segle passat. Fuig de tabús actuals, massa sovint imposats per nosaltres mateixos, i parla de la violència. Una violència entesa com un mitjà per enderrocar el poder de l'estat i del capital i defensar la construcció de la revolució, i no com una fi en si mateixa. El llibre ens introdueix als debats, dubtes, crítiques i rectificacions dels qui van protagonitzar la creació d'aquesta eina del moviment obrer. Pensant en el present, ens incita a debats en certa mesura prohibits actualment. Una prohibició que comença per la nostra pròpia resistència a pensar en els termes dels i les que van protagonitzar les històries que ens recull i exposa l'Agustí.

Lluny de caure en un fetitxisme de pistoles i "naranjeros", aquest estudi posa sobre la taula el paper de l'organització, un element indispensable per a superar les limitacions dels esclats espontanis i preparar, si cal cuinada a foc lent, una gran força popular capaç de fer la revolució. Ens ho mostra en il•lustrar tant els debats entre les diferents organitzacions de combat de l'anarcosindicalisme com les anàlisis crítiques de l'onada revolucionària de principis del 1933. Els fracassos i les discussions, no obstant, no van actuar com un factor de desmobilització sinó que, per contra, van permetre preparar el teixit organitzatiu que els dies 19 i 20 de juliol van derrotar militarment el feixisme a Barcelona i altres poblacions catalanes i van iniciar la revolució social.

El llibre també ens mostra la destrucció de l'experiència revolucionària i com aquesta no va venir del triomf de l'exèrcit feixista, com a mínim en una primera instància. La distinció entre les lluites reformistes i revolucionàries és de cabdal importància, com estem veient també avui en dia. En un enfrontament sense pacte possible, com el que dissenyava l'organització anarcosindicalista els anys 1930's entre les i els treballadors i la burgesia, les opcions de reforma havien d'acabar traint la lluita popular. La progressiva consolidació del poder de la Generalitat a finals del 1936 i inicis del 1937, amb la participació fins i tot de destacats dirigents de la CNT va facilitar aquest procés. Les contradiccions que aleshores van patir l'anarcosindicalisme i la resta d'organitzacions revolucionàries són una bona mostra de les complexitats de determinats moviments històrics i la dificultat de prendre decisions sobre la marxa.

L'aniversari d'una revolució i, concretament, de la Revolució de juliol del 1936, és una bona excusa per editar un llibre que combat l'oblit, les històries tergiversades i els prejudicis. Volem girar el cap i, de manera breu, centrar la mirada en un seguit de fets de fa 80 anys i en les dones i homes que els van protagonitzar. Conèixer les seves accions però, sobretot, entendre-les en el context en que les van dur a terme. I un cop feta aquesta retrospectiva, tornarem a girar la mirada per fixar-la endavant. Tenim un present per combatre i un futur per construir. Dels i les que ens van precedir, ara fa 80 anys, envegem especialment el convenciment que tenien que farien la revolució i la seva capacitat per treballar, en base a fets concrets, per preparar-la. Potser aquesta és la principal lliçó del llibre. L'aprenem i ens hi posem. Perquè, un cop eliminat l'oblit, no volem viure només de records i d'enveges. Avui, com ahir, és hora de posar les nostres mans a construir les eines per fer la revolució social."

Entrevista a Manuel Delgado

"En una ciutat que s'ensorra per la misèria hi ha qui creu que el problema és que cremi una paperera"

Marc Font

Quines conseqüències poden tenir esclats socials com el sorgit a Gràcia arran del desallotjament del Banc Expropiat? A què respon? L'antropòleg i professor universitari Manuel Delgado (Barcelona, 1956) fuig de les respostes hegemòniques i, sobretot, de les simples i políticament correctes per abordar aquestes qüestions. Autor d'obres com 'El espacio público como ideología' (2011) o 'La ciudad mentirosa. Fraude y miseria del Modelo Barcelona' (2007) i expert en el conflicte urbà, es mostra molt crític amb l'actuació dels Mossos d'Esquadra i alerta de la persistència d'un discurs provinent de l'ordre social dominant que criminalitza els moviments socials.

- Una de les teves tesis és que Barcelona és una ciutat aparador, en la qual la protesta social també hi té un espai.

És un aparador en el sentit que exhibeix el que és, tant el que és d'acord amb aquells que voldrien convertir-la en una botiga de luxe com el que d'una manera o d'una altra és en realitat. Qualsevol cosa, involuntàriament, és un aparador, perquè s'exhibeix. Però una cosa és que aparegui permanentment repentinada i arreglada per presentar-la davant les visites i una altra és que t'agafi d'improvís tal com és en realitat.

- Sempre que hi ha un esclat popular a Barcelona s'evoca la Rosa de Foc anarquista. Hi ha un pòsit històric que permet lligar aquestes protestes?

Mira, justament et poso com a exemple una reunió a Òmnium Cultural el 26 de maig amb en Josep Ramoneda i en Ferran Mascarell. Ens hi van convocar per contribuir a fer una definició del que s'entén per cultura catalana, de quina forma podem resumir la nostra identitat com a poble i com a nació. Va haver-hi diferents aportacions que van subratllar degudament la civilitat i la presència activa i creativa d'una societat civil. Però el que jo vaig dir és que potser una de les coses que més caracteritzen el poble català i que podria ser considerat un dels elements més recognoscibles d'una cultura pròpia seria senzillament un fenomen tan interessant com és la persistència de la rebel·lia com a forma de vida social. La tradició anarcosindicalista a Barcelona és un fet insòlit al món. És l'única ciutat del món on ha triomfat una revolució anarcosindicalista. I aquest hauria de ser un dels trets de què presumir de la cultura catalana. Això és aquest país i això és aquesta ciutat. Quan parlem del concepte de cultura, a vegades als antropòlegs ens costa explicar com l'entenem nosaltres, però una forma d'entendre-la seria el conjunt de les inèrcies, un conjunt de trets, de característiques, de maneres de fer i de pensar, que són repetitius. I és claríssim que allò inercial de Barcelona, agradi o no agradi, són aquestes ocupacions recurrents de l'espai urbà. És un tret cultural.

- En una entrevista a CRÍTIC deies que l'ocupació i el desallotjament del cinema Princesa, el 1996, va ser un punt d'inflexió en la recuperació del carrer com a espai de mobilització i d'expressió popular. Han passat 20 anys, però hi veus un fil que l'uneixi amb mobilitzacions com les del Banc Expropiat o Can Vies?

Es va produir una mena de calma que es va prolongar durant la dècada dels vuitanta i una part dels noranta i que és bàsicament la conseqüència del desballestament de moviments com el veïnal i en bona mesura també de l'obrer. El que s'entenia per l'esquerra històrica, per causes com la seva pròpia incorporació a les institucions, havia provocat l'esquarterament de les forces que havien protagonitzat les grans lluites en el període antifranquista. I eren moviments que no només eren antifranquistes, sinó que protagonitzaven també una lluita rupturista amb un sistema social. Els vuitanta van implicar aquesta època de treva, que semblava fins i tot de rendició o de passar-se a l'enemic. El 1996 acaba aquesta situació i va emergir un cicle de lluites en el qual les diferents fites són ben conegudes: la lluita contra la desfilada militar del 2000, contra la cimera del Banc Mundial del 2001, contra la cimera de caps d'Estat i de Govern de la UE del 2002, contra la guerra de l'Iraq… pràcticament fins a arribar al 15-M, que va ser l'eclosió i podem pensar que potencialment la fi o l'inici de la decadència del cicle. Ho seria perquè correspondria a una dinàmica similar a la dels vuitanta, amb la incorporació d'una bona part de persones provinents dels moviments socials al que era l'"establishment".

- Bona part del nucli dur de Barcelona en Comú (BeC) prové dels moviments socials. En el cas del Banc Expropiat, l'operatiu policial és responsabilitat de la Generalitat, però com creus que afectarà BeC?

Encara és d'hora per saber com administrarà una situació de la qual només estem veient les primeres expressions. Caldrà veure com evoluciona el tema. Una part del govern municipal prové directament del moviment 'okupa', i això s'ha de subratllar. Gent que estava a V de Vivienda o a Miles de Viviendas ara està al poder. Una altra cosa és que hagin evolucionat, però d'una manera o d'una altra es troben amb els seus antics companys de lluita. I què faran? És una qüestió que dependrà del grau de dependència que tinguin de partits com ICV o el PSC, que van ser directament responsables de la persecució dels moviments socials quan van estar al govern, tant a l'Ajuntament com a la Generalitat. En el mateix cas del 4-F, els que en formaven part són els que ara donen suport a Ada Colau. Ada Colau haurà de triar qui són els seus amics i qui els enemics o, dit d'una altra manera, a qui li deu més lleialtat, si al seu propi passat com a lluitadora social o a aquells que justament van estar davant seu a les lluites socials i ara presumptament li donen suport.

- Un consistori dirigit per persones provinents dels moviments socials està més o menys preparat per afrontar esclats socials?

És aquesta mena d'esclat social, de malestar, el que els ha portat on són. La pregunta és amb qui està en deute Ada Colau, a qui li deu més? A aquells sectors socials combatius i indignats que la van recolzar i la van col·locar on està o a aquells que d'una manera o d'una altra van permetre fer una bona campanya finançant-la i cedint espais electorals? Estic convençut que aquests dies persones com Jaume Asens, Gala Pin, Gerardo Pisarello i la mateixa Ada tenen el cor dividit. D'una manera o d'una altra, es veuen ubicats en un lloc on tenen el suport dels partits d'ordre, responsables de la repressió als moviments socials, i a l'altra banda hi ha la gent de la qual vénen. La gent s'està manifestant a Gràcia per bones raons. I estic segur que fa cinc o sis anys aquesta gent [de BeC] hauria estat a la mobilització.

- El desallotjament del Banc Expropiat ha estat la guspira que ha generat un esclat social, però és obvi que hi ha unes causes de fons. Quines?

Si s'entesten a mostrar el moviment 'okupa' i en aquest cas el Banc Expropiat com a marginal, s'equivoquen. No t'oblidis del que va significar la mobilització en suport de Can Vies, que, segons els organitzadors, va arreplegar 20.000 persones. Eren moltes. No són quatre arreplegats que es dediquen a sembrar el caos. Això és una imatge caricaturesca que eviden-

tment els actors més reaccionaris voldran promocionar. Repeteixen el de sempre. Però a la manifestació d'ahir [dimecres per al lector] hi havia molta més gent que dimarts. Mostra que hi ha gent que percep que hi ha motius perquè les lluites socials continuïn. Hauria pogut arribar una treva similar a la dels vuitanta, i jo mateix ho preveia, però sembla que no serà així. Feliçment, sembla que m'he equivocat. La protesta de Can Vies, en la qual va participar la gent que ara està a l'Ajuntament, tenia la mateixa base i és la mateixa que hi haurà sempre que hi hagi motius. Com en aquella cançó del Pete Seeger, el que s'ha de preguntar ara és a quin costat estàs, i cadascú que prengui la decisió que cregui.

- Com s'hauria d'abordar un conflicte com el del Banc Expropiat, perquè no sembla que per la via repressiva es rebaixi la tensió?

La qüestió aquí és qui pren les decisions. Per què i qui decideix actuar d'aquesta manera i aquest dia? Jo no estic a favor de teories conspiratives, però tot plegat sembla que quadra bastant. El que ha passat amb Jaume Asens i l'empresonament del 'manter', l'aniversari de la victòria d'Ada Colau, els pressupostos [de la Generalitat]… Al final, sempre t'acabes preguntant qui mana sobre la policia, tant als Mossos com a la Guàrdia Urbana. És una pregunta oberta, perquè no ho sé. En nom del sentit comú, aquesta manera d'abordar el conflicte és la pitjor de les formes, però segons per a quin punt de vista i per a segons quins interessos pot ser la millor. Justament perquè l'Ada Colau es defineix. És una actuació estranya. Hi ha molta mala llet i no es justifica des d'un punt de vista tècnic, professional, d'aquells que teòricament han de mantenir l'ordre públic.

- Per què aquests esclats els trobem a Sants i a Gràcia i no a Ciutat Meridiana?

El moviment 'okupa' actual a Barcelona és un moviment de joves de classe mitjana-baixa que tenen inquietuds teòriques, intel·lectuals i polítiques, però no oblidis que el territori actual d'actuació de la PAH és Ciutat Meridiana. Per què no hi ha desnonaments a Gràcia? És una qüestió de composició social i, com Sants, parlem d'un barri de classe mitjana amb un estil particular de mobilització. A Ciutat Meridiana es mouen moltíssim, però aborden un altre tipus de problemàtica que implica una tècnica diferent de protesta. No respon al mateix model que Gràcia o Sants. Però sí que hi ha mobilitzacions. Són dues cultures de la protesta diferents.

- Fets com els d'aquests dies tornen a posar el moviment 'okupa' al centre del debat.

Ara estem escoltant barbaritats sobre el moviment 'okupa' i només cal llegir comentaris i escoltar trucades d'oients per veure com davant d'aquests elements es desperta una mena d'inconscient feixista que és present en moltes persones. I que ja es va veure amb la pressió a la CUP durant les negociacions per a la formació del Govern [de la Generalitat]. Fa por com es planteja aquest to discriminatori cap a l'esquerra anticapitalista. Es pot dir el que es vulgui del moviment 'okupa', però el que està passant a nivell polític a Barcelona, a Catalunya i a Espanya és impensable sense entendre'n el paper. En molts casos, la gent que mana a Madrid i la que ho fa a Barcelona ha passat d'una manera o d'una altra pel moviment 'okupa' i ha recollit una gran part de les seves reivindicacions. Els noranta, els únics que van protestar per la situació de l'habitatge i que van donar la cara i denunciaven els abusos immobiliaris eren 'okupes'. Moltes de les utopies que estan orientant la política de l'Ajuntament de Barcelona són una herència incomprensible sense el paper del moviment 'okupa'. Els Iaioflautes fan servir tècniques de protesta en bona mesura divulgades pel moviment 'okupa'. El 15-M és incomprensible sense pensar en el moviment pioner dels 'okupes'. Qui va protestar contra els Jocs Olímpics i el Fòrum de les Cultures? Els 'okupes'.

- En general, els grans mitjans tendeixen a definir aquests esclats com a actes vandàlics, però potser s'hauria de debatre sobre si és lícit l'ús de la violència per assolir determinats objectius?

La pregunta és qui comença? A alguns ens estranya perquè a la policia se li diu força d'ordre públic. Per mi és un enigma. Dimarts vaig ser testimoni que el que hi havia era una concentració pacífica, i els Mossos d'Esquadra hi van arribar d'una forma agressiva i van carregar contra manifestants. Pel que fa als mitjans de comunicació, és el mateix que han fet sempre. Vaig escoltar al programa de la Julia Otero a Onda Cero ['Julia en la Onda'] com podien estar profundament d'acord Pilar Rahola i Juan Carlos Girauta. És encantador com sempre troben un enemic a compartir. Tots dos representen el mateix tipus de societat, el mateix concepte del que és ordre social, de manera que poden pensar que el principal problema d'aquesta ciutat és que algú hagi cremat una paperera. O sigui, que en una ciutat que s'ensorra per la misèria resulta que el problema bàsicament és aquest i la culpa la tenen els 'okupes'. Quina forma més fàcil de trobar un enemic! El 2010, 100 professors universitaris vam signar un manifest contra la criminalització dels moviments socials, però hauria pogut ser el 2006 o el 1999 perquè sempre és el mateix discurs. Són bàsicament els violents i els violents sempre són els altres. Utilitzen sempre el mateix llenguatge: la minoria d'incontrolats. I això ja passava al franquisme. És la fera ferotge, la criminalització de l'altre. Li canvien de nom, abans eren els comunistes i ara són els okupes, però es manté la idea que una minoria perversa enterboleix la pau social i ha de ser perseguida.

** Entrevista publicada a Crític, periodisme d'investigació.*

La malabarista de plats xinesos

Òscar Murciano, Secretari Acció Social CGT Catalunya

Quan era nen a vegades anàvem al circ, quan encara es podien exhibir animals a la pista, i recordo sentir molt intensament la sensació de perill en alguns números d'ensinistradors o equilibristes. Però n'hi havia un que em cridava força l'atenció, un clàssic del 'més difícil encara': la malabarista de plats xinesos. Es tractava de posar plats a la punta de pals i ferlos girar continuament, mentre estiguessin en moviment no caurien al terra. On estava el problema? Bé, doncs que cada vegada hi havia més pals i plats donant voltes.

La malabarista es movia sense esforç entre un laberint on cada vegada hi havia més plats girant, els donava una mica d'impuls i tot quedava en perfecte harmonia. Per a rematar-ho es posava més al cap, a les mans i miraculosament tots es mantenien girant. Finalment els anava llençant en l'aire i els agafava com qui no vol la cosa per a acabar el número. Semblava capaç de poder-ho fer tot el temps que volgués.

Doncs resulta que estem envoltats de malabaristes de plats xinesos i els costa molt seguir girant els plats dia rere dia. Al nostre sindicat, al món llibertari, o en altres espais amb cultura assembleària tenim molt clar el principi de la no delegació, però no tant el que necessàriament l'ha d'acompanyar, el de participació. Prenem decissions en assemblees de secció sindical, sindicat o col·lectius on estiguem i després resulta que s'han de posar en marxa. Llavors al ja conegut dèficit general de participació arreu se li suma un possible relaxament en l'acció o delegació en 'els que ho fan molt bé', 'les que tenen molta experiència', o un silenci ensordidor quan es demana voluntàries per alguna tasca. Tot això és molt negatiu. Quan es prepara un acte, una vaga, una negociació o qualsevol altre aspecte col·lectiu, en principi volem que funcioni amb potència doncs anar al conflicte amb moral de derrota i mig gas és garantia, efectivament, de derrota. Per tant es requereix una bona dosi d'esforços al darrera de cada iniciativa.

Una baixa participació pot tenir molts motius: des de no sentir-se capaç de fer-ho, a no voler delegar en tercers aspectes claus de l'organització o, simplement, deixar que altres tirin del carro amb l'argument del costum o una suposada eterna capacitat de tirar les coses endavant. Les mancances de participació es superen amb una major implicació entre les persones que quedin, que acaben dedicant més energies per a que el seu ens orgànic, o col·lectiu on es militi, moltes vegades simplement s'aguanti.

Si sumem la multimilitància d'algunes d'aquestes persones, o multipresència dins de la nostra organització, a tenir problemes a la teva secció sindical, al teu sindicat, a la teva federació, doncs tenim tots els ingredients per allò que tantes vegades hem vist: No es poden mantenir tants plats girant alhora massa temps i llavors es trespassen els límits: arriben els problemes personals, les baixes per ansietat o depressió, la metabolització de l'estrés

en malalties o el simple 'pete' que deriva en desencís o pur esgotament físic i mental. És probable que es comenti, llavors, que 'ja es veia venir, el ritme que portava no es podia aguantar', però potser hauríem de sondar més en revisar altres questions com per exemple, prendre com a problema col·lectiu el que a primera vista sembla un problema personal. No ho és.

Ara mateix, és segur que coneixes alguna d'aquestes malabaristes de plats xinesos: és lloable l'esforç, però aquest número és el senyal vermell d'un problema col·lectiu. L'últim intent per a que tot giri. Com creiem en la no delegació, hem d'intentar incrementar de forma activa tot el que podem la participació allà on estiguem, ajudar a entrar a qui tot just comenci, animar-lo i delegar responsabilitats i tasques acompanyant-lo en tot moment al començament. Si no ho fem així i evitem el malabarisme, simplement seguirem cremant militants i al final, igualment, els plats acabaran al terra.

De tetes i burkinis

Laia Mateu

Ja fa temps que ens trobem immerses en nombrosos debats, o més aviat tertúlies, en relació a l'ús del hijab (el que coneixem més popularment com vel islàmic o mocador). Tertúlies basades en opinions carregades de tòpics, contaminades de massa idees i visions "blanques i occidentals", i amb bastant poc interès real en, com a mínim, parlar del tema des del respecte i contemplant-ne diferents visions, especialment contemplant la visió de les persones que el duen.

Mitjans de comunicació, partits polítics i opinions barates, ens estan impregnant d'un grau d'islamofòbia brutal i socialment acceptat, ens fan veure tota persona musulmana –o que nosaltres identifiquem com a musulmana- en un potencial perill per a la "bona convivència" occidental, com una amenaça per als valors de la nostra democràcia europea. Això si no són titllats directament de terroristes, o amics de terroristes, o amb complicitat amb terroristes. En resum, tot allò que puguem relacionar amb àrab, musulmà o islam, passa a ser sinònim de dolent, perillós, atrassat i menyspreable.

Com en tota bona societat patriarcal, un dels atacs i judicis més directes i punyents han anat dirigits sobre un element que utilitzen moltes dones, en aquest cas moltes dones musulmanes: el mocador. A aquesta simple peça de roba li atribuïm tantes o més connotacions nosaltres –la societat blanca i occidental- que la que li atribueixen les mateixes dones que l'utilitzen. Veiem dur mocador com una representació gràfica de l'opressió, com una falta de respecte, com una provocació als nostres valors, com una forma "d'escampar" l'islam, com una manera de voler imposar una religió.... cadascú segons el que li convé per omplir-se la boca. Jutgem i valorem el dur mocador fins a punts ridículs i rebuscats, quan mai ens hem parat a jutjar i valorar molts altres elements que impregnen la nostra societat i ens afecten a totes nosaltres, i que serien, almenys, qüestionables com a sinònim d'una societat "lliure" i oberta.

Aquest atac frontal cap al vestir amb hijab s'ha vist traduït, entre d'altres, amb ordenances de civisme i normatives que el regulen o prohibeixen. I ha obert la porta per anar encara més enllà, per a què persones, organismes o institucions al·leguin motius varis i pintorescos per a vetar a les persones que el duen, expulsar-les i apartar-les. Un dels casos més representatius han estat diferents escoles i instituts que han prohibit que les alumnes assisteixin als centres amb aquesta peça de roba, i que fins i tot han expulsat a nenes i noies per seguir portant-lo. Nosaltres que tant ens omplim la boca dels drets dels menors, i ens comparem constantment amb països d'on diem que tot es regula en funció de la religió i les lleis sagrades, som capaços d'expulsar infants i joves dels centres educatius, sense que ens importi el més mínim el seu dret a l'educació i el seu benestar emocional. Preferim que una noia deixi les classes per veure-la asseguda prenent apunts amb un mocador al cap. I això ho fem els mateixos que després afirmem sense complexos que els "moros no deixen estudiar a les seves filles".

I després de tot això, ara s'està fent un pas més en aquest atac racista cap a la comunitat musulmana. Atac racista que es vol dissimular de laïcitat, de tolerància o fins i tot de feminisme. Ara sembla que toca prohibir i arremetre contra els anomenats popularment 'burkini', que en definitiva no són més que un banyador de cos sencer, típic per a moltes dones d'aquesta comunitat. El principal país impulsor d'aquestes prohibicions és França, on més de 10 dones ja han estat multades per a utilitzar-lo, i on – de moment- 15 localitats ja han prohibit el seu ús, fent referència a què prohibeixen dur vestimenta "ostentosa" i "religiosa" a les platges i zones de bany. A Catalunya, almenys 3 parcs aquàtics de Girona ja han prohibit que les dones es banyin amb aquesta vestimenta. És evident que aquesta mesura va dirigida directament a les dones musulmanes, perquè no crec que ningú s'hagués plantejat res si una persona blanca i occidental decidís banyar-se amb un vestit posat o amb un vestit de neoprè, ja sigui perquè vol fer submarinisme, per problemes a la pell, per protegir-se del sol o perquè li dóna la gana. Aquesta és una mesura més que atempta contra la llibertat de les persones, que oh! Casualitat! a més són dones. Obligar a una dona a vestir o no vestir d'una determinada manera és una actitud masclista. Les mateixes persones, algunes autoanomenades feministes, que no tenen complexos en donar suport a aquest tipus de prohibicions, estan reproduint els mateixos esquemes i mentalitats masclistes i conservadores, creient-se amb el dret i potestat de dir quan una dona està o no està oprimida, i què és el que oprimeix o no oprimeix a una dona, i què està bé que una dona vesteixi o deixi de vestir.

Resulta que ara només pots anar a refrescar-te a la piscina o gaudir de la platja si vas despullada. Només pots anar a la platja si vas a oferir el teu cos com un tros de carn, a les mirades i bavejos de tipus que precisament van a la platja per això, per a veure cames, culs i tetes. Vivim immerses en una societat fastigosa, patriarcal i sexista, on un cos no és un cos, sinó una possibilitat de tocar, de follar, de criticar, de jutjar i menysprear. Ens molesta que la dona musulmana del nostre costat decideixi –pel motiu que sigui, i segurament no és un de sol- anar a la platja i banyar-se "tapada". Ens escandalitzem i pensem que està oprimida, i que els homes de la seva cultura li diuen i li marquen com ha d'anar, i que ella ha de suportar la calor i la roba mullada sobre seu. I això ho diem tan tranquils i tranquil·les, ho regulem i ho prohibim. Però en canvi seguim acceptant i veient com "anècdotes" tot el pes de la bota que cau sobre les que anem allí semi despullades (que per cert, això ho hem decidit nosaltres? O ja des de petites s'ha donat per suposat que a la platja s'hi va com a mínim amb l'equivalent a la roba interior?). Acceptem les mirades quan entrem i sortim de l'aigua, acceptem els comentaris en veu baixa quan passem pel costat d'un grup d'homes que llueixen paquet a les tovalloles, acceptem que amb una falsa innocència ens diguin "hola, que tal...?" persones que no coneixem de res i tampoc volem conèixer, acceptem que facin un pas més i vinguin a parlar-nos, opinant de com ens queda el banyador, preguntant si tenim nuvi o si volem seure més a prop d'ells. Acceptem que riguin de la nostra panxa, que comentin com tenim les cuixes, que ens mirin les tetes i valorin si són prou grans o massa petites, acceptem totes les converses que no sentim però sabem. I això a banda de la pressió estètica que totes carreguem amb més o menys patiment a l'esquena. Si en el dia a dia ja hem de fer-hi front i és una lluita constant per a què no ens atrapi i ens podreixi el cervell, a l'estiu i en aquests espais encara és més salvatge i despietada. Personalment, hi ha molts moments que em sentiria més còmoda banyant-me amb roba, que havent de passar per tot un ritual malaltís (i dolorós físicament i econòmicament) d'arrencarme els pèls de les cames, les celles, el bigoti i les aixelles, per a no ser fixament observada, criticada, jutjada i ridiculitzada.

Però ara resulta que en aquesta nostra societat tots i totes som feministes i ens preocupem pel benestar de les dones. Ara resulta que fins i tot persones i partits que directament han atemptat contra la nostra dignitat i s'esforcen dia a dia per a què siguem dòcils i obedients, correctes i catòliques, sempre dins dels rols desitjats, es permeten parlar insultantment dels nostres drets i llibertats.

No podem o no volem acceptar que una dona porti vel o es tapi perquè vol, perquè ho ha decidit lliurement. Encara que siguin moltes les dones, joves o grans, amb estudis o sense, que així ens ho diuen no les creiem. I no les creiem perquè les menyspreem, perquè les infantilitzem, perquè no les veiem com a iguals. No les veiem capaces de pensar, d'escollir, d'actuar i organitzar-se per a decidir sobre les seves vides i els seus cossos. Pensem, des de la nostra posició colonial, immersa en una societat de consum i hipersexualitzada, que elles ens necessiten per a emancipar-se i per a ser més lliures. Que han de seguir el mateix camí que hem seguit –i seguim- nosaltres, les dones blanques i occidentals, per a poder "avançar" cap a la mateixa autonomia. I parlem com si nosaltres ja ho tinguéssim tot fet, com si en la nostra cultura no estiguéssim lligades fins l'asfixia a un sistema de dominació. Ens atrevim a dir que aquí som lliures per a fer el que volem, per a vestir com volem, per a decidir el que volem sobre els nostres cossos. I llavors sembla i quasi que ens ho creiem, que l'augment brutal de les operacions d'estètica o els trastorns alimentaris, no tenen a veure amb cap tipus d'opressió patriarcal i que no atempten contra la nostra dignitat. No veig ni de lluny la repulsa a aquest tipus de clíniques, al fet que discoteques sortegin com un gran premi poder modular-te els llavis al 50%, a què les dones vagin a concursos de la tele per a invertir el premi en augmentar-se les tetes o que els homes hi vagin per a regalar precisament això a les seves parelles. M'imagino tot el revolt que s'ocasionaria si un home, diu que li compra hijabs a la seva dona perquè li agrada més quan el porta, que troba que està més maca i que s'hi sent millor. Però en canvi contínuament veiem exemples d'homes que ens regalen aspiradores, augments de tetes, assortits de maquillatge o sabates de taló, i ens sembla divertit, innocent o fins i tot romàntic.

Dir que anar amb banyador de cos sencer, dit de manera intencionada 'burkini', o que dur hijab, o fins i tot vel integral, atempta contra els drets i llibertats de les dones, és una excusa barata i arrogant per no dir que no volem que vesteixin així perquè semblen "massa mores". És una excusa barata i arrogant per a no dir que som uns racistes de merda i que ens molesta la diferència, i com més diferent, més ens molesta. Per no dir que no estem disposats a canviar ni un pèl els nostres valors i mentalitats, i que això de la societat multicultural i diversa que venem a vegades és una farsa. Per allunyar-nos d'aquestes comunitats i aquestes persones, d'intentar desesperadament tenir-les com més lluny possible. Per no dir que

els tenim una barreja de por i fàstic. Perquè si no fos així, veuríem que els arguments que pretenem donar cauen per ells mateixos, simplement analitzant el món i les seves comunitats, llegint i informant-nos amb una mica de criteri, parlant de manera sana amb persones diverses i de diverses procedències que viuen amb nosaltres.

En el cas del vel islàmic, voler identificar-lo amb una qüestió d'opressió i masclisme i/o una imposició de la seva religió, és voler tancar-se expressament a mirar una mica més enllà i seguir aferrats a un fals argument per a seguir abocant toxicitat i odi.

No ens interessa per a res comprendre que àrab i musulmà no tenen res a veure –el primer no té a veure per a res amb la religió, sinó que fa referència a la cultura, les tradicions, l'idioma-, per tant, es pot ser àrab i no ser musulmà, o ser musulmà i no ser àrab. A l'Àfrica per exemple, hi ha una quantitat enorme de països musulmans, però que no són àrabs. Cadascun amb les seves diferències pel que fa a la manera de relacionar-se, de vestir, de pensar, de comunicar-se. D'altres països són àrabs, però s'hi practiquen diverses religions. Cal remarcar, per a trencar esquemes, que el país del món amb més població musulmana és Indonèsia, a l'Àsia. I que precisament allí no són tan abundants les dones que utilitzen hijab, i tampoc es veu a gaire gent aturant la seva activitat per a resar. Per tant, dur o no dur mocador, vestir o no vestir d'una determinada manera, no té per què ser sinònim o equivalent al grau de religiositat que un o una té.

Poden ser molts els motius que s'entrelliguen per a què una dona decideixi dur hijab, o cobrir-se més o menys el seu cos. Més enllà de la religió, usar el vel islàmic també és quelcom identitari i cultural. Una manera de sentir-se part d'una comunitat, vinculada a unes arrels i unes tradicions. Per altra banda hi ha milers de dones musulmanes que no porten mocador, o el porten de vegades, de la mateixa manera que una altra pot decidir pintar-se els llavis de vegades, quan li ve de gust, o segons a on va. Lluir un mocador al cap pot ser, fins i tot, una mostra de rebel·lia contra el colonialisme.

Sembla que a casa nostra només defensem la llibertat de les dones en relació a seguir-les mantenint dins uns esquemes concrets d'ideologia patriarcal. Volem dones lliures, però lliures per decidir si treballen a casa, o a fora i, a més, casa. Volem dones lliures, però lliures dins l'esquema de dona objecte, dona sexualitzada, dona dins de cànons corrosius de bellesa, dona com a element de venda i per vendre dins el capitalisme salvatge. Fer-nos creure que som lliures. Però lliures per decidir si et poses més tetes, si vols maquillar-te més, o portar talons més alts. Lliures per a decidir si et depiles només les cames, les ingles i les aixelles o, si vols, pots depilar-te també el cony. Lliures per a decidir si en comptes d'anar amb calces i sostens a la platja, vols anar-hi només amb calces. Lliures per a criticar i parlar de l'opressió que pateixen altres dones, d'altres cultures. Amb això sí que rebem el suport de tots els homes que mai s'han interessat pel feminisme ni estan disposats a renunciar o qüestionar-se els seus propis privilegis de gènere i les opressions que ells apliquen o perpetuen sobre les "seves" dones.

** Laia Mateu és membre de l'Assemblea Feminista L'Hora Violeta de Reus*

Comitè Invisible. De hackers, comunes i insurreccions

Josep Maria Casasús

A tall de presentació, sols un nom: Comitè Invisible. I les seves diverses publicacions, que segueixen un fil subterrani, gairebé clandestí, que enllaça amb la Internacional Situacionista i la crítica de la societat de l'espectacle; la darrera és *Als nostres amics* (2014).

La seva fama mundial la degueren a *La insurrecció que ve* (2007); a partir d'ella, muntatges policials i polemistes mediàtics van intentar encolomar-los l'identificador «subjecte terrorista».

«La crisi no és un fet econòmic, sinó una tècnica política de govern». A les tècniques de govern semblaria que merament hi oposarien —en una lectura superficial (diguem-ne periodística) de les obres esmentades— un elogi de la insurrecció per l'amor a la insurrecció. Efectivament, els diversos capítols *d'Als nostres amics* van encapçalats per indrets i dates de revoltes: Atenes 2008, Oakland 2013, Istanbul 2013... i, és clar, també les places del 15M. Les insurreccions contemporànies, diuen, «ens introdueixen a una vida comuna en principi, a una existència inseparada, que no té consideracions per a les parets il·lusòries del nostre Jo».

Fixem-nos en la tonalitat «existencial» del seu plantejament. A la prosa vibrant del Comitè Invisible hi batega un fons vitalista. No ens parlen de *política* (com a esfera separada, amb les seves pràctiques i tècniques pròpies, els seus experts), sinó de la vida menyscabada, disminuïda, que ja és aquí. «La crisi ho és primerament de la presència». Vida quotidiana d'absència i buidor, aquella que gravita a l'entorn dels *smartphones*.

Per això la crítica de les tècniques de govern (les crisis, les catàstrofes presents o anunciades) ha d'anar acompanyada de la denúncia del «subjecte cibernètic», l'individu sense interioritat que el que sap de si mateix ho sap gràcies a les estadístiques de l'Apple Watch... El gegant Google també s'integra, és clar, a l'elenc de tècniques de govern: «Mai no es cartografia sinó allò que hom medita ensenyorir-se'n».

A les revoltes, diuen, «la potència col·lectiva condemna el poder a la impotència». Així doncs, no es tracta de canviar el poder, ni de col·locar-hi una altra figura. El Comitè Invisible es distancia, i fins i tot fa befa, de l'assemblea («lloc d'intercanvi, no de decisió»), així com de la ficció del poder constituent («tot poder s'institueix per un cop de força»). I arriben a afirmar que cal «renunciar a la pròpia legitimitat». Vivim, de facto, en un estat d'excepció permanent (fórmula de Walter Benjamin, recollida avui dia pel filòsof italià Agamben); el que cal fer és tornar-lo contra el poder mateix. Això és una insurrecció.

«Habitar plenament, heus ací tot el que es pot oposar al paradigma de govern». La crisi de la presència, la incomunicació, són la marca dels nostres temps, ja que el poder crea el buit en què es mourien i interactuarien, com a «àtoms lliures», els «individus». Lliures? Una altra ficció que s'ha de bandejar és la dels «individus lliures». I els conceptes fetitxes que s'hi adhereixen, encara que siguin llaminers en alguns entorns «revolucionaris»: *connexió, xarxa, autoorganització*. Veritablement revolucionari és senzillament habitar; això és: ocupar les places, viure els vincles, crear mons. Les insurreccions clamen, enfront del poder, que no hi ha buit, que tot està habitat. Declaren la Comuna (que no és ni institució ni cercle autàrquic autònom ni forma de govern o d'autogovern). «Declarar la Comuna és consentir a vincular-se, és establir un pacte per confrontar junts el món». Un veritable pas del Jo al Nosaltres (radicalment diferent del de Transicions i Consensos pacificadors), és a dir, plantar-nos en comú a la vida, a l'existència inseparada.

Ens trobem, diuen, en una veritable guerra civil, la qual es lliura majoritàriament amb mitjans pacífics. (La figura del «radical» assedegat d'accions violentes és una altra de les ficcions que s'ha d'eradicar, car es limita a «una cursa cap a una radicalitat que es basta a si mateixa».) Dues figures s'encaren en aquest combat. L'una és l'enginyer, «figura trista i serva», que «propaga pertot arreu la seva pròpia absència de món». Ens expropia les tècniques amb què creem mons diversos i les transforma en «tecnologia», és a dir, en el dispositiu capitalista de la pura eficiència que erosiona els mons. L'altra figura és el *hacker*. De fet, *Als nostres amics* està dedicat a J. Hammond, condemnat a presó per *hackejar* i filtrar dades d'una gran corporació de seguretat. El *hacker* es reapropia de les tècniques, les desarticula, les explora, per cercar els errors del sistema, per experimentar, per donar-ne uns usos diferents (subversius). Les allibera i genera mons, vincles, vida comuna.

«És real allò que resisteix», com, posem per cas, un hacker, una comuna, una insurrecció.

El far

Els Ateneus Llibertaris

Ferran Aisa

La reorganització de la CNT fou l'eix vertebrador dels col·lectius llibertaris de barri, que es van dedicar a constituir els antics ateneus llibertaris. Aquest primers temps de la Transició seran els anys d'or dels ateneus llibertaris a Barcelona i a les poblacions de la seva rodalia. Molts d'aquests col·lectius havien actuat dins de les associacions de veïns, aleshores controlades majoritàriament pels grups marxistes (PSUC-PTE-LCR, etc.).

Joan Zambrana, a *La alternativa libertaria*, ho confirma: "La duda que se planteaban muchos de ellos era si sería mejor, en un entorno de mayor facilidad para crear asociacionismo popular, seguir actuando en las AAVV o crear otro tipo de organizaciones vecinales más acordes con la filosofia de participación y autogestión. Las decisions al respecto fueron diverses debido a múltiples causas. En unos casos se optó por seguir en las AAVV en función del grado de apertura que éstas tuvieran en el barrio y de su caràcter autogestionario. En otras, al ver que era imposible desarrollar un Trabajo abierto, puesto que estaban controlades y mediatizadas por grupos políticos diversos, se optó por la creación de Ateneos Libertarios o Colectivos que asumieran la filosofia de apertura democràtica que los había identificado siempre."

Un altre aspecte del creixement dels col·lectius llibertaris serà la moda entre la gent jove de tot el que fa referència a la imatge llibertària, això farà que molts joves s'afiliïn a la CNT o s'apuntin a col·lectius de barri. Barcelona comptarà aviat amb una important xarxa de centres d'aquest tipus amb local llogat. Els ateneus llibertaris de Sant Andreu, Sants, Poble Sec, Clot, Gràcia, El Poblet, la Verneda, Gòtic-Casc Antic, Xino-Sant Antoni eren alguns dels exemples principals. Aquests ateneus neixen marcats per la contracultura dels anys setanta que viurà durant la Transició la seva esplendor.

Els ateneus llibertaris també tenen els seus propis mitjans de comunicació on, a més dels problemes puntuals del barri, hi ha lloc per la problemàtica del moment i per la qüestió ideològica.

A Barcelona es publica *Ítaca, El Surtidor, El Patinet, Ateneo, El Poblet, Akefalos*...A l'editorial d'*Itaca* (Vendemiari 1977), portaveu de l'Ateneu Llibertari de Sant Andreu, es fa història: "L'inicial nucli, reduït, gairebé clandestí, s'anà obrint i anà creixent. Noves incorporacions d'excel·lents companys feren d'aquell nucli petit un nucli més gran. El Col·lectiu anava prenent forma i consistència en la lluita, en la discussió, en el treball intern i extern. El Col·lectiu tenia clar que la seva feina més immediata era el lligam amb el barri i l'inseriment en la lluita del barri. (...) I el Col·lectiu topà amb els "polítics" de l'associació de veïns. (...) El Col·lectiu, aleshores, començà a acaronar una nova idea: es proposà treballar per a poder fer un ateneu llibertari a Sant Andreu."

Aquesta sortida de persones amb idees llibertàries de les associacions de veïns per formar els ateneus fou habitual en aquells moments.

Un tal Joan firmava l'escrit "Los ateneos, una alternativa a la alineación urbana", Bicicleta (núm. 3, gener de 1978): "La misma estructura antiautoritaria y sin jerarquización del Colectivo de barrio ha sido trasladada de una manera natural al ateneu. Los vecinos (muy pocos en realidad) que se han añadido al proceso han sido compañeros de otros grupos libertarios, antiguos militantes animados a participar en la reconstrucción de una obra que el Poder intento eliminar."

Una altra de les circumstàncies que va permetre la ràpida aparició dels ateneus llibertaris va ser el retorn a l'escena social de la CNT, però l'expansió dels ateneus es va fer al marge de la Confederació, a la que l'unien llaços d'afinitat i de simpatia, doncs la majoria de membres dels ateneus eren afiliats i molts d'ells militants dels sindicats de la CNT. El ateneus llibertaris van llançar diverses iniciatives, com formar una Taula Antinuclear i Ecologista a l'Ateneu de Gràcia i la majoria dels ateneus van crear espais culturals i socials però també de lleure (festes, excursionisme, esport, etc). L'Ateneu Llibertari Sant Antoni-Xino va realitzar una gran tasca educativa amb els infants del Raval.

També es va potenciar una coordinadora d'ateneus de la comarca del Barcelonès on ja destacaven ateneus com el de Bellvitge-Gornal i el de Santa Coloma de Gramenet. La Coordinadora d'Ateneus Llibertaris va col·laborar en el suport solidari i a lluites concretes com la vaga de Vitoria, Roca, Michelín, Bimbo, benzineres o a favor de l'amnistia total i recolzament de la lluita dels presos de la COPEL. Els ateneus participaren en campanyes contra la OTAN, contra el militarisme i a favor dels objectors de consciència, i foren part activa en les grans mobilitzacions de la CNT, com el míting de Montjuïc o les Jornades Llibertàries Internacionals.

Mario Vila, redactor de la Soli (núm. 20, juny de 1978), entrevistava a membres dels ateneus llibertaris: "No queremos recuperar el barrio como forma sinó como comunidad, una comunidad donde las personas se relacionen pese a los condicionamientos de un medio alienante y deshumanizado intentando en todo momento que esas relaciones sean lo más libertarisas posibles. (...) Lo importante no es el cliché ideológico sinó el respeto autogestionario del ateneo. Un ateneo que no admita a sus miembros por criterios de ideologia sería un ateneo libertario para libertarios, con lo cual no solo dejaría de ser un ateneo, sinó que además perdería su condición de caràcter libertario, abierto por definición."

En un opuscle de l'Ateneu de Santa Coloma es definia que era un ateneu llibertari: "Es una entidad cultural con caràcter propio, completamente autònoma de cualquier ente político u organización social. Rechaza por principio todo comportamiento autoritario, venga de donde venga. Cree en la libertad natural del Hombre." El paper dels ateneus llibertaris ja era tema de discussió en el mateix 1977, publicacions com *Ajoblanco, Bicicleta, Solidaridad Obrera* i altres publicacions obriren debats a les seves pàgines. La falta de tradició ateneística en els darrers quaranta anys feia possible aquests debats, calia saber d'in venien els ateneus i on volien anar.

Els periòdics llibertaris eren els més crítics amb la funcionalitat dels nous ateneus, doncs en alguns casos havia el perill que, sota l'etiqueta de llibertari o popular, esdevinguessin societats recreatives on es camuflessin els fabricants d'artesania, els excursionistes, els amants del bingo i els entusiastes del porro. Els debats no solament feien aquesta crítica sinó que se centraven en la missió dels ateneus, els quals havien de ser difusors de les idees autogestionàries i, per tant, havien de començar per donar exemple d'anticapitalisme. Juanjo Fernández, Ajoblanco (núm. 24, juliol-agost de 1977), opinava: "Los A.L., y ésta es la otra tendència que apunta, al menos en Barcelona, seran órganos más para intensificar la lucha de clases, o no seràn. Los A.L., de los años 30 lo eran. No se las de alternativa ni de escuela autogestionaria. Se limitaban a la crítica de la Sociedad existente; o mojor dicho, proporcionaban instrumentos para esta crítrica." També l'historiador Pere Solà, a la Soli (núm. 14, 15 de maig de 1977), comentava: "...en los ateneos libertarios la cultura no se desligaba de la pràctica. Era una herramienta utilizada para aconseguir un avance social y político." Aquests dos plantejaments molts similars marquen el tarannà deles ateneus com a centres motors de la cultura popular però no com a centres passius d'esplai, sinó com a veritables centres reivindicatius.

Els ateneus llibertaris van tenir doncs el seu millor moment en els primers anys de la Transició coincidint amb la irrupció en la vida social de la CNT. La crisi confederal de final dels setanta va ser causa suficient per arrossegar a l'abisme a tot el moviment llibertari, entre el qual hi havia els ateneus, o en tot cas va ser el desencís i el passotisme, o la veritable falta d'un projecte sòlid de cultura llibertària que va acabar amb el moviment?

Diccionari militant

Manuel Pérez Fernández (1887-1964), fundador de la FAI i organitzador confederal

Agustín Guillamón

Manuel Pérez Fernández va néixer a Espanya el 10 d'agost de 1887. Va créixer al Brasil, en una família d'origen espanyol. La seva família materna, profundament catòlica i d'idees reaccionàries, comptava amb diversos generals de l'exèrcit. Tres germans de la seva mare van ser generals espanyols i un d'ells va morir a Cuba, en lluita contra els independentistes cubans.

El 1905 va treballar d'aprenent d'ebenista a Rio de Janeiro, on va entrar en contacte amb un militant anarquista espanyol que el va introduir en les idees llibertàries, alhora que ingressava al Liceu d'Arts i Oficis de Rio. En 1906, arran de l'atemptat de Mateu Morral contra Alfons XIII, es va enfrontar al seu pare, que condemnava l'intent de magnicidi. En 1909, després de tres anys de tensa relació familiar, coneguts els fets de la Setmana Tràgica i l'afusellament de Francesc Ferrrer Guàrdia, va discutir violentament amb el seu pare, decidint abandonar la llar paterna.

Va prosseguir els seus estudis i la seva relació amb Valentí i altres amics anarquistes, com a simple afiliat sindical. El 1918, acabada la Primera guerra mundial, va començar a escriure articles al *Jornal do Brasil*, implicat a més en les lluites sindicals. A finals d'aquest any va ser nomenat secretari del Centre d'ebenistes de Rio de Janeiro i més tard president del Sindicat d'Ebenistes .

Després d´aferrissades lluites, els treballadors brasilers van aconseguir fundar el Sindicat del Ram de la Fusta, del qual Pérez va ser nomenat secretari, passant més tard a representar a la Federació Obrera de Rio de Janeiro. Simultàniament va ser nomenat redactor del setmanari *Espartacus*, òrgan del moviment anarquista, i membre de la comissió de propaganda, responsable d'organitzar xerrades i conferències als sindicats.

A l'octubre de 1919 la repressió policial el va expulsar del Brasil, amb l'excusa d'haver nascut a l'estranger. Va desembarcar a Vigo el 19 de novembre de 1919, sent empresonat per indocumentat. Va estar a les presons de Madrid i Sevilla. Al gener de 1920 va ser nomenat secretari general del Sindicat de la Fusta de Sevilla, càrrec que va exercir fins a la seva detenció al setembre de 1920, sent confinat a Cabezas Rubias, poblet de la província de Huelva, en una de les habituals conduccions de presos, a peu per la carretera, en llargues cordades de a dos. En aquest poble, on va passar tot l'any 1921, va conèixer a Teresa , que va esdevenir la seva companya .

Després de la amnistia de Sánchez Guerra de 1922, va exercir els càrrecs de secretari de la Federació Local de Sevilla i després de membre del Comitè Regional d'Andalusia. Va col·laborar amb Alaiz i Vallina i va realitzar una campanya de mítings al costat de Salvador Seguí. A principis de 1923 va ser nomenat novament secretari del ram de la Fusta de Sevilla, fins que va acceptar el de comptador del Comitè Nacional de la CNT, llavors establert en aquesta ciutat.

A la fi de 1923, implantada la Dictadura de Primo de Rivera, va ser primer pres, i més tard, a l'abril de 1924, expulsat a Portugal. Es va integrar en el moviment sindical portuguès i va ser redactor de *La Batalha* i membre del Comitè Nacional de la Unió Anarquista Portuguesa. Al costat de Restituto Mogroviejo i el gallec Sánchez va fundar el Comitè Internacional per la llibertat del poble espanyol .

En 1925 va ser expulsat de Portugal i va marxar a París, on va ser redactor de *Tiempos Nuevos* i secretari de correspondència de la Federació de Grups Anarquistes de Llengua Espanyola a França.

Al maig de 1926 va participar, com a delegat, en les sessions del Congrés Anarquista de Marsella, convocat per la Federació de Grups Anarquistes en Llengua espanyola, d'acord amb l'interior, amb àmplia presència internacional i de l'Associació Internacional del Treball (AIT). En aquest Congrés es va fundar la FAI, a proposta de Souza i del mateix Pérez, que van derrotar la tàctica propugnada per Joan García Oliver i Vicente Pérez "Combina", favorables a la col·laboració política i armada amb Macià, per enderrocar la Dictadura de Primo de Rivera. En rebutjar-se aquesta proposta militarista, Garcia Oliver i Combina van abandonar el Congrés, que en uns dels seus punts més importants afirmava: "El Congrés acorda per unanimitat que cap pacte, col·laboració, ni intel·ligència sigui mantinguda d'ara en endavant amb elements polítics, i que només amb la CNT estarem en intel·ligència, mentre aquest organisme mantingui els seus principis comunistes-llibertaris".

Manuel Pérez va ser, doncs, un dels principals artífexs de la "I" de la FAI, això és, de la unificació de portuguesos, espanyols i exiliats de parla espanyola a França en una mateixa organització anarquista. "I" que, al principi, no significava "Ibèrica", sinó "Iberoamericana", encara que finalment es va quedar en peninsular per insuperables qüestions organitzatives .

Va ser nomenat administrador de *Tiempos Nuevos*, del qual era director Liberto Callejas. L'únic càrrec remunerat era el de director, sou del que van viure cinc persones: la família de Pérez i Liberto, que vivia també en el domicili de Manuel Pérez, on es va instal·lar a més la redacció del diari.

Com a delegat de la Federació de Grups de Llengua espanyola a França, va contribuir, al costat de Besnard, Faure, Borghi, Schapiro, Huart, Hugo i uns altres, a la fundació de la Confederació General del Treball (Sindicalista Revolucionària), això és, de la CGT-SR francesa, que tenia el propòsit de combatre la influència estalinista en els sindicats obrers.

En aquesta època, com a element d'enllaç entre el moviment anarquista espanyol i l'AIT, s'entrevistava setmanalment amb Shapiro, secretari de l'AIT.

Al juliol de 1927, a València, es va produir l'acte formal de la fundació de la FAI a Espanya, acordada l'any anterior al Congrés de Marsella.

Al febrer de 1928 va tornar a Espanya per la frontera catalana, per atendre la seva dona, greument malalta, que va traslladar a Huelva amb la família, tot i que finalment va morir el 20 de novembre de 1928. Va intervenir en les lluites clandestines i al Comitè de Relacions de la FAI, en nom del qual va participar en un ple regional andalús. Al desembre va formar part del Comitè Pro-presos de Sevilla, enfrontat a la dura repressió dels cenetistes per part del governador Cruz Conde. Va estar a Sevilla durant tot l'any 1929.

Al juny d'aquest any, vidu i amb tres filles, es va unir sentimentalment a Mercedes, la seva nova companya. Va treballar d'ebenista en la construcció del Pavelló brasiler en l'Exposició Internacional de Sevilla, i donat el seu domini del portuguès, francès i castellà, li van oferir dirigir el Servei de Premsa i Propaganda del Brasil, que va acceptar.

Al març de 1930 va marxar a Bèlgica amb la família, proveïts tots de passaport brasiler, per exercir aquest mateix càrrec amb la delegació brasilera a l'Exposició d'Anvers, on va romandre des d'abril fins a desembre. Va rebutjar l'oferta de tornar al Brasil, amb el viatge pagat, i d'obtenir la nacionalitat brasilera. Va estar tot just dos mesos a París.

Al gener de 1931 va tornar a Espanya, travessant la frontera per Hendaia i Irun, establint-se a Sant Sebastià, on, a partir de només 17 militants, va organitzar el sindicat d'Oficis Diversos de la CNT i pocs mesos després una Federació Local de set sindicats, de la qual va ser nomenat secretari general.

Al juny, proclamada ja la República, va anar a Madrid per prendre part com a delegat de la Regió Nord en les sessions del Congrés Nacional de la CNT, reunit al Teatre María Guerrero, figurant en les ponències sobre organització social del futur. En finalitzar el congrés va intervenir, al costat de Rudolf Rocker, Pierre Besnard, Lucien Huart i Valeriano Orobón Fernández, al míting de clausura.

Després va acudir, com a delegat espanyol, al congrés internacional de l'AIT, reunit al Teatre Barbieri de Madrid, en companyia de Carbó, Pestaña i Robusté.

En l'exercici del seu càrrec de secretari de la Federació Local de Sant Sebastià va participar en diferents plens nacionals: Barcelona a finals de juliol de 1931, Madrid al desembre del mateix any.

Al maig de 1932, va acceptar la petició del Comitè Nacional d'anar a Canàries, per reorganitzar i impulsar els sindicats de la CNT. A la seva arribada va dirigir *En Marcha*, òrgan dels sindicats cenetistes canaris i només vuit mesos després, a l'abril de 1933, es va celebrar el míting fundacional del Comitè Regional de Canàries, que acabava de crear, partint d'uns sindicats aïllats. Va ser nomenat secretari del CR canari, representant a trenta-dos mil afiliats. Amics i coneguts van començar a cridar-lo, afectuosament, amb l'apel·latiu de "el canari". A partir d'aquesta època va ser col·laborador habitual de *Solidaridad Obrera* de Barcelona.

Arran del moviment revolucionari de desembre de 1933 va ser detingut i traslladat a la presó de Saragossa, on va romandre durant 45 dies, fins que el procés va ser sobresegut per "desaparició" de les proves (robades per militants anarquistes). A la segona quinzena de març de 1934 ja estava de nou a Santa Cruz de Tenerife .

Al novembre de 1934 va ser expulsat de Canàries per les autoritats governatives. Va actuar en la clandestinitat a Sevilla i Cadis, on va ajudar a Vicente Ballester en l'organització de la Federació Local gaditana, passant a ser component del seu comité.

Al gener de 1936, va ingressar en la redacció de la "Soli" a Barcelona, al costat de Manuel Villar (director), Liberto Callejas, Josep Peirats, Alejandro Gilabert i Francisco Ascaso.

Va intervenir, al costat de Buenaventura Durruti, Francisco Carreño i García Oliver, al míting de la CNT del 5 de gener de 1936, al Teatre Olympia, el primer que es realitzava des de la il·legalització de l'Organització després dels fets d'octubre de 1934. Davant les irades protestes de García Oliver a que el nom de Pérez figurés en últim lloc, en el lloc d'honor de qui tancava l'acte, no va tenir inconvenient a cedir-lo immediatament, de conformitat amb la seva innata modèstia.

Al febrer de 1936 va intervenir a Mataró, en el míting d'unificació amb els trentistes, sent efusivament felicitat per Joan Peiró. En companyia de Ramón Álvarez i Francisco Isgleas, va efectuar una campanya de propaganda i organització per la província de Girona. A Benicarló "els tres Pérez " van donar un míting conjunt: Vicente Pérez Viche ("Combina"), Manuel Pérez Feliu de la regional llevantina, i Manuel Pérez Fernández ("el canari").

Aquest mateix mes, el Sindicat de la Fusta de Barcelona el va nomenar delegat al Congrés de la CNT, reunit a Saragossa, participant al costat de Frederica Montseny i Francisco Carreño en el míting d'obertura, celebrat a la plaça de toros. Va defensar la immediata creació de la Confederació Ibèrica de Treballadors. Va ser nomenat per discutir la ponència sobre comunisme llibertari.

Va continuar com a redactor de la "Soli" de Barcelona, dirigida per Liberto Callejas, fins al 18 de juliol de 1936, dia en què va embarcar per a Palma de Mallorca, com a representant del diari en el primer congrés regional de Balears i en el míting de clausura. Donat l'èxit del cop militar a Mallorca, va haver d'amagar-se de la persecució feixista a casa de la cenetista Júlia Palazón.

El 21 novembre 1936 va aconseguir fugir de la feixista Mallorca a la republicana Ciutadella, romanent un mes a Menorca, on va dirigir l'òrgan cenetista de Maó *La Veu de Menorca*. En els últims dies de desembre de 1936, a bord del destructor "Ciscar", que havia aconseguit burlar el bloqueig naval a Menorca, va arribar a València, on va escriure el fullet "Quatre mesos de barbàrie. Mallorca sota el terror feixista", que va ser publicat aquest mateix any en castellà , anglès i francès. La traducció francesa era obra del tipògraf i cineasta valencià José Estivales, que utilitzava el pseudònim de "Armand Guerra".

Va passar alguns dies de gener a Barcelona, on va anar a recollir a la seva família, que tenia la seva casa a La Torrassa. El 5 gener 1937 va intervenir en un míting de la CNT, celebrat al Gran Price, en què va recordar que feia just un any que havia participat en un míting similar al costat de Durruti, ara mort. Es va mostrar molt crític amb el col·laboracionisme cenetista en les tasques de govern.

Al febrer de 1937 va marxar a França, on va realitzar una campanya de propaganda i recaptació de fons de dos mesos de durada, acompanyat de "Armand Guerra", David Antona, Alexandre Mirande i Fontaine, tornant a València, i després a Barcelona, a mitjans d'abril.

Va creuar la frontera per Puigcerdà, on va passejar i va parlar amb Antonio Martín, que una setmana més tard va ser assassinat, segons paraules del mateix Pérez, "per un grup de sicaris", per destruir l'obra revolucionària realitzada pels anarquistes a la Cerdanya, i que ell considerava com el pròleg de la maniobra contrarevolucionària que va culminar amb l'assalt de la Telefònica de Barcelona del 3 de maig de 1937.

Durant les Jornades de Maig va combatre a La Torrassa, on vivia, i es va mostrar contrari a la proclamació de l'alto el foc, propugnat per Frederica Montseny i Joan Garcia Oliver, entre d'altres.

Va ser nomenat delegat al Ple nacional, reunit a València l'11 de maig de 1937. Al seu retorn, va ser triat membre del Comitè Peninsular de la FAI, amb Germinal de Souza, Roberto Cotelo, Jacobo Prince i Lunazzi, però per problemes de salut va haver de retirar-se a Igualada, per reposar i refer-se, tot i que no va saber negar-se a realitzar breus gires de propaganda pels pobles propers, per reconstruir l'Organització, destruïda i desapareguda a la comarca per la repressió estatal i estalinista posterior al maig, quan les reconstituïdes forces d'Ordre Públic, formades pels guàrdies d'assalt i l'antiga guàrdia civil, van tornar a les diferents comarques com conqueridors a la caça dels "incontrolats" cenetistes.

També va participar, malgrat el seu teòric retir, en nombroses reunions de comitès superiors, convocades pel Comitè Regional de Catalunya a la Casa CNT-FAI de la via Durruti, a Barcelona.

Afirma en les seves memòries, que el mes de maig havia publicat un article a la portada de *Solidaridad Obrera*, en el qual, després d'analitzar els recents successos, denunciava els crims comesos contra l'Organització, com els cadàvers de dotze joves llibertaris, torturats i mutilats, abandonats a la carretera de Cerdanyola; acabant el seu escrit amb aquestes paraules: "Estem sols, sí, però amb dignitat", que constataven el terrible aïllament confederal enfront de la repressió estatal i estalinista.

A l'octubre de 1937 va deixar Igualada, per instal·lar-se a Gelida, participant en nombroses campanyes de propaganda pels pobles propers. A finals de desembre de 1937 es va establir a Barcelona, integrant-se en el Comitè Nacional de la CNT, que el va designar director de *Ruta*, òrgan de les Joventuts Llibertàries; càrrec que va exercir fins a juliol de 1938, quan el van destinar a Orà en missió de propaganda i organització.

Al setembre de 1938 va ser reclamat pel Comitè Regional d'Andalusia per assumir, a Baza, el càrrec de secretari regional, per al qual havia estat escollit en l'últim ple regional.

Va ser testimoni directe, el 31 de març de 1939, de la presa pels italians del port d'Alacant, en què milers de republicans esperaven un vaixell per fugir de l'Espanya franquista.

A l'abril de 1939 va ser internat en camps de concentració (uns dies al camp de Los Almendros i després al camp de concentració d'Albatera). Més tard, patint penúria i unes peripècies terribles, que va narrar brillantment en les seves memòries, va ser empresonat el 24 de maig a la Presó Provincial de Sevilla, on constaven els seus antecedents penals de diversos empresonaments i dos desterraments. En una de les declaracions, preses el 1924, havia desmentit posseir la nacionalitat brasilera, jurant que havia nascut a Osuna, amb l'objectiu d'evitar ser expulsat al Brasil, lluny de la seva dona i filles. La policia s'aferrava a aquesta falsa declaració per confirmar la seva nacionalitat espanyola. Però ara afirmava que havia nascut a la ciutat brasilera de Santos, i gràcies a la decidida obstinació del consolat brasiler, que esgrimia el seu càrrec com a director de Premsa i Propaganda de la delegació brasilera en les Exposicions de Sevilla i Anvers, no va ser executat, aconseguint una ordre d'expulsió d'Espanya el 1940.

No obstant això, va romandre empresonat encara diversos mesos, amb el perill permanent de ser enviat al camp de Miranda de Ebro, on els estrangers eren exterminats sistemàticament.

Gràcies a l'ajuda de la Solidaritat Internacional Antifeixista (SIA) va poder sobreviure. La constant vigilància i intervenció del consolat brasiler a Cadis va aconseguir fer efectiva l'ordre d'expulsió. El recorregut per diferents presons franquistes, l'atroç retrat d'alguns sàdics carcellers, les tortures, humiliacions i assassinats dels vells amics vençuts, constitueixen un relat terrible i dantesc, que res desmereix l'Infern de la Divina Comèdia .

Va arribar al Brasil el juliol de 1941, on va fundar *Ação Directa*, de la qual va ser administrador durant molts anys. Va ser secretari dels anarquistes de llengua espanyola exiliats al Brasil.

Havia estat empresonat 53 vegades, en presons del Brasil, Espanya, França i Portugal, i desterrat en quatre ocasions: dos de Sevilla (1921 i 1924), una de Santa Cruz de Tenerife (1934) i la més desitjada, de territori franquista, el 1940. Estava casat i va tenir tres filles.

En 1951 va acabar les seves memòries, que va titular: "30 anys de lluita. La meva actuació com a militant de la CNT i anarquista espanyol", editades el 2012 per la Asociación Isaac Puente. Va morir a Rio de Janeiro el 16 de juny de 1964.

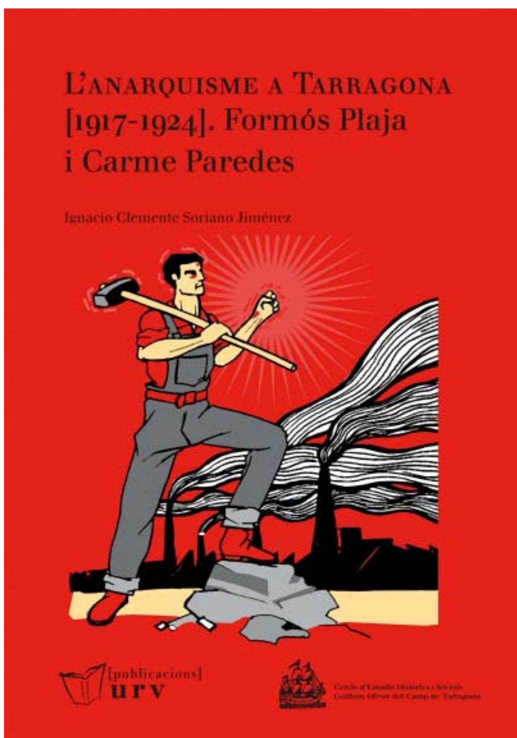
En l'obituari publicat el 14 de gener de 1965 a *Le Combat Syndicaliste* se li descrivia d'aquesta manera: "Parlava amb facilitat, optimista fins als seus darrers dies, persuasiu per convicció, rebel per temperament, també va saber ser responsable amb els deures de l'organització confederal i els companys " .

Podem resumir la seva biografia, afirmant que va ser un destacat militant anarquista i organitzador sindicalista dels anys vint i trenta, tan excel·lent com desconegut. Va organitzar i va potenciar la Confederació Nacional del Treball a Andalusia, Canàries, Sant Sebastià i Balears. A l'exili portuguès i francès va entrar en contacte amb primeres figures del moviment anarquista internacional: Makno, Ranko, Archinoff, Grave, Faure, Malato, Besnard, Schapiro. El 1926 va consolidar les bases per a la fundació de la FAI. Va ser un anònim, modest i devot militant revolucionari per a qui l'activitat sindical i anarquista era tota la seva vida.

Llibres

L'anarquisme a Tarragona (1917-1924). Formós Plaja i Carme Paredes

Ignacio Clemente Soriano Jiménez. Publicacions URV, 2016, 292 pàg.

Estiu de caloroses intencions i suades còsmiques sense recança. Estiu de lectures universals i locals, també, en què la millor manera de combinar unes i altres és, mai més ben dit, llegir sobre l'univers des del punt on hi posa "Vostè es troba aquí", Tarragona per exemple.

Aquest estiu, he tornat a la lectura de "L'anarquisme a Tarragona", un estudi de l'historiador Clemente Soriano, publicat pel Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem d'Oliver. No és aquest un volum general sobre la història de les idees i les pràctiques àcrates o llibertàries a la ciutat de Tarragona sinó, tal com indica el seu subtítol, la història de l'anarquisme tarragoní de 1917 a 1924 a partir de dos dels seus protagonistes: Formós Plaja i Carme Paredes.

El 1911, l'anarquista Formós Plaja, fill d'un llibreter maçó i republicà federal, va haver de fer el servei militar a Tarragona. Aquí va conèixer Carme Paredes, qui seria la seva companya i en aquell moment filla del cantiner de la caserna. Acabada la mili, el 1912 s'establiren a Tarragona, al carrer de la Portella, 7, es casaren el 1914 i van tenir tres fills: Germinal, Acràcia i Camèlia.

A partir de les figures de Plaja i Paredes, Soriano pinta un fresc clar i rotund sobre els moviments socials de l'època a Tarragona i sobretot sobre el moment de la central anarcosindicalista en una ciutat on aquest moviment no tenia una presència destacada malgrat que els anys en què Plaja visqué aquí fossin els de l'expansió i consolidació de la CNT a tot el territori peninsular. A pesar del panorama llibertari migrat que l'activista hi trobà, aconseguí estendre les seves idees de forma que l'anarquisme esdevingué més important del que era en arribar sense arribar a ser predominant com sí que passava a la ciutat veïna de Reus.

En la seva etapa tarragonina, la parella Plaja-Paredes editaren des de la capital del Camp revistes com "Los Galeotes", "Acracia" (un total de 17 números a partir de 1918) i "Fructidor" (1919), òrgan de la CNT a Tarragona, alhora que publicaren milers de fullets i llibres destinats a les obreres obrers de tot l'Estat amb títols com "La mujer" (8 edicions de 5.000 exemplars i 8 de 10.000) o "República y Anarquía" del Dr. N. Converti (160.000 exemnplars). En un editorial de la revista "Acracia" deixaven clar quins eren els seus principis com a anarquistes dient que: "Para ganar una batalla -decía Napoléon, el grande,- hacen falta tres cosas: dinero, dinero y dinero. Nosotros decimos: para ganar la batalla de las reivindicaciones proletarias hace falta CULTURA, CULTURA Y CULTURA".

Amb ells, durant un temps, Tarragona esdevingué un dels centres editorials anarquistes de tot l'estat, una activitat que van fer, sovint, en total clandestinitat. És aquesta és una història que calia desenterrar per obrir escletxes en el discurs dominant que acostuma a voler convèncer-nos que aquí mai no passava res..., ni passa, ni passarà. Malgrat els manaires d'ahir i d'avui, la caspa no sempre ha estat la tarja de presentació de la tarragonina capital i durant un temps les obreres i obrers de tot l'Estat tenien present Tarragona com a un dels centres de l'edició anarquista o, si ho preferiu, de l'edició en general.

Jordi Martí Font

Revistes

DIRECTA

Mitjà en català d'informació d'actualitat, investigació, debat i anàlisi, https://directa.cat/

L'ESQUERDA

Butlletí de la Federació d'Ensenyament de CGT Catalunya, http://cgtense.pangea.org/

NOTÍCIA CONFEDERAL

Revista de la CGT del País Valencià i Múrcia, http://cgtpv.org/

PIKARA

Revista que ofereix periodisme i opinió amb perspectiva crítica, feminista i transgressora, http://pikaramagazine.com

Campanya contra article masclista del director del Diari de Tarragona

CGT Baix Camp-Priorat

Aquest estiu hem viscut un nou cas en que un home de l'estament periodístic ha saltat als mitjans informatius i les xarxes socials per les seves declaracions i articles masclistes amb una visió retrògrada del paper de les dones a la societat, tot dient com han d'actuar les dones segons la seva visió tradicionalista, masclista i conservadora.

Col·lectius feministes, sindicats, organitzacions polítiques i un ampli ventall de persones del món de la cultura, l'activisme social i la política van fer sentir la seva protesta amb motiu de l'article publicat el passat 21 de juliol per Josep Ramon Correal, director del Diari de Tarragona, en aquest diari, sota el títol de "Sí és sí, o no". El text el va escriure com a reacció a la campanya "RespectaM" que havia endegat l'Ajuntament de Tarragona per tal de fer prevenció de conductes sexistes en l'oci de la ciutat, especialment en contextos festius i nocturns. No era el primer article en clau masclista que publicava aquest personatge. Des de la Federació Comarcal Baix Camp-Priorat de la CGT i la Secció sindical de CGT Ensenyament "Deixem de ser una illa" es va presentar una queixa al Síndic de Greuges, per denunciar l'alt contingut masclista de l'article i el seu paper en el foment de conductes assetjadores que podrien vulnerar la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i també el codi deontològic periodístic.

Dues setmanes després el Síndic de Greuges responia a la queixa afirmant que l'article del director del Diari de Tarragona era de caràcter masclista i incitava a l'assetjament de les dones i li suggeria que en un futur tingués en compte els principis i valors continguts en la Llei 17/2015 i la Llei 24/2008, del dret de els dones a eradicar la violència masclista També anunciava el trasllat de la resolució a l'Institut Català de les Dones i al Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Un dies després Josep Ramon Correal presentava la seva dimissió com a director, tot i que continua al Consell editor. Dubtem que la línia del diari canviï però ens prenem com una petita victòria la seva dimissió. No hem de deixar-ne passar cap.

Miguel Moya, sindicalista de CGT a Telefónica

"El sindicalisme de lluita a Telefónica i a les subcontractes és més necessari que mai"

"Per a la patronal és molt més rendible generar explotació i precarietat en el sector que garantir i crear ocupació digna"

Redacció

Miguel Moya ha estat Secretari d'Acció Sindical del Sindicat Federal de Telefónica de la CGT, és delegat de CGT a Telefónica de Tarragona i Secretari General de CGT Baix Camp-Priorat. L'entrevistem per tal de fer un repàs a la situació actual a Telefónica i al sector de les subcontractes.

- Quina és la situació actual de Telefònica com a empresa i com a element de poder econòmic i d'influència en la política

Com totes sabeu, Telefónica va ser una empresa de telecomunicacions estatal i pública fins que a partir de 1999 es va iniciar la seva progressiva privatització. Ara és una empresa privada líder en el sector i amb presència a diversos països llatinoamericans i europeus. Estratègicament i econòmicament les telecomunicacions tenen un atractiu essencial per al mercat neoliberal, a nivell econòmic les telecomunicacions estan en els primers llocs del rànquing mundial i, no en va, la banca espanyola té especial protagonisme en les principals operadores del territori espanyol, sent Telefónica d'Espanya, ara Movistar, la que ocupa el primer lloc en milers de línies i en milions de clients a nivell estatal.

- Quins són els principals eixos de la dinàmica sindical de CGT a l'empresa

CGT té presència a Telefònica d'Espanya des de pràcticament la seva constitució com a sindicat, fa ja més de 25 anys, i ha tingut sempre presencia en la majoria del territori, sent sindicat més representatiu fins a les eleccions sindicals del 2011.

L'acció directa ha estat l'eix principal d'actuació de CGT a Telefónica, hem estat presents, convocat i participat en la totalitat de convocatòries d'aturades, manifestacions, actes de protesta i, en definitiva, hem estat actors principals en la defensa de qualsevol agressió que hagi sofert la classe treballadora a Telefónica. El nostre senyal d'identitat com a sindicat reivindicatiu no s'ha vist minvat al llarg de tots aquests anys.

- Té futur el sindicalisme de lluita que representa la CGT en aquest tipus d'empreses?

No cal obviar que el sindicalisme de lluita a Telefónica és més necessari que mai, som referent de moltes altres empreses com a model de condicions laborals i, precisament per això, hem de lluitar per que no es redueixin i s'igualin en tot el sector de les telecomunicacions. No obstant això, multitud de factors de tota índole estan posant en perill l'actual situació de "privilegi" laboral en relació amb la resta d'empreses.

Les contínues reformes laborals sens dubte han afectat també en les condicions laborals a l'empresa, adaptant la patronal el nou guió i aplicant amb acurada exactitud el contingut d'aquestes reformes.

La reducció dràstica de personal en l'empresa (tres regulacions d'ocupació que han suposat la pèrdua de al voltant de 50000 llocs de treball) sense que hi hagi hagut un relleu ni una creació de llocs de treball en les mateixes proporcions, a més de l'envelliment de la plantilla, està suposant un excessiu desgast per afrontar amb èxit i lluitar contra les agressions de l'empresa. La relació entre les organitzacions sindicals amb més representació en l'àmbit del territori estatal (UGT i CCOO ostenten gairebé el 70%) i l'empresa ha danyat seriosament la lluita obrera, aquesta actitud de seguidisme i de ser sindicats negociadors, renunciant per endavant a la lluita al carrer, són veritablement un obstacle difícil de salvar.

I, no cal oblidar el desencantament i l'apatia generalitzada a la classe obrera, perquè no entenen, sobretot, com el sindicalisme oficialista ha acabat per posar-se al servei del capital.

Per descomptat, amb aquestes premisses, la lluita obrera és àrdua i difícil, però no cal baixar els ànims i hem de pensar que el capital també tens els seus punts febles com són la incapacitat de reaccionar davant la unitat sindical alternativa.

- Com analitzes el procés de traspàs de treballadors i de tasques de l'empresa mare (Telefònica) a tot un seguit d'empreses filials i subcontractades

Dit l'anterior, es comprèn fàcilment perquè hi ha hagut aquest transvasament d'activitat i destrucció d'ocupació a Telefónica, solament cal veure la quantitat de milers de llocs de treball que s'han creat en precari en el sector de les telecomunicacions. Per a la patronal és molt més rendible i ocasiona molts més beneficis generar explotació i precarietat en el sector que garantir i crear ocupació digna en empreses com Telefónica.

- Com s'està implantant la CGT en les subcontractes de Telefònica i quina dinàmica sindical hi desenvolupa

La presència de CGT en les empreses subcontractades de Telefónica s'ha vist molt marcada per la convocatòria de vaga indefinida per part de CGT a l'abril de 2015, fins a aquesta data la participació del sindicat va ser una miqueta irregular, entre altres coses per la dificultat d'organitzar sindicalment a les i els treballadors de les subcontractes, però va ser a partir de la vaga quan realment ens vam adonar que l'el sector era un reflex de la situació real que s'estava produint en els altres sectors i que l'extrema precarització s'estava instaurant de manera global en tot el territori de l'estat espanyol, a més de comprendre que la unificació de les lluites s'havia de convertir en l'eix principal de la nostra organització i sobretot, i el que és més important, veure que realment el sindicalisme alternatiu té capacitat real de combatre al neoliberalisme i a empreses com Telefónica. I a les empreses subcontractades, la lluita contra la precarietat existent ha de ser el principal cavall de batalla junt amb la defensa dels drets laborals més bàsics.

- Fes una reflexió de futur

El sector de les telecomunicacions seguirà creixent, i les condicions laborals van reduintse, està a les nostres mans, en les organitzacions sindicals i socials alternatives servir com a suport, amb la unió del nostre esforç, reorganitzar-nos, deixar enrere les nostres diferències, els nostres protagonismes absurds, i entre totes aconseguir canviar el rumb, recuperar tot el perdut i convèncer-nos que és un treball de totes i tots lluitar per un món sense desigualtats, perquè és possible.